

Jack London

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Traducere de:
DAN STARCU

MINERVA

București, 2017

Volumul reproduce textul din ediția BPT, serie nouă, 2008

ISBN: 978-973-21-1035-5

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
LONDON, JACK

Chemarea străbunilor / Jack London ; trad.: Dan Starcu. - București : Editura Minerva, 2017

ISBN 978-973-21-1035-5

I. Starcu, Dan (trad.)
821.111

Alcătuire cronologia vieții și a operei
și selecție repere istorico-literare
LAURA UDREA

Copyright © 2017 Editura MINERVA, pentru prezenta ediție

Redactor: Laura Udrea
Coperta: Cristina Dumitrescu
DTP: Simona Bănică
Corector: Eugenia Oprea

MINERVA

Editura MINERVA • Redacția și sediul social:
B-dul Metalurgiei nr. 46-56, cod 041833,
sector 4, București, O.P. 82 – C.P. 38
tel: (021) 461.08.10/14/15; fax: (021) 461.08.09/19.
E-mail: office@edituraminerva.ro; office@megapress.ro
Departamentul desfacere: tel: (021) 461.08.08/12/13/16;
fax: (021) 461.08.09/19; E-mail: comenzi@edituraminerva.ro

Ne puteți vizita pe:
www.edituraminerva.ro
www.megapress.ro

Tipărit la MEGApres holdings s.a.

CHEMAREA
STRĂBUNILOR

Capitolul I

ÎN SĂLBĂTICIE

*Străvechi și rătăcitoare dorințe
Rup lanțul de obișnuințe.
Se trezesc, din somn hibernal,
Strămoșii sălbaticiei ființe.*

Buck nu citea ziarele, altminteri ar fi știut că necazul se zămislea și că asta nu-l privea doar pe el, ci pe orice câine voinic, cu mușchi tari și cu blană lungă și călduroasă, de la Puget Sound până la San Diego.

Asta pentru că oamenii, scotocind prin întunericul arctic, găsiseră un metal galben și fiindcă vapoarele și companiile de transport profitau enorm de respectiva descoperire, cărând mii de indivizi care se repezeau spre ținuturile nordice. Tipii aceia voiau câini, iar animalele dorite de ei erau dulăi voinici, cu mușchi puternici, capabili de mari eforturi, cu blănuri care să-i apere de ger.

Buck trăia într-o casă uriașă din Santa Clara Valley, cea mereu plină de soare. Locul se numea „Ținutul judecătorului Miller“. Era ceva mai retras de la drum,

pe jumătate ascuns între copaci, printre care se putea vedea veranda răcoroasă ce înconjura clădirea.

De casă te puteai apropia pe niște alei pietruite ce șerpuiiau printre pășunile întinse, pe sub pâlcurile de plopi înalți.

Mai în spate, lucrurile aveau chiar dimensiuni mai impresionante decât cele din față. Acolo se găseau marile grajduri, unde o duzină de bărbați și de băieți munceau, șirurile de case ale celor care lucrau la vie, locuințele rânduite ordonat ale argaților, via, pășunile verzi, livezile, straturile cu câpșuni.

Se mai afla acolo instalația de pompare a fântâinii arteziene. Nu lipsea nici rezervorul uriaș din ciment unde băieții judecătorului Miller se îmbăiau dimineața și se răcoreau în fierbințile după-amiezi.

Peste această imensă avere stăpânea Buck. Aici se născuse el și trăise primii patru ani din viață.

Adevărat, existau și alți câini. Trebuiau să existe și alți câini într-un loc atât de întins, dar ei nu contau. Ei veneau și plecau, stăteau în cotețele lor supraaglomerate sau în obscuritatea casei, ca Toots, mopsul japonez sau Ysabel, cățelușa mexicană fără păr, făpturi ciudate ce rareori își scoteau nasul pe afară sau puneau piciorul pe pământ.

Pe de altă parte, existau foxterrierii, câțiva cel puțin, care lătrau amenințători la Toots și la Ysabel, care-i priveau prin ferestre, apărați de o armată de servitoare înarmate cu mături.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Dar Buck nu era nici câine de casă, nici de curte. Întregul regat îi aparținea. Sărea în piscină când voia, se ducea la vânătoare cu fiii judecătorului, le escorta pe Mollie și Alice, fetele judecătorului, în întunericul serii sau în zori de zi.

În nopțile de iarnă, zăcea la picioarele judecătorului, lângă focul ce ardea cu zgomot în căminul din bibliotecă. Îi căra în spinare pe nepoții judecătorului sau îi dădea de-a rostogolul prin iarba și avea grijă să nu pățească nimic rău pe la fântână, grajduri sau prin alte locuri.

Printre terrieri, el pășea cu măreție. Pe Toots și pe Ysabel nici nu-i băga în seamă. Era rege, stăpânea peste tot ce mișca, se târa sau zbura din ținutul judecătorului Miller, inclusiv peste oameni.

Tatăl său, Elmo, un imens Saint-Bernard, fusese tovarășul de nedespărțit al judecătorului, iar Buck preluase atribuțiile părintelui său. Nu era la fel de mare, cântărea doar o sută patruzeci de livre, adică vreo șaptezeci de kilograme, pentru că mama lui, Shep, fusese din rasa ciobănesc scoțian.

Totuși, o sută patruzeci de livre, la care se adăuga demnitatea provenită din respectul pe care i-l arătau toți ceilalți, îl făceau să se comporte ca un rege.

Timp de patru ani, trăise ca un aristocrat. Se născuse cu o anumită mândrie. Chiar era puțin egoist, ca un boier de la țară, din cauza singurătății în care viețuia de atâția ani.

Nu devenise însă un câine răsfățat, se ferise de așa ceva. Vânătoarea și delicia deplasărilor prin vastele întinderi de pădure și de câmpie îl făcuseră să nu se îngrașe și îi întăriseră mușchii. La fel ca rasele de câini din zone mai reci, plăcerea de a se bălăci în apă îi menținuse și îi întărise sănătatea.

Așa se prezenta câinele Buck în toamna anului 1897, când aurul găsit la Klondike atrăgea toți bărbații către Nordul înghețat. Dar Buck nu citea ziarele și nu știa că Manuel, unul dintre ajutorii de grădinar, însemna pentru el o cunoștință nedorită.

Manuel avea un păcat de moarte. Îi plăceau jocurile de noroc. De asemenea, avea o încredere oarbă în acest sistem. Asta avea să-l trimită în iad, căci, pentru a juca îi trebuiau bani, iar câștigurile sale de ajutor de grădinar nu-i permiteau decât să-și întrețină nevasta și numeroșii săi copii.

Judecătorul se afla la o întâlnire la Asociația Viticultorilor, iar băieții se ocupau cu organizarea unui club de atletism în noaptea de neuitat a ticăloșiei lui Manuel. Nimeni nu i-a văzut, pe el și pe Buck, ieșind prin livadă, la ceea ce dulăul credea a fi o plimbare.

Și, cu excepția unui bărbat singuratic, nimeni nu i-a văzut ajungând într-o mică gară cunoscută drept College Park. Bărbatul acela a discutat cu Manuel și i-a dat niște bani.

- Ai fi putut împacheta mai bine marfa înainte de a o livra, zise străinul arțăgos, iar Manuel dublă frânghia groasă pe sub zgarda lui Buck.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

- Să ții bine de ea, spuse ajutorul de grădinar și celălalt îi făcu semn din cap că așa va face.

Câinele acceptase funia cu demnitate. Nu mai purtase așa ceva, e adevărat, dar se învățase să aibă încredere în oamenii pe care îi știa. Îi considera ca fiind mai înțelepți decât el însuși. Dar când frânghia trecu în mâinile celuilalt, Buck mârâi amenințător.

Își manifestase astfel nemulțumirea și credea că se înțelesese asta ca o poruncă. Dar, spre surprinderea lui, funia i se strânse de gât, astfel că se sufocă.

Înfuriindu-se de îndată, se aruncă asupra bărbatului, care-l întâmpină în plin salt, îl apucă de undeva din apropierea gâtului și-l aruncă pe spate.

Apoi funia se strânse mai tare, nemiloasă, în vreme ce Buck se zbătea furios, cu limba scoasă de un cot și gâfâind din răputeri.

Niciodată, în viața lui, nu fusese tratat așa de rău și nu fusese așa de furios. Dar forțele îi slăbiră, ochii i se holbară și nu mai știu nimic până când trenul plecă și doi oameni îl aruncară în vagonul de bagaje. Ceea ce află apoi fu că limba îl durea și că se găsea într-un fel de căruță. Șuieratul ascuțit al locomotivei îl lămurii. Călătorise deseori cu judecătorul și știa cum este când te afli într-un vagon de bagaje.

Își deschise ochii și în ei se citea mânia dezlănțuită a câinelui furat. Bărbatul sări să-l apuce de beregată, dar Buck fu mai rapid ca el. Fălcile îi apucară mâna și nu-i dădură drumul până ce nu-și pierdu iar cunoștința.

- Aha, are năbădăi, zise bărbatul, ascunzându-și mâna mușcată de privirile paznicului de la bagaje, ce fusese atras acolo de zgomotul luptei. Îl duc pentru șeful meu până la Frisco. Un veterinar nebun de acolo crede că-l poate vindeca.

În ceea ce privește călătoria din noaptea aceea, bărbatul a vorbit mai clar despre sine într-un adăpost din spatele unui salon din San Francisco.

- Nu iau decât cincizeci de dolari, a mormăit el. N-aș fi făcut-o pentru mai puțin de o mie de dolari, bani gheață.

Mâna îi era înfășurată într-o batistă însângerată, iar pantalonul îi era rupt în partea dreaptă, de la genunchi până la gleznă.

- Cât a luat celălalt? întrebă barmanul.

- O sută, i se răspunse. Nu vreau să iau nici eu mai puțin, așa că ajută-mă!

- Asta înseamnă o sută cincizeci, calculă barmanul. Și face atât, altfel sunt un dobitoc.

Răpitorul își desfăcu bandajul și se uită la mâna sa rănită și însângerată.

- Dacă nu mă îmbolnăvesc de hidrofobie...

- Asta e doar din cauză că te-ai născut ca să mori spânzurat, râse barmanul. Hai, ajută-mă să scoatem marfa! adăugă el.

Uluit, suferind cumplit din pricina durerilor de la gât și limbă, pe jumătate mort, Buck încercă să le facă față celor care-l torturau. Dar fu aruncat jos și răsturnat de câteva ori, până când îi scoaseră zgarda grea, din

CHEMAREA STRĂBUNILOR

aramă, de la gât. Apoi îl dezlegară și fu băgat într-o cușcă strâmtă.

Acolo zăcu tot restul nopții, furios, cu mândria grav rănită. Nu înțelegea ce însemnau astea toate. Ce voiau de la el străinii aceia?

De ce îl țineau în cușca aceea, atât de îngustă? Nu știa de ce, dar se simțea amenințat de alte nenorociri. De câteva ori, în timpul nopții, sări în picioare când ușa adăpostului se deschisese, așteptându-se să-l vadă apărând pe judecător ori măcar pe băieți.

Dar, de fiecare dată, nu se ivea decât chipul umflat al barmanului care se holba la el la lumina slabă dată de o lumânare de seu. Și de fiecare dată, lătratul vesel ce se năștea în gâtulejul lui Buck se transforma într-un mârâit sălbatic.

Dar barmanul l-a lăsat în pace.

Dimineața, au intrat acolo patru oameni și au luat cușca. Mai mulți călăi, și-a zis Buck, căci arătau cumplit, erau niște făpturi hidoase și zdrențăroase, iar câinele s-a repezit la ei și i-a amenințat de dincolo de gratii. Ei au râs de el și l-au zgândărit cu bețele pe care le prindea în colți, până a priceput că asta îi distra. Atunci s-a așezat cuminte și i-a lăsat să urce cușca într-un vagon. După care el și cușca în care era închis au trecut prin mai multe mâini.

Funcționarii de la serviciul de mesagerie rapidă s-au ocupat de el. A fost dus în alt vagon. Apoi l-au transportat un camion, alături de niște cutii și pachete. A fost urcat pe un vapor cu aburi. Apoi a ajuns într-un

depou de cale ferată și până la urmă depus într-un vagon expres.

Timp de două zile și două nopți, vagonul acela a fost tras de locomotive care șuierau. Buck nu a băut apă, nici nu a mâncat în acest timp. Furios, îi întâmpina pe cei care se apropiau de cușca lui cu un mârâit amenințător.

Pe oameni îi distra felul în care se zbătea el în spațele barelor. Râdeau de el și își băteau joc de soarta lui. Mârâiau și ei și lătrau asemenea câinilor, dădeau din mâini și croncăneau.

Era o prostie, pricepea asta. Dar asta nu-l împiedica să se înfurie. De foame nu-i mai păsa, dar lipsa apei îi împingea mânia până la turbare.

Fiindcă era destul de sensibil, felul prost în care era tratat făcuse ca gâtul și limba să i se inflameze.

Se bucura de un singur lucru: funia îi fusese scoasă de la gât. Aceasta le dăduse lor un avantaj nedrept. Acum, că fusese scoasă, avea să le arate el! Nu aveau să-l mai lege vreodată de gât!

Cel puțin acest lucru fusese hotărât. Pentru că două zile și două nopți nu mâncase, nici nu băuse și fusese chinuit, strânsese în el atâta mânie că vai de primul ce avea să-i cadă în labe!

Ochii îi erau acum injectați, iar el se transformase într-un nebun furios. Nici măcar judecătorul nu l-ar fi recunoscut. Iar funcționarii din expres au respirat ușurați când l-au mutat în trenul spre Seattle.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Patru bărbați au cărat apoi cușca din vagon până într-o curte înconjurată de ziduri înalte. Un om voinic, îmbrăcat cu un pulover roșu, pe gât, a semnat în registru pentru primire.

Acela trebuia să fie, a ghicit Buck, cel care urma să-l tortureze, așa că a urlat cu sălbăticie, printre gratii. Omul a rânjit, apoi a adus un ciomag și o toporișcă.

- Doar n-o să-l scoți acum din cușcă? l-a întrebat un bărbat.

- Ba da, a răspuns celălalt și a izbit cu toporișca în barele cuștii.

Ceilalți patru s-au împrăștiat de îndată și s-au urcat pe ziduri, gata să se uite la un asemenea spectacol.

Buck s-a repezit acolo unde lemnul fusese zdrobit, apucând cu colții și luptându-se să lărgească deschizătura. Toporișca izbea în continuare. Era clară intenția bărbatului în pulover roșu de a-l elibera.

- Hai, ucigașule cu ochi însângerați! zise el, când făcu o deschizătură destul de mare ca trupul câinelui să poată trece pe acolo.

Imediat după aceea, aruncă toporișca și luă ciomagul cu mâna dreaptă.

Iar Buck părea într-adevăr un ucigaș cu ochii însângerați, atunci când ieși din cușcă, cu blana zbârlită, cu spume la gură, cu o privire turbată. Drept către bărbatul acela își lansă cele o sută patruzeci de livre de furie strânsă în zilele de chin.

În plin salt, cum fălcile îi erau gata să-l apuce pe om, simți o zguduitură atât de puternică încât îi

străbătu tot trupul și îi închise botul. Se răsuci prin aer, căzând pe pământ pe spate și pe o parte.

Nu mai fusese lovit vreodată până atunci cu un ciomag și nu înțelegea. Cu un fel de mârâit, pe jumătate lătrat, se ridică iar în picioare și sări. Urmă din nou izbitura ce-l făcu să se prăbușească la pământ.

De data asta pricepuse că era vorba de bătă, dar nebunia lui nu știa ce înseamnă să te ferești de ceva. De câteva ori sări și de tot atâtea ori ciomagul îl readuse pe pământ.

După o izbitură cumplită, se târa, prea amețit ca să mai sară.

Se holba nelămurit, cu sângele țâșnindu-i din gură și din urechi, cu frumoasa lui blană pătată. Apoi bărbatul înaintă și îl lovi intenționat cu bâta peste bot.

Toată durerea îndurată până atunci fusese nimic în comparație cu aceea. Cu un urlet ce părea al unui leu, se aruncă iar asupra omului. Dar acesta, trecându-și ciomagul în mâna stângă, îl izbi cu sânge-rece sub falcă. Buck descrie un cerc complet prin aer, apoi se prăbuși în cap și pe piept.

Se repezea pentru ultima oară. Omul lovi cu viclenie, iar câinele căzu iar pe jos, fără cunoștință.

- Se pricepe să frângă dulăii, asta cred eu, strigă entuziasmat unul dintre spectatori.

- Frânge și coioți, în fiecare zi și de două ori mai mulți duminica, îi răspunse altul, apoi se urcară în căruță și dădură bice cailor.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Buck își reveni, dar nu mai avea puteri. Zăcea acolo unde căzuse, de unde se uita la bărbatul în pulover roșu.

- Răspunde la numele de Buck, silabisea acesta, uitându-se peste scrisoarea barmanului care îl anunțase despre cușcă și conținutul ei. Buck, băiete, continuă el cu un glas plăcut, ai primit lecția meritată și acum ar fi bine să uiți ce s-a întâmplat. Ai aflat care-ți este locul, eu îl știu pe al meu. Fii un câine bun și totul va fi bine. Fii unul rău și scot eu untul din tine. Ai înțeles?

În timp ce vorbea, îl mângâia pe capul atât de bătut pe bietul dulău. Chiar dacă durerea era cumplită, Buck nu mai protesta.

Când omul îi aduse apă, bău cu multă poftă. Apoi mănca niște bucăți de carne crudă chiar din mâna bărbatului care îl bătuse.

Fusese bătut, știa asta, dar nu răpus. Pricepuse, odată pentru totdeauna, că nu avea nicio șansă de câștig în fața unui om cu un ciomag.

Învățase o lecție pe care nu avea să o mai uite vreodată. Ciomagul a fost o revelație. A însemnat pătrunderea în regatul sălbăticiei.

Întâmplările din viață au îmbrăcat, de atunci, o formă mai cumplită. Ca să le facă față, a început să apeleze la viclenia latentă din făptura lui.

Pe măsură ce treceau zilele, veneau alți câini, în cuști ori legați cu frânghiile. Unii tăcuți, alții urlând, alții furioși, ca el. Unul după celălalt treceau în stăpânirea omului cu pulover roșu.

De fiecare dată vedea același spectacol brutal. Omul cu bâta făcea legea. Era stăpânul ce trebuia ascultat. Buck a văzut câini care, la sfârșit, îi lungeau mâna bărbatului și dădeau din coadă pe lângă el. Ba chiar a văzut un dulău ce n-a vrut nici să se recunoască învins, nici să se împace și care a murit în cele din urmă în lupta pentru supremație.

Oamenii veneau mereu și discutau în toate felurile cu bărbatul în pulover roșu. Și, în momentele acelea, niște bani treceau de la ei la cel cu pulover roșu. Apoi străinii luau de acolo unul sau mai mulți câini.

Buck se întreba unde se duceau ei, fiindcă nu se mai întorceau niciodată. Dar el se teme de viitor și se bucura de fiecare dată că nu fusese ales.

Dar veni și timpul lui, în cele din urmă. Un omuleț măsliniu, care vorbea stricat englezește, cu multe exclamații ciudate, pe care Buck nu le înțelegea, apărură într-o zi.

- Sacredam! strigă el, cu ochii ațintiți pe Buck. Bun câne ăla! Ei! Cât cost?

- Trei sute și e chilipir la prețul ăsta, răspunse repede bărbatul în pulover roșu. Și, fiindcă plătești din banii guvernului, n-o să-i dai cu piciorul, nu, Perrault?

Perrault rânji. Luând în considerare că prețul câinilor crescuse din pricina cererii foarte mari, nu era o sumă usturătoare pentru un animal pe cinste. Guvernul canadian nu ieșea în pierdere, iar poșta avea să fie dusă cât de repede se putea.

Perrault se pricepea la câini. Când se uită la Buck, pricepu că un dulău ca el e unul la o mie.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

„Ba chiar la zece mii“, își zise el în gând.

Buck văzu banii trecând de la unul la altul. Nu se miră când el și Curly, o cățea de treabă din Newfoundland, fuseră luați de omulețul măsliniu.

Atunci l-a văzut pentru ultima dată pe bărbatul în pulover roșu. Ca și Curly, se uita de pe puntea vasului „Narwhal“ la orașul Seattle ce se îndepărta, și era pentru ultima dată când vedea însoritul Sud.

Buck și Curly au fost luați de Perrault și duși unuia mai întunecat la chip, un uriaș pe nume François. Perrault era un franco-canadian oacheș, iar François era un metis franco-canadian, de două ori mai întunecat la chip.

Erau oameni noi pentru Buck, cum avea să mai vadă mulți alții, și, deși nu arăta vreo afecțiune pentru ei, nu părea nici să-i respecte. Învăță repede că Perrault și François erau corecți, calmi și imparțiali în administrarea dreptății sau prea cunoscători în ale câinilor pentru a se lăsa păcăliți de aceștia.

Pe „Narwhal“, Buck și Curly călătoriseră împreună cu alți dulăi. Unul dintre ei era mare și alb, adus de la Spitsbergen de către căpitanul unei baleniere ce mai târziu însoțise o echipă de geologi în ținutul Barents.

Era prietenos, într-un fel alunecător. Îi zâmbea în față unuia, gândindu-se, în același timp, ce șiretlic să folosească. De pildă, din mâncarea lui Buck a furat chiar din prima zi.

Cum Buck s-a repezit la el să-l pedepsească, biciul lui François a sfârtecat aerul, atingându-l mai întâi pe vinovat. Lui Buck i-a fost apoi ușor să-și recupereze

osul. A fost corect din partea lui François, își zise dulăul, iar metisul a crescut în ochii săi.

Celălalt câine nici nu părea prietenos, nici nu se bucura de afecțiune din partea lor, dar nici nu încerca să fure din mâncarea nou-veniților. Era un dulău morocănos ce îi arătă lui Curly foarte clar că nu dorea decât să fie lăsat în pace. I se spunea Dave.

Mânca, dormea, căsca uneori și nu părea interesat de nimic. Nici măcar de soarta vasului, atunci când trecu prin strâmtoarea Queen Charlotte și se rostogolea și se zbătea de parcă înnebunise. Pe când Buck și Curly se speriaseră, el abia își ridicase plictisit privirea, se uitase mirat la ei, căscase și adormise la loc.

Zi și noapte, vaporul era împins de elicea sa neobosită. Deși fiecare zi se asemena celeilalte, Buck simți că vremea se răcea. Și, în sfârșit, într-o dimineață, elicea se opri, iar pe „Narwhal“ curiozitatea spori.

Buck simțea, ca și ceilalți câini, că urma o schimbare importantă. François îi aduse, cu biciul, pe punte. La primul pas făcut pe suprafața înghețată, picioarele lui Buck se afundară în ceva alb și moale, ca un noroi. El se dădu înapoi, mârâind.

Substanța aceea albă cădea din văzduh. Se scutură, dar și mai multă căzu pe el. O miroși curios, apoi o linse. Ciupea ca focul, apoi dispărea. Încercă iar, cu același rezultat. Privitorii izbucniră în hohote de râs, iar el se simțea rușinat, fără să știe de ce. Vedea zăpada pentru prima oară.

Capitolul II

LEGEA BÂTEI ȘI A COLȚILOR

Prima zi a lui Buck pe plaja de la Dyea a însemnat un coșmar. Fiecare oră a fost plină de surprize și de șocuri. Fusese aruncat dintr-odată din mijlocul civilizației în sălbăticie.

Nu mai avea viața răsfățată, însoțită, de altădată, ci chinul și munca neobosită. Acolo nu existau nici pacea, nici odihna, nici măcar pentru o clipă. Totul era confuzie și acțiune, în orice clipă viața îi era în primejdie.

Există nevoia imperativă de a fi mereu în alertă, atât la oameni, cât și la câini. Cu toții erau sălbatici și nu cunoșteau decât legea bâtei și a colților.

Nu mai văzuse câini bătându-se așa cum o făceau aceste creaturi ce păreau mai curând lupi. La prima experiență a sa a primit o lecție de neuitat. Adevărat, a fost o experiență indirectă. Victima acesteia a fost cățeaua Curly.

Aveau tabăra lângă un depozit de bușteni, unde ea, prietenoasă, încerca să se apropie de un câine husky mare cât un lup, dar nici pe jumătate cât ea. N-a

existat nicio avertizare, ci doar un salt brusc, iar fața cățelei a fost sfârtecată de la ochi la falcă.

Așa atacau lupii, mușcau și se fereau. Dar mai era vorba de ceva. Treizeci sau patruzeci de husky alergară de îndată acolo și îi înconjurară pe luptători cu un cerc tăcut. Buck nu le înțelese intențiile, nici pofta din priviri.

Curly se repezi la adversarul ei, care sări într-o parte. La următorul ei atac, o întâmpină cu pieptul, în așa fel că o doborî la pământ.

Nu s-a mai ridicat vreodată de jos. Asta așteptaseră dulăii husky din jur. Se aruncară toți asupra ei, lătrând și mârâind, în vreme ce ea țipa disperată, dintre trupurile lor zbârlite.

Atât de brusc s-a petrecut totul că Buck a fost luat prin surprindere. L-a văzut pe Spitz alergând cu limba lui roșie scoasă în afară, de parcă ar fi râs. L-a văzut pe François, mânuind un topor, repezindu-se între câini. Alți trei bărbați, cu ciomege, i-au sărit în ajutor ca să-i împrăștie pe dulăi.

N-a durat mult. La două minute de când Curly căzuse, ultimul dintre atacatorii ei era fugărit cu bâta. Dar ea zăcea acolo fără viață, în zăpada bătătorită, făcută bucăți, în timp ce metisul stătea aplecat deasupra ei, înjurând cumplit. Scena aceea i-a revenit lui Buck de multe ori în timpul somnului, sperindu-l.

Așa stăteau lucrurile. Lupta nu era cinstită. Nu exista milă. Odată aflat la pământ, erai terminat. Ei, bine, nu trebuia să ajungă niciodată la pământ. Spitz

CHEMAREA STRĂBUNILOR

își scoase iar limba și râdea, iar din clipa aceea Buck l-a urât de moarte.

Înainte să-și revină din sperietura cauzată de moartea cățelei Curly, el fu șocat că François îi fixă un echipament din felurite curele. Era harnașamentul, cum văzuse că puneau oamenii pe cai. Și, cum munceau armăsarii, așa avea să lucreze el, trăgând sania pe care stătea François spre pădurea din vale, apoi întorcându-se cu o încărcătură de lemne pentru foc.

Deși demnitatea lui era serios afectată prin faptul că devenise un animal de muncă, era prea isteț să se revolte. Trase din greu, cât de bine se pricepu, deși activitatea era nouă și ciudată. François era sever, cerea supunere totală. Cu ajutorul biciului o și obținea.

Dave, care se dovedea un câine rotaș cu experiență, îl mușca pe Buck din spate de câte ori greșea. Spitz era conducătorul experimentat. Deși nu putea ajunge mereu la Buck, mârâia cu reproș din când în când sau călca mai apăsător ca să știe Buck pe ce urme să o ia.

Dulăul învăța repede. Sub acțiunea combinată a celor doi câini și a lui François, făcu un progres remarcabil. Când se întoarseră la tabără, știa să se oprească la „ho!“, să pornească la „marș“ și să se ferească din fața câinelui rotaș când sania încărcată venea repede la vale, peste picioarele lor.

După-masă, Perrault, care se grăbea să plece cu ceea ce avea de livrat, reveni la tabără cu alți doi câini. Le zicea Billee și Joe. Erau frați, din rasa husky. Se

trăgeau din aceeași mamă, dar erau tare diferiți, ca noaptea de zi.

Billee era blândețea exagerată, în timp ce Joe era opusul lui, tăcut și supărăcios, cu un veșnic mârâit și o privire urâtă.

Buck îi primi prietenește pe amândoi. Dave nu-i băga în seamă, iar Spitz îi bătu pe rând. După ce o încasă, Billee trecu, ascultător, la muncă. Joe îl înfruntă pe Spitz zburlit, cu urechile date pe spate, arătându-și colții. Atât de cumplit arăta, că Spitz o lăsă mai moale și se repezi iar asupra bietului Billee, pe care-l mai bătu o dată.

Până seara, Perrault se mai asigură cu un câine, un husky bătrân, lung și uscat, cu o față plină de cicatrice, cu ochii scânteietori, ce impunea respect. Se numea Sol-leks, adică „Furiosul“. Ca și Dave, nu cerea nimic, nu dădea nimic, nu aștepta nimic. Iar când el păși fără grabă chiar în mijlocul lor, nici măcar Spitz nu-l atacă.

Avea o particularitate pe care ghinionul făcu ca Buck să o descopere. Nu-i plăcea să se apropie cineva de el pe partea unde nu vedea. Buck s-a făcut vinovat de așa ceva, fără voia lui. Brusc, Sol-leks s-a rotit și i-a despicat umărul până la os, pe o lungime de trei inchi.

De atunci, Buck n-a mai făcut greșeala asta și prietenia lor n-a mai avut de suferit. Singura ambiție a dulăului acela, ca și a lui Dave, era să fie lăsat în pace.

În aceeași noapte, Buck s-a confruntat cu importanta problemă a dormitului. Cortul, luminat de o

CHEMAREA STRĂBUNILOR

lumânare, lucea călduros în mijlocul câmpiei albe. Iar când el, firește, intră înăuntru, atât Perrault, cât și François îl bombardară cu înjurături și ustensile de bucătărie, până când fugi afară, în ger.

Un vânt tăios sufla acolo. Îl ciupi, și mușcătura viscolului îl făcea să sufere, în special din pricina umărului rănit. Se lăsă în zăpadă și încercă să doarmă, dar gerul îl făcu să se ridice în curând în picioare, tremurând. Necăjit și chinuit, se învârti printre corturi, dar pretutindeni era frig.

Ici și colo, câinii sălbatici se repezeau la el. Însă el se zbârlea și mârâia amenințător la ei, așa că era lăsat să treacă mai departe.

În cele din urmă, îi veni o idee. Vru să se întoarcă să vadă ce făceau tovarășii săi. Spre mirarea lui, dispăruseră. Rătăci iar prin tabăra întinsă, căutându-i, apoi se întoarse.

Erau în cort? Nu puteau fi acolo, altfel ar fi fost lăsat și el să stea înăuntru. Atunci unde erau? Cu coada între picioare și tremurând de frig, se învârtea fără țintă în jurul cortului. Brusc, zăpada se lăsă sub labele lui din față și se scufundă în omăt. Ceva se mișca sub labele sale. Se dădu înapoi, zburbindu-se și mârâind, temându-se de necunoscut. Dar un lătrat slab îl liniști. Atunci se întoarse ca să cerceteze.

Simți o adiere de aer cald. Încovrigat sub zăpadă stătea Billee, care se agita ca să-și arate bunele sale intenții, ba chiar se aventură, spre a fi lăsat în pace, să-l lingă, cu limba lui umedă și caldă, pe Buck.

Altă lecție. Deci așa procedau ei, nu? Buck își alese un locșor și, cu mult zgomot și risipă de energie, își săpă o groapă. Apoi se băgă înăuntru. Acolo, căldura trupului i se păstra, așa că adormi repede. Ziua fusese lungă și grea, iar el dormea adânc și confortabil, deși mârâia și lătra și se zbătea când visa urât.

Nici nu-și deschise ochii până când zgomotele taberei nu crescură destul în intensitate. Ninsese mult în timpul nopții și omătul îl acoperise cu totul. Pereții de zăpadă îl apăseau de pretutindeni. Se sperie. Așa se tem sălbăticiunile de capcane.

Astfel, în viața lui pătrundeau viețile strămoșilor săi, căci el fiind un câine civilizat, de la oraș, nu avea de unde să știe ce însemna o capcană.

Brusc, sări în picioare, azvârlind zăpada din jur. Văzu apoi întreaga câmpie albă întinzându-se înaintea lui. Își aminti unde se găsea și ceea ce se întâmplase de când ieșise la plimbare cu Manuel până când săpase groapa în omăt, în plină noapte.

- Ce zis eu? zbieră François. Ast câne învaț repede.

Perrault încuviință printr-un semn din cap. Fiind un curier al Guvernului Canadian, ducând lucruri importante, avea grijă să-și aleagă cei mai buni câini și se bucura în mod special că îl cumpăraseră pe Buck.

Timp de un ceas, alți trei husky se adăugară echipei, care avea acum nouă componenți. După încă un sfert de oră, erau toți înhămați și străbăteau drumul către canionul Dyea. Buck se bucura că plecaseră și, deși munca era grea, îi plăcea.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Fu surprins de silența pe care și-o dădeau toți și care i se transmitea și lui. Dave și Sol-leks se schimbaseră profund. Erau alți câini. Pasivitatea și nepăsarea le dispăruseră cu totul. Erau vioi și activi, agitându-se ca treaba să iasă bine, înfuriindu-se ori de câte ori ceva strica bunul mers al lucrurilor.

Truda de pe drum părea expresia supremă a existenței, motivul pentru care ei trăiau și singurul lucru ce-i desfăta.

Dave era câine rotaș sau de sanie. În fața lui trăgea Buck. Urma Sol-leks. Restul echipei trăgeau mai în față, de un singur ham. Primul era conducătorul lor, Spitz.

Buck fusese plasat special între Dave și Sol-leks, ca să învețe de la ei. Se dovedî un bun școlar, iar ei buni profesori. Nu-l lăsau să persiste în greșeală și îi predau cu colții lor ascuțiți. Dave era corect și foarte isteț. Nu-l ciupea pe Buck fără motiv, nici nu pierdea ocazia să o facă atunci când trebuia. Cum biciul lui François îl ardea pe spinare, Buck pricepu că era mai bine să intre în ritmul celorlalți decât să întârzie.

O dată, la o oprire scurtă, când din pricina lui plecarea întârzie, pe el săriră și Dave și Sol-leks și îi administrară o lecție pe cinste. De atunci, el avea grijă mereu să se ia după urmele din fața lui. Astfel că, pe măsură ce deprindea meseria, ceilalți începeau să-l lase în pace.

Biciul lui François șuiera din ce în ce mai rar pe deasupra lui, iar Perrault chiar îi făcea favoarea de a-i cerceta picioarele cu grijă.

În ziua aceea au parcurs un traseu dificil, pe deasupra canionului, prin Sheep Camp, depășind Scales și linia pădurii, printre ghețari și troiene de zăpadă de sute de picioare adâncime, peste marea trecătoare Chilcoot, dintre apa sărată și cea dulce, ce păzește tristul și singuraticul Nord.

Au scos un timp bun printre lacurile ce se înlănțuie din craterile vulcanilor stinși, iar noaptea au ajuns la uriașa tabără de pe malul lacului Bennett, unde mii de căutători de aur își fac bărci așteptând topirea ghețurilor, primăvara. Buck și-a săpat o gaură în zăpadă și a dormit minunat, iar în zori era înhămat, gata de plecare împreună cu tovarășii săi. În ziua aceea au străbătut patruzeci de mile, pe o pistă bună. A doua zi și în cele ce au urmat, și-au croit singuri drum, astfel că au înaintat mai greu. Ca regulă, Perrault mergea în fruntea echipei, călcând zăpada cu rachetele, pentru ca ei să umble mai ușor.

François, dirijând sania cu prăjina, schimba uneori locul cu el. Perrault se grăbea și se lăuda singur cu pricerea lui în ceea ce privea gheața. Nu trebuia uitat că, dacă sub gheață apa curgea repede, pojghița era în pericol să se rupă foarte ușor.

Zi după zi, la nesfârșit, Buck trudea pe pistă. Întotdeauna ridicau tabăra pe întuneric și zorii îi găseau pe drum, după ce străbătuseră deja câteva mile.

Întotdeauna își făceau tabăra după căderea întunericului, își mâncau bucățile de pește și se târau să doarmă sub zăpadă. Buck era lacom. O livră și jumătate de somon uscat, rația lui zilnică, nu-i ajungea. Nu se sătura și suferea mereu din pricina durerilor de

CHEMAREA STRĂBUNILOR

burtă. Totuși, alți câini, fiindcă erau mai ușori și se obișnuiseră cu viața de acolo, se descurcau doar cu o livră de pește.

A pierdut repede întregul fast ce caracteriza viața lui de odinioară. Pricepu că tovarășii săi, terminându-și mai repede rațiile, mâncau din porția lui. Nu avea cum să o apere. În timp ce se bătea cu doi sau trei dulăi, peștele dispărea în gurile altora. Singura scăpare era să mănânce la fel de repede ca și ceilalți. Privea în jur și învăța. Îl văzu astfel pe Pike, un câine nou, priceput în a fura, cum îi luă lui Perrault o bucată de șuncă pe când omul era întors cu spatele la el. Buck îl imită în ziua următoare și pentru fapta lui plăti Dub, un alt dulău.

Acest prim furtișag îl făcu pe Buck să înțeleagă cum se supraviețuiește în ostilul Nord. Avea capacitatea de a se adapta la condițiile schimbătoare din jur, fără de care ar fi pierit.

De asemenea, a dus la distrugerea firii sale morale, un lucru fără folos și un handicap în lupta grea pentru existență. Așa ceva se potrivea Sudului, dar în Nord, unde domnea legea bâtei și a colților, cine punea preț pe asemenea lucruri sau era nebun, sau se distrugea.

Buck nu gândea lucrurile acelea. El se acomoda inconștient la noul mod de trai. Niciodată nu fugise de o luptă. Dar bătă bărbatului în pulover roșu îl învinsese într-un mod fundamental.

Altădată ar fi murit apărând niște considerente morale. Acum însă, pierderea întregii lui educații se manifesta prin inexistența oricărei morale. Nu fura

pentru a se bucura de asta, ci ca să scape de durerile din stomac.

Nu fura pe față, ci în secret, cu viclenie, temându-se de bătă sau de colți.

Evoluția lui a fost rapidă. Mușchii i-au devenit tari ca piatra. A devenit rezistent la durerea obișnuită. Putea mânca orice, oricât de tare sau de nedigerat se dovedea. După ce înfuleca hrana, sucurile gastrice extrăgeau și ultima particulă nutritivă necesară organismului său.

Vederea și auzul i se ascuțiră peste măsură. Chiar și prin somn, auzea cel mai slab sunet și știa dacă îl pândeau vreo primejdie.

Învățase să muște cu colții gheața care i se strângea între gheare. Când îi era sete și deasupra găurii cu apă exista o pojghiță subțire, o spărgea cu labele din față. Simțea dinainte cât de tare va sufla viscolul și își făcea adăpostul de noapte în conformitate cu ceea ce simțea.

Nu învăța doar din experiență, ci și din instinctele ce-i reveneau la viață. Generațiile de câini domestici de până la el nu mai contau. Își amintea parcă de copilăria neamului său, pe când haitele de câini sălbatici făceau ravagii în pădurile primitive și își ucideau prada din fugă.

Nu-i era greu să învețe să se bată ca un lup. Așa se luptaseră înaintașii săi. De la ei moștenise vechiul mod de trai, de la ei viclenia pe care o folosea în prezent. Toate acele lucruri veniseră la el fără niciun efort, ca și cum fuseseră întotdeauna acolo.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Și, când în nopțile înghețate, își ridică botul și urla prelung, ca un lup, de fapt strămoșii săi, morți de mult, își ridicau boturile spre stele și urlau prin secole și prin el. Iar ritmul lui era ritmul lor, ce dădea glas dorințelor lor, înțelesului pe care-l aveau ei despre tăcere, ger, întuneric.

Astfel, cântecul acela vechi însemna mărturia existenței strămoșilor săi. Revenise la viață fiindcă el ajunsese acolo și fusese adus acolo fiindcă oamenii descoperiseră un metal galben în Nord și fiindcă Manuel, un ajutor de grădinar, nu câștiga peste nevoile soției sale.

Capitolul III

DOMINAȚIA FIAREI PRIMITIVE

Dominația fiarei primitive se manifesta puternic la Buck și se intensifica în condițiile dure de trai oferite de mersul pe pistă. Dar creșterea era secretă. Noua lui viclenie îl făcea să o controleze.

Era prea ocupat să se adapteze la noua viață, să-și ușureze traiul. Nu doar că nu se bătea, ci evita luptele, dacă putea. O anumită hotărâre îi caracteriza atitudinea. Nu era tentat de acțiuni rapide și negândite. Îl ura cumplit pe Spitz, dar nu trăda nerăbdarea de a trece la fapte.

Pe de altă parte, poate fiindcă ghicea în Buck un rival periculos, Spitz nu pierdea nicio ocazie să-și arate colții. Ba chiar îi ieșea în drum lui Buck, străduindu-se mereu să înceapă o luptă ce nu s-ar fi terminat decât cu moartea unuia dintre ei.

Aceasta chiar s-ar fi pornit, dacă n-ar fi avut loc un accident nedorit. La sfârșitul acelei zile, voiau să ridice o tabără amărâtă pe malul lacului Le Barge.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Spulberând zăpada, un viscol tăios îi forțase să orbecăiască pentru un astfel de loc.

De abia reușiseră să-l găsească. În spatele lor se ridica un perete vertical de stâncă, iar Perrault și François erau obligați să-și facă focul și să-și întindă lucrurile pentru dormit chiar pe gheața de pe lac. Scăpaseră de cort la Dyea, ca să călătorească mai ușor.

Câteva bețe și buturugi le furnizau focul ce pâlpâia și topea gheața, astfel că mâncară cina pe întuneric.

Buck se cuibărise chiar sub peretele ce-i apăra de viscol. François împărțea peștele pe care îl dezghețase mai devreme, la foc.

Dar când Buck își termină porția și se întoarse, își găsi culcușul ocupat. Un mârâit de avertizare îi spuse că nemernicul era Spitz. Până atunci, Buck evitase înfruntarea cu dușmanul său, dar acum era prea mult. Fiară din el gemea.

Se aruncă asupra lui Spitz cu o furie care-i surprinse pe amândoi, în special pe Spitz. Întreaga experiență a acestuia cu Buck îl arătase un rival neobișnuit de timid, care reușea să se facă respectat doar prin greutate și mărime. Și François fu surprins când interveni să restaureze liniștea, dar pricepu cauza înfruntării.

- Aha! îi strigă el lui Buck. Dă-i ce merită, pentru Dumnezeu! Hoț nemernic!

Și Spitz voia să se bată. Urla furios, învârtindu-se în jurul dușmanului său, gata să atace în orice clipă. Buck era întărâtat și acționa la fel de riscant.

Dar chiar atunci avu loc ceva neașteptat, lucrul ce amână mult lupta lor pentru supremație, după nenumărate mile de trudă și chin.

O înjurătură de-a lui Perrault, impactul răsunător al bătei pe oase, un strigăt de durere. Brusc, tabăra fu invadată de siluete îmblănite. Erau husky înfometaji, care adulmecaseră tabăra și veniseră în fugă dintr-un sat indian.

Se târâseră acolo în timp ce Buck și Spitz se înfruntaseră. Când cei doi bărbați se băgaseră între ei cu bătele, aceștia își arătară colții și se dădură înapoi. Erau înfometaji și mirosul cărnii îi înnebunea.

Perrault îl găsi pe unul cu capul băgat în cutia cu mâncare. Îl lovi tare cu băta pe îndrăzneț, astfel că mâncarea fu răspândită pe jos. O clipă mai târziu, o mulțime de bestii înfometate răscoleau totul, căutând pâine și slănină.

Ciomegele se repeziră asupra lor. Schelălăiau și urlau sub ploaia de lovituri, dar nu fugeau până nu înghițeau ultima firimitură. În vremea asta, echipa surprinsă a câinilor de la sanie ieși din adăposturi și se repezi la invadatori. Buck nu mai văzuse asemenea câini. Oasele le ieșeau prin piele. Păreau mai curând schelete umblătoare, cu ochi scânteietori și colți acoperiți de bale.

Nebunia foamei îi făcea de temut, înfiorători. Nu puteai să li te opui. Echipa câinilor de sanie fu respinsă până la stâncă. Buck fu copleșit de trei husky,

CHEMAREA STRĂBUNILOR

iar capul și umerii îi fuseseră sfâșiați de trei ori. Zarva era îngrozitoare.

Billee țipa ca de obicei. Dave și Sol-leks, sângerând din pricina rănilor numeroase, se luptau, îndrăzneți, unul lângă celălalt. Joe mușca nebunește. Odată, îi rupse cu totul piciorul unui husky. Pike, ticălosul, sărea asupra animalelor invalide, rupându-le gâtul cu colții.

Buck își apucă un adversar de beregată și îi sfâșie jugulara cu colții. Gustul cald al sângelui îl făcu să devină mai fioros. Se aruncă asupra unui alt dușman, dar simți cum niște colți se înfingeau chiar în gâtul lui. Erau cei ai lui Spitz, care-l ataca, precum lașii, sărind pe el din lateral.

Perrault și François, după ce făcuseră curățenie în partea lor de tabără, se grăbeau să-și ajute câinii de sanie. Valul sălbatic al fiarelor înfometate se dădea înapoi în fața lor, iar Buck se eliberă. Asta n-a durat decât o clipă. Cei doi oameni au fost obligați să se întoarcă pentru a mai salva din provizii, iar câinii husky săriră iar asupra celor de la sanie. Billee, îngrozit, trecu de încercuirea lor și o luă la fugă peste gheața groasă a lacului.

Fu urmat de către Pike și Dub, apoi de restul echipei. Cum Buck vru să pornească după ei, cu coada ochiului îl zări pe Spitz, ce se repezea către el cu dorința vădită de a-l termina. Dacă ar fi fost iar înconjurat de nenumărații husky, n-ar mai fi avut șanse de salvare. Dar reuși să facă față atacului lui Spitz, apoi porniră amândoi în fugă peste gheața lacului.

Mai târziu, cei nouă câini se strânseseră laolaltă și căutară adăpost în pădure. Deși nu-i mai urmărea nimeni, arătau rău. Fiecare fusese rănit în patru-cinci locuri, iar unii chiar grav.

Dub fusese rănit grav la un picior din spate. Dolly, ultima cățea husky adăugată echipei la Dyea, își sucise gâtul. Joe își pierduse un ochi. Billee avea o ureche ruptă și striga și umbla aiurea prin noapte.

În zori, se întoarseră șchiopătând în tabără, de unde hoții plecaseră, iar oamenii erau furioși. Câinii husky mâncaseră curelele de piele, pânzele și jumătate din provizii. Înghițiseră și o pereche de mocasini din piele de elan de-ai lui Perrault, ba chiar două corzi din biciul lui François. El se uită întristat la câinii răniți.

După două ceasuri de înjurături, hamurile fuseseră refăcute, iar echipa de răniți pornea la drum, chinându-se să străbată cea mai dificilă porțiune până la Dawson.

Apele sălbatice, pe la Thirty Mile River, învinseră ghețurile. Le-au trebuit șase zile îngrozitoare ca să parcurgă cele treizeci de mile teribile. Au reușit, chiar riscându-și viețile.

De multe ori, Perrault, care mergea în față, a alunecat greșit printre ghețuri, căzând în apă și fiind salvat doar de prăjina lungă pe care o căra.

Termometrul arăta cincizeci de grade sub zero.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Nimic nu-l descuraja. De aceea fusese ales curier al guvernului. Risca orice, chinuindu-se pe drum de dimineața până noaptea.

Spitz și Buck se repezeau uneori unul la altul, târând întreaga echipă în lupta lor. Dar atât Perrault, cât și François interveneau mereu la timp, să-i despartă.

Odată, gheața s-a rupt înaintea și în urma lor. Singura scăpare a fost să se refugieze pe o stâncă. A fost o minune că au reușit să scape astfel.

Când au ajuns la Hootalinqua, unde gheața era bună, Buck era terminat. În aceeași stare se găseau și ceilalți câini. Dar Perrault nu ținea cont de asta.

Într-o singură zi au străbătut treizeci și cinci de mile, până la Marele Somon. În următoarea, încă treizeci și cinci, până la Micul Somon. În a treia, patruzeci, ajungând la Five Fingers.

Picioarele lui Buck erau la fel de tari și de compacte ca ale câinilor husky. Ale lui se moleșiseră de-a lungul nenumăratelor generații, din ziua când strămoșul său fusese domesticit de vreun locuitor al peșterilor sau de un om de pe râu.

Cum termina munca, Buck se prăbușea rupt de oboseală și nu mai dorea altceva decât să doarmă până a doua zi, în zori, când plecau iar la drum.

La Pelly, într-o dimineață, o înhămau pe Dolly, care nu fusese niciodată bănuțată de ceva, dar care turbă brusc. La început urlă ca un lup, apoi se zburli, după care se aruncă asupra lui Buck.

Dulăul o luă la fugă înnebunit, cu Dolly după el. Ea nu reuși să-l ajungă, într-atât de speriat era. După ce alergară prin apă și printre ghețuri, prin păduri și peste dealuri, François îi crăpă capul cățelei turbate, cu un topor, atunci când ea trecu prin dreptul lui.

Buck, epuizat, se târî, clătinându-se, până lângă sanie, abia respirând. Atunci, Spitz se aruncă asupra lui și îl sfâșie cu colții. Dar cum biciul lui François se abătu asupra lui, lupta încetă în scurtă vreme.

De atunci, între ei doi exista un război deschis. Spitz, șeful echipei, își simțea autoritatea primejduită de Buck.

Lupta pentru supremație devenise inevitabilă. Amândoi o doreau.

Buck îi amenința fățiș autoritatea celuiilalt. Folosea orice prilej ca să provoace o confruntare.

De exemplu, într-o zi, îi luă partea lui Pike. Acesta se ascunsese în zăpadă, ca să nu mai fie pus la muncă. Dar Spitz îl descoperise și voise să-l pedepsească pe măsură. Atunci interveni Buck. El și cu Pike săriră pe Spitz și fu cât pe ce să-i vină de hac, dacă n-ar fi intervenit François.

Cu cât Dawsonul se apropia mai mult, cu atât Buck continua să intervină între Spitz și cei vinovați. O făcea însă cu viclenie, când François nu se mai găsea prin apropiere.

Cu revolta declarată a lui Buck, dezordinea din echipă crescuse. Doar Dave și Sol-leks nu băgau în

CHEMAREA STRĂBUNILOR

seamă nimic, restul câinilor nu mai ascultau. Necazurile se țineau lanț și cauza lor îndepărtată se numea Buck.

François, mereu preocupat de problemele echipei, știa că înfruntarea pe viață și pe moarte dintre cei doi dulăi devenise inevitabilă. Dar ocazia acelei încleștări nu apărea.

Ajunseră în Dawson într-o după-amiază tare urâtă, iar lupta încă nu avusese loc. Acolo erau mulți oameni, nenumărați câini, iar Buck îi găsi pe toți la treabă.

Întreaga zi umblau pe strada principală, în echipe numeroase, iar noaptea clopoștii li se auzeau prin aceeași zonă. Cărau bușteni pentru cabane și pentru foc, diverse materiale pentru mine, muncind așa cum făceau caii, în Santa Clara Valley.

Ici și colo, Buck întâlnea dulăi din Sud, dar cei mai mulți erau husky, din neamul lupilor. În fiecare noapte, cu regularitate, la ora nouă, la doisprezece, la trei, începeau cântecul nocturn, o melodie ciudată, la care Buck li se alătura cu bucurie.

Cu strălucirea înghețată a aurorii boreale deasupra capetelor lor sau cu stelele dănțuind prin ger, cu pământul pietrificat sub stratul dens de omăt, strigătul câinilor husky însemna, poate, provocarea vieții. Doar că era interpretat cu neîncredere, cu lamentări lungi și schelălăieli, părând mai mult o rugă pentru viață.

Strigătul acela era vechi, vechi ca însăși neamul lor, unul dintre primele strigăte dintr-o lume mai tânără, dintr-o zi când strigătele erau triste. Fusese investit cu durerile nenumăratelor generații, lucru

ce-l făcea pe Buck să tresară și să se agite, fără să înțeleagă de ce. Când mârâia și schelălăia, asta se datora nu doar chinurilor suferite de el, ci și celor suportate de strămoșii lui sălbatici, iar teama și misterul frigului și întunericului se transmisera de-a lungul miilor de ani de existență a rasei lor.

Trebuia să tresară și să se agite de urletul ce venea din epoca în care lumea nu cunoștea încă civilizația, ci doar focul și adăpostul precar al cavernelor.

După șapte zile de când trăsese la Dawson, trecuseră pe lângă faleza abruptă de la Barracks, apoi urmaseră drumul Yukonului, îndreptându-se către Dyea și Lacul Sărat. Perrault avea de îndeplinit o sarcină mai urgentă decât cea care-l adusese în ținut. Cum mândria i se urcase la cap, voia să bată recordul de viteză în timpul unei călătorii din acel an. Avea de partea lui câteva elemente favorizante. Mai întâi, drumul pe care se deplasau fusese bătătorit bine de călătorii care-i precedaseră. Apoi, poliția pregătise, pe acest traseu, în două-trei locuri, ascunzători cu mâncare pentru oameni și câini. În cele din urmă, nu transportau nimic greu.

Distanța până la Sixty Miles, un drum de cincizeci de mile, o parcuseră în prima zi. A doua zi ajunseseră la izvorul Yukonului, mergând către Pelly. Dar această goană splendidă nu a avut loc fără necazuri și probleme pentru François.

Revolta surdă a lui Buck distrusese solidaritatea echipei. Îi încuraja pe ceilalți câini să nu-l mai urmeze

CHEMAREA STRĂBUNILOR

pe Spitz și să nu-l mai asculte. Cum teama față de el dispăruse, ceilalți dulăi îl provocau cu orice prilej.

Într-o noapte, Pike îi fură o jumătate de pește, pe care o înfulecă sub protecția lui Buck. În altă noapte, Dub și Joe se bătură cu Spitz și-l făcură să renunțe la pedeapsa ce li se cuvenea. Buck nu se apropia de Spitz fără să mârâie și să-și zburlească amenințător părul. De fapt, se comporta ca un bătauș, plimbându-se mereu pe sub nasul lui Spitz.

Lipsa disciplinei afectă și relațiile dintre ceilalți câini. Se băteau mai des ca oricând. Tabăra devenise un câmp de luptă. Doar Dave și Sol-leks nu se schimbaseră, deși deveniseră iritabili din pricina conflictelor neîncetate.

François înjura de zor. Izbea zăpada cu piciorul, cuprins de o mânie neputincioasă și își smulgea părul din cap. Biciul lui fulgera printre câini, dar eficiența i se diminuase. Cum se întorcea cu spatele la ei, cum reîncepeau conflictele.

François îl sprijinea pe Spitz cu biciul său, iar Buck îi susținea pe ceilalți câini. Bărbatul înțelesese că dulăul acela se afla în spatele necazurilor, iar Buck știa asta. Era însă prea viclean ca să fie prins asupra faptului. Trăgea foarte bine la ham, iar truda era o plăcere pentru el. Dar o plăcere și mai mare era să-i facă pe câini să se bată între ei.

La gura râului Tahkeena, într-o noapte, după ce mâncaseră, Dub dădu peste un iepure, îl fugări, dar nu-l prinse. După o clipă, întreaga echipă porni la vânătoare. La câteva sute de yarzi mai departe se afla

tabăra Poliției din Nord-Vest, cu cincizeci de dulăi, care li se alăturară.

Iepurele fugea pe râu în jos și ajunsese într-un gol-fuleț. Alerga pe acolo fără probleme, căci zăpada era înghețată și îl susținea bine. În timp ce el fugea pe suprafața acesteia, câinii mai grei, se cufundau în omăt, istovindu-se. Buck îi conducea. Trupul lui splendid se avânta în fruntea lor, remarcându-se prin salturi spectaculoase, în lumina lunii.

Dar nu avea cum să câștige. Distanța dintre urmărit și urmăritori creștea constant.

În anumite momente, stârnirea instinctelor ancestrale îi atrage pe oameni din orașele lor zgomotoase în păduri sau pe câmp pentru a ucide animalele cu gloanțe propulsate de energiile reacțiilor chimice doar pentru bucuria de a omorî ceva. La fel stăteau lucrurile cu Buck. Alerga în fruntea haitei ca să distrugă acel lucru viu, acea carne vie, pe care voia s-o sfâșie cu colții săi, apoi să-și bage botul până la ochi în sângele cald.

Există un extaz ce marchează momentele de vârf ale vieții. Și acesta este un paradox al trăirii, căci extazul respectiv se manifestă la cineva viu, rezultând tocmai din uitarea completă a faptului că el e viu.

Această uitare de sine apare la un artist, pune stăpânire pe el fără veste și dispare la fel. Apare la un soldat încins în focul luptei, și care nu mai știe ce e mila. La fel se ivise la Buck, în timp ce conducea haita. El urlă atunci ca strămoșii săi lupii, alergând după prada vie ce fugea repede, înaintea lui, în lumina lunii.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Urletul acela venea din adâncul făpturii sale. Anumite părți din ființa lui îi erau necunoscute și constituiau moștenirea lui din timpuri memorabile. Era stăpânit de viața curată ce izvora din el, de bucuria de a exista, de plăcerea oferită de fiecare mușchi, încheietură, tendon ce însemnau lucruri vii și exprimau posibilitatea mișcării, alergarea exultantă pe sub bolta înstelată, victoria asupra materiei moarte ce nu se putea deplasa în niciun fel.

Dar Spitz, care nu se încălzise peste măsură în goana aceea și calcula totul, părăsi haita și îi tăie calea iepurelui prin mijlocul golului.

Buck nu se gândise la așa ceva. El fugea pe urmele prăzii sale. Deodată, îl văzu pe Spitz ivindu-se înaintea lui, în dreptul iepurelui. Acesta nu se mai putu întoarce și colții albi ai dulăului îi rupseră din salt spinarea. Iepurele mai reuși doar să scoată un strigăt de agonie. Auzindu-l, întreaga haită ce-l urma pe Buck scoase un urlet de bucurie fără margini.

Dar Buck nu urlă. Nu se mai controlează, ci, ajungând în dreptul lui Spitz, se aruncă asupra lui, însă nu-i nimeri beregata. Se rostogoliră în zăpadă.

Spitz se ridică atât de repede în picioare, de parcă nici nu fusese doborât. Îl mușcă pe Buck de umăr. De două ori colții săi se închiseră în gol, precum cei ai unei capcane din oțel, în timp ce se dădea înapoi ca să stea mai bine pe picioare și mârâia amenințător, zbârlindu-și părul.

Într-o clipă, Buck înțelese. Venise clipa înfruntării. Urma o luptă pe viață și pe moarte. Cum se învăteau

unul în jurul celuilalt, mârâind, cu urechile date pe spate, foarte atenți ca să fie în avantaj, lucrurile deveniseră foarte clare pentru Buck.

Își amintea parcă de alte scene la fel, având loc în pădurea albă de nea, pe pământul acoperit de zăpadă, sub razele lunii. Peste albeața aceea și tăcerea din jur se lăsă o liniște îngrozitoare. Nici vântul nu mai adia. Nu se mișca nimic, nici măcar o frunză. Aburii scoși de respirația câinilor se ridicau încet și pluteau prin văzduhul înghețat.

Terminaseră repede cu iepurele acei dulăi ce nu erau decât niște lupi prost domesticiți. Acum se strângeau în cerc în jurul luptătorilor. Tăceau și ei, doar ochii le străluceau și respirațiile li se intensificau. Pentru Buck, asta nu însemna nimic nou sau ciudat. Era o scenă de demult. Așa stătuseră întotdeauna lucrurile și aveau să stea.

Spitz era un luptător experimentat. De la Spitsbergen prin Arctica, apoi traversând Canada și Barents, avusese de-a face cu tot felul de câini și reușise să-i învingă. Furia lui era cumplită, dar niciodată oarbă.

Se lăsa cuprins de dorința de a distruge și rupe, dar nu uita că și dușmanul lui era stăpânit de aceeași dorință de neînfrânat. Nu ataca niciodată cât timp era pregătit să respingă un asalt. Nu ataca până când nu respinsese acel asalt.

În zadar încercă Buck să-și înfigă colții în gâtul marelui dulău alb. De câte ori dinții săi se apropiau de carnea catifelată, dădeau peste cei ai lui Spitz. Colții se izbeau de colți, iar buzele se sfâșiau și sângerau

CHEMAREA STRĂBUNILOR

cumplit. Buck nu reușea să treacă de apărarea dușmanului său.

Atunci se încinse și începu să-l atace repede, din orice poziție, pe Spitz. Încerca să-l apuce de beregată pe marele dulău alb, acolo unde viața clocotea la suprafață, dar de fiecare dată celălalt îl respingea și se ferea.

Însă Buck nu urmărea decât gâtul celuiilalt. Deodată însă, îl izbi pe Spitz cu umărul, cum obișnuiesc cerbii, când se luptă, vrând să-l arunce la pământ. Dar Spitz se feri cu abilitate și de acest atac.

Marele dulău alb era neatins, în vreme ce sângele și roia din rănilor lui Buck și respira greu. Lupta devenea una disperată pentru el. Iar cercul câinilor se închidea și se apropia mai mult de ei, haita fiind gata să se repeadă la cel care ar fi căzut.

Buck continua să se învârtească pe lângă dușmanul său. Spitz ataca mai des. Celălalt se ținea mai prost pe picioare. O dată chiar, Buck se răsturnă și cercul celor șaiszeci de câini fu gata să intervină, însă el își reveni imediat și haita, care sărise deja, se opri brusc, fiind nevoită să mai aștepte.

Dar Buck avea o calitate care-l făcea mare, imaginația. Lupta din instinct, dar putea să se bată și cu mintea. Atacă, așteptând ca dușmanul să-l întâmpine cu umărul, dar în ultima clipă se lăsă jos, în zăpadă. Colții săi apucară piciorul stâng din față al lui Spitz.

Se auzi pârâitul osului. Acum, dulăul alb era nevoit să-l înfrunte doar pe trei picioare. De trei ori încercă să-l doboare, apoi repetă vicleșugul și îi rupse piciorul drept din față. În ciuda durerii cumplite și a neputinței,

Spitz se chinuia nebunește să continue lupta. El vedea cercul tăcut din jur, ochii lor scânteietori, limbile lor atârând afară din gură, respirațiile lor ce se apropiau. Nu uitase cercurile ce se închiseseră altă dată prinzând în interior pe dușmanii săi. Acum însă, el era învinsul...

Nu mai avea nicio speranță. Buck era nemilos. Mila este ceva specific ținuturilor cu climă blândă. El se pregătea pentru asaltul final.

Cercul se strânsese atât de mult în jurul lor că putea simți respirațiile câinilor husky în coastele sale. Îi putea vedea, dincolo de Spitz, aplecându-se ușor, ca să sară mai bine asupra prăzii neajutorate. Ochii lor se fixaseră asupra lui.

Așteptarea se apropia de sfârșit. Fiecare animal stătea nemișcat, împietrit parcă. Doar Spitz se clătina și se zbârlea, mârâind cumplit de amenințător, ca și cum ar fi vrut să sperie moartea.

Atunci, Buck se aruncă asupra lui, izbindu-l în umăr cu umărul său. Cercul întunecat deveni un punct pe zăpada luminată de lună, iar Spitz nu se mai văzu. Buck rămase să privească, el devenind campionul biruitor, fiara de care urmau să asculte toți. Uci-sese pentru prima dată și lucrul acesta îi plăcea.

Capitolul IV

CINE A DEVENIT ȘEF

— **E**i, ce ziceam? Nu adevăr ziceam că Buck mare ticălos?

Așa vorbea François a doua zi, când a descoperit că lipsea Spitz, iar Buck era plin de răni. Îl trase lângă foc, să i le vadă mai bine.

— Spitz ăst tare bine bate, spuse Perrault după ce cercetă tăieturile și despicăturile.

— Iar Buck ăst bate de doi ori mai bine, ripostă François. Acum mergem mai repede. Nu mai e Spitz, nu mai e necaz.

În timp ce Perrault împacheta echipamentul taberei pe sanie, celălalt înhăma câinii. Buck se prezentă în locul pe care-l ocupase conducătorul Spitz, dar François, nebăgându-l în seamă, îl puse pe Sol-leks acolo. Asta însemna că Sol-leks avea să fie conducătorul câinilor. Buck sări furios asupra acestuia, dându-l la o parte și așezându-se în locul lui.

- Ia te uit la ăst Buck, strigă François, lovindu-se cu palmele pe coapse cu voioșie. A ucis Spitz și crede că-i ia locul. Pleacă, bestie! strigă el, dar Buck nu se clinti.

Îl apucă pe dulău de ceafă, îl trase deoparte, deși mârâia amenințător și îl puse la loc pe Sol-leks. Bătrânului câine nu-i plăcea asta și arată deschis că se teme de Buck.

François era încăpățânat, dar, când se întoarse cu spatele, Sol-leks fu iar înlocuit.

Metisul se înfurie.

- Cerule! Te aranjez eu! urlă el și se întoarse cu o bătă în mână.

Buck își aminti de omul în pulover roșu și se dădu încet înapoi. Nu mai încercă să-l îndepărteze pe Sol-leks din locul unde fusese iar așezat. Dar se rotea în jurul bâtei, mârâind furios.

În timp ce se învârtea în jurul omului, nu-și lua ochii de la ciomag, gata să se ferească de el, dacă François l-ar fi aruncat către el.

Metisul își văzu mai departe de treabă, apoi îl chemă pe Buck, să-l pună în vechiul său loc, înaintea lui Dave. Dulăul se retrase doi-trei pași. François se duse la el, dar câinele se dădu iar înapoi câțiva pași.

După un timp, metisul aruncă bâta, crezând că dulăul se temea de o chelfăneală. Însă Buck se revoltase. Nu încerca să scape de o bătaie, ci voia să fie șef. Merita asta. Se bătuse pentru șefie și nu accepta nimic mai prejos decât să fie șeful haitei.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Perrault veni în ajutor. Îl fugăriră aproape o oră. Aruncară cu bâte după el. Se feri de ele. Îl înjurară de tată și mamă, ca și de urmași, de fiecare fir de păr de pe el și de fiecare picătură de sânge din vene.

El le răspundea la înjurături prin mârâituri și se ținea la distanță, să nu fie prins. Nu încerca să fugă de acolo, ci se retrăgea dinaintea lor, anunțându-i foarte clar că, după ce aveau să-i facă pe voie, va redeveni bun și supus.

François se așeză și se scărpină în cap. Perrault se uită la ceas și înjură. Timpul zbură și ei ar fi trebuit să se afle pe drum de o oră. François se scărpină iar în cap.

Clătină din cap și rânji neputincios. Curierul ridică din umeri, semn că fuseseră învinși. Apoi François se duse unde stătea Sol-leks și îl chemă pe Buck. Buck râse, așa cum râd câinii, dar păstră distanța. Metisul îl dezlegă pe Sol-leks și îl lăsă să se ducă la vechea sa poziție.

Echipa aștepta, înhămată la sanie, gata de plecare. Buck nu mai avea alt loc liber decât în fruntea celorlalți. Încă o dată îl strigă François, iar dulăul râse, dar nu se apropie.

– Las jos bât, porunci Perrault.

François făcu întocmai, iar Buck veni acolo, râzând triumfător. Se afla acum în fruntea lor. Fu legat în chingi, iar sania porni la drum. Oamenii se grăbeau să continue călătoria pe gheața râului.

Oricât de mult l-ar fi prețuit înainte pe Buck, metisul constată că dulăul valora mai mult.

Dintr-odată, câinele preluase atribuțiile șefului. Când se cerea o judecată și o acțiune rapide, el se dovedea superior chiar și lui Spitz, pe care François îl crezuse fără pereche.

Dar Buck excela mai ales în a da legea și a-i face pe ceilalți s-o respecte. Dave și Sol-leks nu se sinchiseau de schimbarea șefilor. Nu era treaba lor. Ei trudeau în hamuri. Cât timp erau lăsați să-și facă treaba, nu le păsa de ce se întâmpla în jur.

Restul câinilor din echipă, care se învățaseră cu indisciplina în timpul ultimelor zile ale lui Spitz, se mirau acum că Buck îi bătea ca să păstreze ordinea.

Pike, venind în urma lui Buck, și care nu făcea niciun efort în plus față de cel solicitat, fu, în prima zi, chinuit rău și munci mai mult ca oricând. În prima noapte petrecută în tabără, Joe fu aspru pedepsit, lucru ce nu se întâmpla pe vremea lui Spitz. Buck îl bătu până ce-l făcu să ceară îndurare.

Atmosfera din echipă se schimbă repede. Se reinstală solidaritatea de altă dată, iar câinii trăgeau la ham ca unul singur. La Rink Rapids, alți doi husky băștinași, Teek și Koon, li se alăturară, iar iuțeala cu care îi îmblânzi Buck îl lăsă fără cuvinte pe François.

- Nu mai e altul ca Buck! zise el. Merită mie dolari, cerule! Nu, Perrault?

Celălalt făcu semn din cap că așa era. Câștigau întrecerea cu timpul, zi de zi. Drumul era într-o excelentă stare, bătătorit și tare, lipsit de zăpadă proaspăt căzută. Nu era nici prea rece.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Temperatura coborâse la minus cincizeci de grade și rămăsese așa tot drumul. Oamenii conduceau sania și alergau în urma ei pe rând, iar câinii alergau încontinuu, trăgând la sanie.

La Thirty Mile, râul fusese relativ acoperit de gheață și ei străbătură într-o zi distanța pe care o parcurseseră în zece zile, la venire. La o cursă făcură șaizeci de mile, de la lacul Le Barge la White Horse Rapids.

Traversară Marsh, Tagish și Bennett, adică șaptezeci de mile pe lacuri atât de repede că omul care venea în spatele saniei fu târât de aceasta cu ajutorul frânghiei de care se ținea. În ultima noapte a celei de-a doua săptămâni se aflau pe înălțimile de la White Pass, apoi coborâră faleza până pe malul mării, unde se găseau luminile de la Skaguay și, în largul apei, navele.

A fost o cursă record. În fiecare zi din cele paisprezece străbătuseră câte patruzeci de mile.

Trei zile Perrault și François umblară pe strada principală din Skaguay și fură invitați de nenumărate ori la băutură, în timp ce echipa lor de câini se afla în centrul interesului conducătorilor de sănii. Apoi trei sau patru ticăloși din Vest fugiră din oraș după ce vânduseră niște cutii cu piper drept medicamente, iar atenția publicului se îndreptă către alți idoli.

Veniră ordinele oficiale. François îl chemă la el pe Buck, îl cuprinse în brațe și plânse. Aceasta a fost ultima dată când i-a mai văzut pe François și pe Perrault.

Ca și alți oameni, au ieșit pentru întotdeauna din viața lui Buck.

Un metis scoțian îi preluă pe câinii din echipă. Împreună cu alte douăsprezece sănii, porniră anevoie pe drumul către Dawson. De data asta nu mai alergau cu greutate redusă, nu mai băteau vreun record, ci trudeau zi după zi trăgând o sarcină dificilă. Era vorba de poșta pentru cei care căutau aur în apropierea Polului Nord.

Lui Buck nu-i prea plăcea, dar suporta bine munca, fiind mândru de împlinirea acesteia, după exemplul lui Dave și Sol-leks. Ceilalți câini, văzând asta, fie că le plăcea, fie că nu, trudeau alături de ei. Duceau o viață monotonă, ca niște mașinării.

Zilele nu se deosebeau între ele. În fiecare dimineață, bucătarii își făceau treaba, se aprindeau focurile și se servea masa. Apoi, în timp ce unii strângeau tabăra, alții înhămau câinii și, când se iveau zorii, se aflau deja de o oră pe drum.

La căderea nopții, iar ridicau tabăra. Unii culegeau lemne de foc și crengi de pin pentru a face culcușuri, alții cărau apă sau gheață pentru bucătari.

Aveau grijă de câini și le dădeau destulă mâncare. Printre dulăii aceia erau mulți luptători feroși, dar trei înfruntări de-ale lui Buck cu cel mai rău dintre ei îi aduseră supremația, astfel că, dacă mârâia el și își arăta colții, toți îl ascultau.

Cel mai mult îi plăcea să stea lângă foc, cu picioarele din spate strânse sub el, cu cele din față întinse înaintea, capul ridicat și ochii strălucind visători în

CHEMAREA STRĂBUNILOR

jocul flăcărilor. Uneori se gândea la casa impunătoare a judecătorului Miller din valea plină de soare din Santa Clara sau la piscina din ciment, la Ysabel, cățelul mexican fără păr, la Toots, mopsul japonez.

Cel mai adesea își amintea însă de bărbatul în pulover roșu, de moartea lui Curly, de marea înfruntare cu Spitz, de bunățile pe care le mâncase ori ar fi vrut să le mănânce. Nu-l ardea însă dorul de casă.

Ținutul soarelui era îndepărtat și șters, iar amintirile acelea nu aveau multă putere asupra lui. Mai convingătoare se dovedeau cele ce-i ofereau lucruri pe care nu le văzuse niciodată, dar i se păreau cunoscute. Instinctele, pe care le moștenise de la străbunii săi, se trezeau în el și îl stârneau.

Uneori stătea culcat acolo, clipind visător în timp ce se uita la flăcări. I se păreau cele ale unui alt foc și, cum stătea culcat lângă acel alt foc, un alt om se găsea înaintea lui, nu metisul bucătar. Omul acela avea picioarele scurte și brațele lungi, cu mușchi puternici. Părul îi era lung și încâlcit, iar ochii de-abia i se vedeau.

Scotea sunete ciudate și părea îngrozit de întuneric. Se apăra cu un ciomag de care stătea legată o piatră grea. Era aproape gol, purtând doar o blană zdrențuită pe spate. Avea mult păr pe trup. În anumite locuri, pe piept și pe umeri, pe mâini și pe picioare parcă purta o blană deasă.

Nu stătea drept, ci cu trunchiul înclinat înainte, de la șolduri, iar picioarele îi erau îndoite la genunchi. Trupul său avea o anumită elasticitate, precum cea a pisicii. Mișcărilor sale rapide erau specifice celui aflat

într-o permanentă alarmă, temându-se de lucrurile văzute și de cele nevăzute.

Alteori, acest om păros se ghemuia lângă foc și dormea. Uneori stătea cu coatele pe genunchi, iar mâinile îi erau puse pe cap, ca și cum ar fi vrut să și-l protejeze cu brațele sale păroase.

Dincolo de focul acela, Buck putea vedea mulți cărbuni strălucitori, doi câte doi, mereu câte doi. Știa că erau ochii fiarelor sălbatice, care ieșiseră după pradă. Putea să le audă zgomotele pe care le făceau în noapte, cele scoase de trupurile lor ce se mișcau prin apropiere.

Visând astfel acolo, pe malul Yukonului, cu ochi leneși, clipind lângă foc, acele sunete și imagini ale unei alte lumi îi zbârleau părul de pe spinare, de pe umeri și ceafă, până ce suspina încet sau mârâia slab, iar bucătarul metis striga la el:

- Hei, Buck, trezește-te!

Atunci, lumea cealaltă dispărea și apărea cea reală, iar el se ridica să caște și să se întindă, de parcă ar fi dormit.

Era o cursă dificilă. Trebuiau să ducă poșta și munca grea îi istovea. Când ajunseră la Dawson, slăbiseră toți și erau amărâți. Ar fi trebuit să se odihnească vreo zece zile, cel puțin o săptămână.

Însă după patruzeci și opt de ore, ei coborâră pe malul Yukonului, la Barracks, și încărcară poșta ce avea să plece din ținut. Câinii erau istoviți, conducătorii de sănii, nemulțumiți. Ca lucrurile să meargă și mai prost, ningeă în fiecare zi. Asta însemna că trebuiau

CHEMAREA STRĂBUNILOR

să tragă mai vârtos la sănii. Dar conducătorii de sănii știa cum stau lucrurile și le-au venit în ajutor pe cât s-a putut.

În fiecare noapte, câinii erau îngrijiți primii. Mâncau înaintea oamenilor. Nimeni nu se culca până ce nu se știa în ce stare se găseau picioarele câinilor de la fiecare sanie. Cu toate asta, dulăii erau sleiți de puteri.

De la începutul iernii, ei călătoriseră o mie opt sute de mile, trăgând sania pe întreaga distanță. Iar o mie opt sute de mile spune de la sine ce viață grea duceau.

Buck încă rezista, deși era epuizat. Îi obliga pe ceilalți dulăi să muncească și să păstreze disciplina. Billee gema în fiecare noapte, în somn. Joe era mai ursuz ca oricând, iar de Sol-leks nu te puteai apropia, nici de pe partea unde nu vedea, nici de pe cealaltă. Dar Dave suferea cel mai mult. Nu se simțea deloc bine. Devenise mai morocănos și mai nervos, iar când se așeza tabăra, se cuibărea imediat într-un loc, iar conducătorul de sanie trebuia să se ducă la el să-i dea de mâncare. După ce era deshămat și se întindea pe zăpadă, nu se mai ridica în picioare până dimineața, când era înhămat din nou.

Uneori, în timpul cursei, când sania se oprea brusc sau când se chinuiau s-o pornească, scotea un strigăt de durere. Conducătorul de sanie l-a cercetat atent, dar n-a găsit niciun semn de boală la el. Vorbeau despre el în timpul mesei sau la ultima pipă fumată, înainte de a se culca. Ba, într-o noapte chiar s-au sfătuit referitor la el.

L-au adus din cuibul lui de lângă foc și l-au apăsat cu mâinile prin diverse locuri, iar el a gemut de câteva ori. Avea ceva în neregulă în corp. Oamenii n-au descoperit însă, la el, niciun os rupt.

Când au ajuns la Cassiar Bar, Dave arăta atât de slăbit că se prăbușea deseori în timpul cursei. Metisul scoțian îl scoase din echipă și îl puse mai în față pe următorul, Sol-leks. Intenționa să-l lase pe Dave să se odihnească, fugind liber în spatele saniei.

Așa slăbit cum era, Dave se simți scos din echipă, mârâia și schelălăia când ceilalți fură înhămați și îi părea tare rău că Sol-leks îi luase locul. Era atât de mândru de funcția lui că, deși bolnav foarte rău, nu suporta ca alt câine să îndeplinească treaba lui. Când porni sania, veni prin zăpada moale din lateralul traseului bătătorit și îl atacă pe Sol-leks, încercând să-l muște, ca să-l gonească din fosta lui poziție. Astfel se iscă o zarvă greu de descris. Metisul încercă să-l dea la o parte cu biciul.

Dave însă nici nu băgă biciul în seamă, iar omul nu vru să-l lovească mai tare. Câinele refuza să meargă liniștit în spatele saniei, pe drum, ci venea prin zăpada moale din lateral, cu un efort deosebit. Până la urmă se prăbuși în omăt și rămase acolo, epuizat, urlând lugubru în timp ce alte sănii treceau pe lângă el.

Cu ultimele sale puteri, reuși să se târască până când săniile se opriră iar. Apoi merse până la a lui, unde se așeză lângă Sol-leks.

Conducătorul întârzie o clipă, ca să-și aprindă pipa de la omul din spate. Apoi se întoarse și porni câinii.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Ei se balansară pe drum, fără să părăsească locul în care se găseau. Își întoarseră capetele și rămaseră neclintiti, mirați. La fel de surprins fu conducătorul saniei.

Îi strigă pe ceilalți oameni, ca să vadă și ei. Dave apucase în colți șleurile lui Sol-leks și acum se afla în fruntea echipei, în fosta lui poziție.

Îl rugă din priviri pe om să rămână acolo. Acesta nu știa ce să facă. Ceilalți îi spuseră că un câine putea suferi cumplit când i se nega importanța în cadrul echipei. Cunoscuseră situații în care dulăii, prea bătrâni pentru acea muncă grea, muriseră fiindcă fuseseră scoși din hamuri.

De asemenea, susțineau că pentru Dave ar fi fost cumplit, dacă oricum avea să moară, să nu piară trăgând la sanie. Așa că-l înhămă iar, deși el gemu și schelălăi, fără să vrea, de durere. De câteva ori se prăbuși, dar fu tras de ceilalți câini. O dată, sania trecu peste el și el merse mai departe șchiopătând cu un picior din spate.

Dar rezistă până seara, când fu așezată noua tabără. Conducătorul saniei îi pregăti un loc lângă foc. Dimineața însă îl găsi prea slăbit pentru a mai merge.

Când omul inhăma dulăii, se târî până la ei. Cu mari eforturi, se ridică în picioare, dar se prăbuși iar. Se târî încet în fruntea echipei.

Își folosea labelle din față la mișcări, înaintând astfel centimetru cu centimetru. Puterea îl părăsise. În cele din urmă, rămase întins în zăpadă, tânjind după ei. Îl putură auzi urlând trist până când dispărură din vedere, după niște copaci.

Jack London

Acolo, săniile se opriră. Metisul scoțian se întoarse fără grabă, pe propriile sale urme, până la tabăra părăsită de ei. Oamenii încetară să mai discute între ei.

O împuşcătură răsună. Metisul veni înapoi grăbit. Biciurile pocniră, clopoștii țiuiră, iar săniile plecară. Dar Buck sau oricare alt câine știa ce se petrecuse dincolo de copaci.

Capitolul V

TRUDA PE PISTĂ

La treizeci de zile după ce părăsise Dawsonul, poșta ajunse la Skaguay, cu Buck și ai săi în frunte. Arătau ca vai de capul lor, ruși de oboseală.

Buck nu mai avea o sută patruzeci de livre, ci o sută cincisprezece. Ceilalți, deși mai ușori ca el, pierduseră mai mult în greutate. Pike, bolnavul prefăcut, care reușise să-i păcălească de multe ori că ar fi avut un picior rupt, de data asta șchiopăta de-a binelea. La fel Sol-leks, iar Dub suferea fiindcă avea un umăr dislocat.

Toți aveau răni groaznice la picioare. Erau sleiți de puteri. De-abia își târau picioarele pe drum, ciocnindu-se unul de celălalt, dublând astfel efortul cerut de călătorie.

Nu erau bolnavi, ci doar sleiți. Nu era oboseala rezultată în urma unui efort scurt, dar excesiv, ce dispare după câteva ceasuri. Era epuizarea instalată în organism după luni de trudă și chin. Nu mai aveau

resurse să se refacă. Le lipseau puterile. Acestea fuseseră consumate până la ultima picătură.

Fiecare mușchi, fiecare fibră, fiecare celulă era la pământ. Iar motivul se dovedea evident. În mai puțin de cinci luni, străbătuseră două mii cinci sute de mile. În cursul ultimelor o mie opt sute, nu avuseseră decât cinci zile de odihnă.

Când ajunseseră la Skaguay, de abia se mai țineau pe picioare. Cu greu se dădură la o parte de pe pistă, ca să nu fie loviți de alte sănii.

- Înainte, biete picioare rănite, îi încurajă conducătorul pe când se târau pe strada principală din Skaguay. Am ajuns la capătul drumului. Vă veți odihni pe săturate!

Într-adevăr, vizitiii credeau că pauza urma să fie îndelungată. Ei însăși nu se odihniseră, după un parcurs de o mie două sute de mile, decât două zile.

Numai că oamenii ce se repezeau către Klondike erau atât de mulți, iar rudele, iubitele, soțiile care rămăseseră acasă erau atât de numeroase încât corespondența depozitată luase proporții alpine. În plus, erau și acte ale guvernului ce trebuiau transportate.

O mulțime de câini odihniți de la Hudson Bay aveau să-i înlocuiască pe cei care nu mai puteau parcurge drumul. Cei prea obosiți urmau să fie vânduți.

Trecură trei zile. În acest timp, Buck și tovarășii săi aflară cu adevărat cât de slăbiți erau. Apoi, în dimineața celei de-a patra, doi bărbați din Statele Unite veniră și îi cumpărară, pe toți.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Oamenii își spuneau unul altuia Hal și Charles. Al doilea era un bărbat în floarea vârstei, cu privirea stearșă, cu o mustață răsucită cu vigoare în sus, ascunzând buza superioară.

Hal era un tânăr de nouăsprezece sau douăzeci de ani, cu un revolver uriaș Colt și un cuțit de vânătoare pus la centură, alături de cartușe. Centura aceea era lucrul cel mai izbitor la el. Avertiza despre faptul că era un novice.

Ambii voiau să plece din oraș. De ce unii ca ei doresc să se aventureze în Nord este o întrebare ce depășește puterea de înțelegere a unui om obișnuit.

Buck auzi tocmeala, văzu banii trecând de la bărbat la agentul guvernului și înțelese că metisul scoțian și conducătorii de sanie ai poștei aveau să iasă din viața lui, precum Perrault ori François ori alții ca ei.

Când fu condus, împreună cu tovarășii săi, în tabăra noilor stăpâni, văzu dezordinea și nepăsarea de acolo, un cort strâns pe jumătate, farfurii nespălate. Văzu și o femeie, Mercedes, cum îi spuneau bărbații. Era soția lui Charles și sora lui Hal.

Buck îi observă îngrijorat cum procedară ca să strângă cortul și să încarce sania. Se chinuiau mult, lucrând fără metodă. Cortul fu îngrămădit pe sanie și ocupa de trei ori mai mult loc decât în mod normal.

Farfuriile nespălate fură împachetate chiar așa. Mercedes stătea mereu în drumul bărbaților și nu mai înceta să le dea sfaturi sau să le facă observații. Când ei așezară sacii în partea din față a saniei, ea le sugeră

să-i ducă la spatele acesteia. După ce îi puseră în spate și îi acoperiră cu alte lucruri, ea descoperi că îi trebuiau niște lucruri de acolo, astfel că descărcară sania, să le găsească.

Trei bărbați de la cortul învecinat ieșiră și se uitară la ei, rânjind și făcându-și cu ochiul între ei.

- Aveți o încărcătură pe cinste, zise unul dintre ei. Nu trebuie să-mi spuneți cu ce vă ocupați, dar n-aș transporta cortul acela, dacă aș fi în locul dumneavoastră.

- Asta chiar că-i bună! strigă Mercedes, ridicând mâinile, exasperată. Unde, în lumea întreagă, m-aș putea descurca fără cort?

- E primăvară și nu veți mai avea de-a face cu frigul, răspuse bărbatul.

Ea clătină din cap cu convingere, iar Charles și Hal așezară ultimele ciudățenii pe vârful încărcăturii impresionante.

- Credeți că va porni sania? întrebă unul dintre oameni.

- De ce nu? răspuse scurt Charles.

- Bine, bine, se grăbi omul să spună, ca să nu-l supere. Doar mă întrebam, nimic mai mult. Mi se pare că sania e prea încărcată.

Charles se întoarse cu spatele, să prindă legăturile cât de bine se pricepea. Doar că nu prea se pricepea...

- Sigur că dulăii se pot plimba de plăcere întreaga zi cu maldărul acela în spatele lor, zise al doilea bărbat.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

- Sigur, spuse Hal, cu răceală, dar politicoasă, luând într-o mână prăjina pentru condus câinii, iar în cealaltă biciul. Înainte! strigă el. La drum!

Câinii începură să tragă de hamurile prinse pe piept, chinându-se câteva clipe, apoi se liniștiră. Nu puteau mișca sania.

- Animale puturoase! Vă arăt eu! strigă Hal, pregătindu-se să-i bată cu biciul.

Dar Mercedes interveni chiar atunci:

- Să nu faci asta, Hal!

Puse mâna pe bici și i-l luă din mână.

- Bieții câini! Promite-mi că nu te vei purta urât cu ei în timpul călătoriei, altfel nu mai înaintez nici măcar un pas alături de voi.

- Multe mai știi tu despre câini, zise batjocoritor fratele ei. Aș vrea să ne lași singuri. Animalele astea sunt leneșe, și-o spun eu și, dacă nu le biciuiești, nu faci nimic. Așa sunt învățați dulăii ăștia. Întreabă pe cine vrei.

Mercedes se uită la ei, implorându-i din priviri. Observă chinul întipărit pe chipurile lor.

- Sunt vlăguiți peste măsură, se auzi glasul unui bărbat. Ar trebui să se odihnească o vreme.

- Nici să nu aud de așa ceva, zise Hal.

- Vai! suspină Mercedes auzindu-l vorbind astfel.

Dar, cum făcea parte din familie, îi luă imediat apărarea fratelui ei.

- Nu-i băga în seamă pe oamenii aceia, spuse ea. Tu îi conduci pe câinii noștri și știi ce trebuie să faci cu ei.

Biciul lui Hal lovi iarăși dulăii. Ei se avântară iar, trăgând de hamuri. Își cufundară picioarele în zăpadă și se chinură să clintească sania. Dar aceasta părea a fi ancorată în locul respectiv.

După două încercări nereușite, se opriră, gâfâind. Biciul îi lovea cu sălbăticie. Mercedes interveni iar. Îngenunche în fața lui Buck, cu lacrimi în ochi, și îl cuprinse cu brațele de gât.

- Bietele animale! se tângui ea. De ce nu trag mai tare? Atunci n-ar mai fi bătute.

Buck n-o plăcea, dar se simțea prea slăbit ca să reziste și considera totul ca o parte din munca mizerabilă a zilei.

Unul dintre privitori, care strânse din dinți ca să se stăpânească și să nu le vorbească prea dur, spuse:

- Nu mă interesează ce se va alege de voi, dar, de mila câinilor, vreau să vă zic să-i ajutați trăgând frânele saniei. Tălpile saniei au înghețat. Sprijină-te în prăjină, în dreapta și în stânga, pentru a sparge gheața din jurul tălpilor. A treia oară încercară să pornească și, de data asta, mulțumită sfatului primit, Hal sfărâmă pojghița de gheață din jurul tălpilor. Sania supraîncărcată porni la drum, iar Buck și tovarășii săi se străduiau din răputeri să o tragă, sub o ploaie de lovituri.

O sută de yarzi mai încolo, drumul cotea și cobora destul de abrupt către strada principală. Pentru a face manevra aceea era nevoie de un om experimentat, nu de cineva ca Hal. La cotitură, jumătate din lucrurile

CHEMAREA STRĂBUNILOR

de pe sanie, ce nu fuseseră bine prinse de aceasta, căzură grămadă.

Câinii nu se opriră. Sania, uşurată de povară, luneca în spatele lor. Dulăii se înfuriaseră fiindcă fuseseră bătuti așa rău și obligați să ducă asemenea povară.

Cel mai furios era Buck. El porni în goană, iar haita îl urmă. Hal striga după ei, dar dulăii nu-l băgau în seamă. Se împiedică și căzu. Sania răsturnată trecu peste el, iar câinii dădură năvală pe stradă, stârnind veselia celor din Skaguay pe măsură ce împrăştiau restul echipamentului de-a lungul arterei principale.

Cetățenii buni la suflet prinseră câinii și adunară bunurile împrăştiate. De asemenea, le dădură sfaturi. Jumătate din încărcătură și un număr dublu de câini, spuneau ei, dacă voiau să ajungă la Dawson.

Hal, sora lui și cumnatul său ascultau fără plăcere vorbele acelea. Ridică cortul și aduseră echipamentul, inclusiv conservele.

- Pături ca la hotel! zise un bărbat râzând, în timp ce-i ajută. Jumătate din ele și tot e prea mult. Scăpați de ele! Aruncați cortul și farfuriile acelea! Cine să le mai spele? Dumnezeule, doar nu credeți că mergeți cu un tren de lux?

Astfel urmă eliminarea lucrurilor în plus. Mercedes plângea când geamantanele ei fură lăsate jos și rochiile aruncate una după alta. Plângea pentru toate și, în special, pentru fiecare lucru eliminat.

Le spuse că nu avea să mai facă nici măcar un pas alături de ei. Se ruga de toți, pentru orice. Până la

urmă își șterse ochii și aruncă chiar și articolele ce erau absolut necesare. Cuprinsă de zel, după ce a terminat cu ale ei, s-a repezit la cele ale bărbaților.

Odată treaba îndeplinită, echipamentul, deși pe jumătate, era încă deosebit de impunător. Charles și Hal ieșiră seara și mai cumpărară șase câini. Aceștia, adăugați celorlalți șase din echipa inițială, plus Teek și Koonă, cei doi husky cumpărați la Rink Rapids, ridicară numărul animalelor la paisprezece.

Dar nou-veniții, ce arătau jalnic, nu valorau prea mult. Trei erau prepelicari cu păr scurt, unul din rasa Newfoundland, iar ceilalți doi corcitori. Nou-veniții păreau să nu știe nimic.

Buck și tovarășii săi se uitau cu dispreț la ei. Deși îi învăță repede unde le era locul și ce nu trebuiau să facă, nu putu să-i învețe ce să facă. Nu le plăceau deloc hamul și traseul.

Cu excepția celor două corcitori, ceilalți erau speriați și lipsiți de îndrăzneală din pricina mediului ciudat și sălbatic în care se găseau și a comportamentului brutal al stăpânilor. Iar cele două corcitori se vedeau nesimțite și nepăsătoare.

Cu nou-veniții lipsiți de orice speranță, cu vechea echipă epuizată de cele două mii cinci sute de mile parcurse fără oprire, viitorul nu părea prea luminos. Cei doi bărbați totuși erau veseli. Chiar și mândri.

Aveau paisprezece câini! Nu mai văzuseră nicio dată o sanie plecând sau venind la Dawson, prin trecătoare, cu atâția dulăi!

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Dar călătorii experimentați din ținuturile arctice cunoșteau motivul pentru care o sanie nu trebuia trasă de paisprezece câini: fiindcă nu se puteau transporta provizii pentru toți. Însă Charles și Hal nu știau asta.

Ei plănuseră expediția cu creionul în mână: atâția dulăi, atât mănâncă unul, atâtea zile de mers și așa mai departe. Mercedes îi privea și era de acord cu ei. Totul părea așa de simplu!

În dimineața următoare, destul de târziu, Buck conducea lunga echipă pe strada principală. Erau vlăguiți. Plecau la drum aproape morți.

De patru ori străbătuse distanța dintre Lacul Sărat și Dawson. Știind că trebuia să o parcurgă iar, slăbit și istovit, se necăjea mai tare. Nu-l trăgea inima la muncă. Nici pe ceilalți câini. Cei noi se dovedeau timizi și speriați, iar cei vechi nu aveau încredere în stăpânii lor.

Buck simțea, destul de vag, că nu se putea baza pe cei doi bărbați și pe femeie. Nu știau să facă nimic. Cum zilele treceau, deveni clar că nici nu puteau să învețe.

Erau delăsători în toate, indisciplinați, dezordonați. Le lua o jumătate de noapte să facă tabăra și o jumătate din dimineață să o strângă. Încărcau sania atât de neglijent că restul zilei erau ocupați cu oprirea saniei și rearanjarea încărcăturii.

Câteva zile nu străbătură nici zece mile. Altă dată nici nu reușeau să pornească la drum... În niciuna dintre zile nu parcurseră mai mult de jumătate din

distanța pe care oamenii o foloseau în calcule, de obicei, când plănuiau călătoriile cu săniile trase de câini.

Era inevitabil ca mâncarea pentru câini să se termine înaintea călătoriei. Dar ei grăbiră acest lucru dând rații mai mari, făcând să vină mai devreme ziua foamei. Nou-veniții, ce nu se învățaseră cu lipsurile din ținuturile nordice, aveau o poftă de mâncare cumplită.

Când, pe lângă acest aspect, din pricină că dulăii husky oboșiți trăgeau mai slab la sanie, Hal hotărî că rațiile trebuiau mărite, și astfel le dublară. În plus, când Mercedes, cu lacrimi în ochii ei frumoși, cu glasul tremurând, nu reuși să-i convingă să le dea animalelor și mai multă hrană, ea fură din sacii cu pește și-i alimentă pe ascuns.

Însă Buck și tovarășii săi nu de mâncare aveau nevoie, ci de odihnă. Astfel că, deși mergeau încet, sarcina grea pe care o târau după ei le slăbea puterile cu severitate.

Apoi veniră rațiile micșorate. Hal descoperi, într-o zi, că se consumaseră jumătate din provizii, iar din drum nu parcurseseră decât un sfert. Hotărî să micșoreze porțiile și încercă să mărească distanța străbătută zilnic.

Sora și cumnatul său îl susținură. Era simplu să le dea câinilor mai puțină hrană, dar nu-i puteau face să meargă mai repede. Nepriceperea lor în a strânge tabăra mai repede îi priva de a călători mai multe ore pe zi. Nu doar că nu știau cum să-și muncească mai

CHEMAREA STRĂBUNILOR

bine câinii, dar nu știau nici ei cum să lucreze ori să se organizeze mai eficient.

Primul care s-a dus a fost Dub. Bietul pungaș, care mereu fura și era prins, se dovedise însă un muncitor cinstit. Omoplatul său dislocat, netratat, lipsa de odihnă făcură să se simtă din ce în ce mai rău, până ce, în final, Hal îl împușcă cu pistolul său Colt.

Prin ținut se spune că un câine obișnuit moare de foame dacă îi dai să mănânce doar porția unui husky. Astfel că nou-veniții, aflați sub conducerea lui Buck, pieiră, hrănindu-se cu doar jumătate din rația unui husky. Prima dată se duse cel din Newfoundland, apoi cei trei prepelicari. Corciturile rezistară mai mult, dar muriră în cele din urmă.

Acum, amabilitatea și blândețea Sudului dispăru-seră din comportamentul celor trei oameni. Dincolo de romantismul și farmecul ei, călătoria arctică devenise o realitate dură pentru orice bărbat sau femeie.

Mercedes nu-i mai plângea pe dulăi, fiind ocupată să se văicărească și să se certe cu fratele ori soțul ei. Niciodată nu erau prea obosiți pentru certuri. Nervozitatea lor se intensifica din pricina greutăților.

Minunata răbdare a călătorilor ce se manifestă la cei care trudesc din greu și suferă din pricina rănilor, reprezentată prin vorba blândă, nu se întâlnea la ei. Nici nu știau ei de așa ceva. Erau țepeni și îi dureau toate: mușchii, oasele, ba chiar inimile. Din pricina asta vorba le era tăioasă, iar cuvintele grele li se iveau pe buze de dimineața până seara târziu.

Charles și Hal se certau ori de câte ori Mercedes le oferea ocazia. Fiecare credea că muncise mai mult decât celălalt și nu uita să spună asta în orice împrejurare. Uneori, Mercedes îi ținea partea soțului ei, alteori fratelui său.

Ca rezultat, cearta nu se termina niciodată și era de toată frumusețea. Începând de la disputa pentru stabilirea celui care urma să culeagă niște lemne pentru foc, lucru ce îi privea doar pe Charles și Hal, erau pomeniți ceilalți din familie, tați, mame, unchi, veri și alte rude, unele chiar decedate.

Cum ajungea Hal la așa ceva, plecând de la niște lemne ce trebuiau aduse pentru foc, depășește orice înțelegere. Totuși, cearta avea tendința să o ia în direcția prejudcăților politice ale lui Charles. Iar faptul că limba bârfitoare a surorii lui Charles trebuia pusă pe foc îi trecea prin minte doar soției sale, și nu mira pe nimeni.

De altfel, ea ar fi dat foc și altor particularități specifice familiei soțului ei. În timpul acesta, focul rămânea nefăcut, tabăra doar pe jumătate ridicată, iar câinii nehrăniți.

Mercedes nutrea o anumită nemulțumire, caracteristică sexului. Era frumoasă și subțire și fusese tratată cavalereste întotdeauna. Acum însă, nici soțul, nici fratele ei n-o mai menajau. Ea era mai tot timpul neajutorată. Ei se plâneau de asta.

Ceea ce altă dată constituia avantajul ei esențial, ca femeie, acum le făcea viața insuportabilă. Ea nu se

CHEMAREA STRĂBUNILOR

mai interesa de câini, fiindcă era chiar ea obosită și rănită. De aceea, stătea mereu pe sanie. Era frumoasă și subțire, dar cântărea o sută douăzeci de livre, ceea ce conta mult când sania era trasă de animalele înfometate și sleite.

Ea călători astfel zile în șir, până când animalele se prăbușiră în hamuri, iar sania se opri. Charles și Hal o rugară să se ridice și să meargă pe jos, o implorară, dar ea începu să se plângă de brutalitatea celor doi bărbați, de ceea ce o puneau să facă.

O dată, o dădură jos cu forța de pe sanie. Nu mai făcuseră asta niciodată. Ea începu să meargă șchiopătând, ca un copil răsfățat, apoi se așeză jos, în drum. Plecară mai departe, dar femeia nu se clinti din loc. După ce străbătură vreo trei mile, cu sania astfel ușurată, se întoarseră după ea și, tot cu forța, o urcară iar pe sanie.

Din cauza condițiilor grele de trai, erau duri cu animalele. Teoria lui Hal, pe care o puneă în practică pe alții, consta în aceea că fiecare trebuia să se călească. I-o predică mai întâi surorii sale, apoi cumnatului său. Neizbutind să-i convingă, vru să o aplice câinilor, cu un ciomag.

La Five Fingers, mâncarea animalelor se termină. O indiană bătrână, fără dinți, se offeri să le vândă câteva livre de piele de cal înghețată în schimbul pistolului lui Hal, pe care acesta îl purta la centură, lângă cuțitul de vânătoare.

Hrana căpătată astfel era doar un palid substitut față de pește. Pielea de cal fusese jupuită de pe o

mârțoagă moartă de foame a unor vâcari, cu șase luni în urmă. Părea fier, așa înghețată cum era, iar când un câine băga în stomac așa ceva, suferea cumplit și nu se hrănea cu mai nimic.

Buck începu să se clatine, în fruntea dulăilor. Mergea ca prin vis. Trăgea când putea. Când nu mai putea, cădea și rămânea acolo până când loviturile de bici sau de bătă îl ridicau iar în picioare.

Blana i se urâtise. Părul îi atârna încurcat, neîngrijit, pătat cu sânge de la rănilor provocate de loviturile primite de la Hal. Mușchii săi deveniseră niște corzi noduroase, iar coastele și oasele i se vedeau acolo unde pielea îi era lipsită de păr.

Ți se rupea inima văzându-l. Doar că inima lui Buck nu se rupea, indiferent de situație. Bărbatul în pulover roșu dovedise asta.

Cum stăteau lucrurile cu Buck, stăteau și cu tovarășii săi. Erau schelete umblătoare. Rămăseseră doar șapte. Datorită stării mizerabile în care se găseau, deveniseră insensibili la bici sau la loviturile de bătă.

Durerea produsă de bătaie era ștearsă, îndepărtată, la fel cum vedeau și auzeau neclar, slab. Pur și simplu, erau niște sacoșe cu oase în care luminau leșinate câteva scânteieri de viață.

Când făcură un popas, se prăbușiră ca niște câini morți, iar scânteile acelea parcă dispărură cu totul. Iar când bătă și biciul tăbărâra asupra lor, scânteile se întetiră puțin, iar dulăii se ridicară clătînându-se și porniră mai departe.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Veni și ziua în care Billee căzu și nu se mai ridică. Hal nu trată problema respectivă cu pistolul, ci luă toporul și-l izbi în cap pe Billee, cum zăcea în hamuri, apoi îi despică leșul, îl scoase dintre curele și-l dădu deoparte.

Buck văzu asta, ca și tovarășii săi. Înțeleseseră că așa ceva îi pândea pe toți. În ziua următoare se duse Koon, astfel că nu mai rămaseseră decât cinci: Joe, prea istovit să mai fie răutăcios, Pike, invalid, șchiopătând, pe jumătate leșinat, Sol-leks, cel chior, credincios încă trudei și hamului, necăjit că nu mai avea puteri să tragă, Teek, care călătorise mai puțin în iarna aceea și fusese bătut mai tare ca alții fiindcă era mai proaspăt.

Cât despre Buck, aflat încă în fruntea echipei, fără a mai păstra disciplina acesteia cu forța, de-abia mai reușind să vadă din pricina slăbiciunii, el izbutea cu greu să urmeze traseul din fața lui.

Era o primăvară minunată, dar nici câinii, nici oamenii nu observau asta. În fiecare zi, soarele răsărea mai devreme și apunea mai târziu. Zorii se iveau de la trei, iar înserarea întârzia până la nouă.

Ziua întregă, soarele strălucea cu putere. Tăcerea groaznică a iernii lăsase locul murmurului intens de primăvară al vieții ce se deștepta. Acesta se auzea de pretutindeni, aducând veselie. Venea de la făpturile ce reveneau la viață, după ce zăcuseră ca moarte, nemișcate cât duraseră lungile luni de ger.

Seva revenea în pini. Sălciilor le dădeau mugurii. Ierburile mijeau. Greierii cântau noaptea, iar ziua, tot felul de viețuitoare se târau și se furișau la soare.

Potârnicile și ciocănitorele băteau și ciocăneau prin copaci. Veverițele stăteau la bârfă, păsărelele cântau, iar pe deasupra tuturor zburau rațele sălbatice venind dinspre sud.

Fiecare coastă de deal deveni purtătoarea unui șiroi de apă. Izvoarele nevăzute susurau. Toate vietățile se mișcau, se frământau. Yukonul se debarasa de hainele sale de gheață. Sloiurile erau mâncate de apă pe dedesubt, iar pe deasupra de soare.

La început, în ghețuri de iviră niște găuri, apoi fisuri ce se extinseră. Bucăți mai mici căzură în apă. Și, în mijlocul tuturor acelor frământări, acelor zvârcoliri ale vieții ce se trezea, sub soarele strălucitor, prin adierea vântului, ca niște călători către moarte, umblau cei doi bărbați, femeia și câinii husky.

Dulăii se prăbușeau, femeia plângea și stătea pe sanie, Hal înjura mereu, iar Charles avea întotdeauna ochii umezi. Astfel ajunseră ei, cu greu, în tabăra lui John Thornton, lângă gura de vărsare a Râului Alb.

Când se opriră acolo, câinii căzură la pământ și rămaseră țepeni, ca morți. Mercedes își șterse ochii și se uită la John Thornton. Charles se așeză pe un buștean să se odihnească. Se așezase foarte încet, din pricina durerilor provocate de trupu-i înțepenit.

Hal vorbi în locul lor. John Thornton tocmai șlefua un mâner de topor pe care-l făcuse din lemn de

CHEMAREA STRĂBUNILOR

mesteacăn. Asculta, le răspundea monosilabic. Când i se cerea, dădea sfaturi concise. Cunoștea oamenii ca ei și el sfătuia pe cineva doar dacă persoana respectivă îi urma povața.

- Ne-au spus că drumul se va scufunda în apele râului și că cel mai bine pentru noi ar fi fost să ne lăsăm păgubași, îi răspunse el lui Thornton, după ce acesta îi avertizase să nu mai umble pe gheața care se topea. Ne-au zis că nu vom ajunge până la Râul Alb și iată-ne! Am ajuns aici!

La ultimele cuvinte, râse triumfător.

- V-au sfătuit bine, spuse John Thornton. Drumul de pe râu se poate surpa oricând. Doar niște nebuni norocoși puteau face ca voi. Vă zic sincer, eu nu mi-aș risca viața pe gheața aceea nici pentru tot aurul din Alaska!

- Asta pentru că nu ești nebun, presupun, zise Hal. Noi însă ne vom continua drumul către Dawson. Hai, Buck! Sus! Înainte! strigă el, scoțând biciul.

Thornton își văzu de treaba lui. Era inutil, știa asta, să intervii între un nebun și nebunia lui. Doi-trei nebuni în plus sau în minus nu vor schimba felul în care arată lumea.

Dar echipa nu se ridică la comanda aceea. Biciul se abătu asupra câinilor, rănindu-i nemilos. John Thornton strânse din buze.

Sol-leks se ridică foarte încet. Urmă Teek. După el, Joe, schelălăind de durere. Pike se chinui mult. De două ori se prăbuși. De-abia a treia oară se ridică.

Buck nu făcu niciun efort. Stătea liniștit acolo unde se așezase. Biciul îl rănea, dar el nici măcar nu se zbătea.

De câteva ori, Thornton vru să vorbească, dar se abținu. Ochii i se umeziră. Cum biciul continua să lovească, el se ridică și începu să se plimbe nehotărât înapoi și încolo.

Era pentru prima dată când Buck nu asculta și Hal se înfurie cumplit. Schimbă biciul cu bâta. Buck refuza să se miște, chiar sub ploaia de lovituri grele ce cădea asupra lui.

Ca și tovarășii săi, ar fi putut, cu greu, să se ridice, dar se hotărâse să nu o facă. Presimțea, în mod neclar, soarta ce-i aștepta. Asta de când trăsese ră pe mal. De atunci nu-i mai dădea liniște.

Simțise gheața subțire sub picioare întreaga zi. Dezastrul părea foarte apropiat, dacă aveau să pornească mai departe pe traseu, cum le cerea stăpânul lor.

Refuza să se miște. Suferea cumplit. Era însă atât de slăbit, că loviturile nu aveau efectul lor obișnuit. Cum continuau să se abată asupra lui, scânteia de viață din el slăbi, apoi parcă se stinse.

Se simțea ciudat de amorțit. Ca de la distanță, pricepea că era bătut. Îl părăsi până și ultima senzație de durere. Nu mai simțea nimic. Deși foarte slab, putea auzi impactul bătei asupra lui. Dar parcă nici nu mai era trupul lui, ci al altuia.

Deodată, pe neașteptate, scoțând un urlet animalic, John Thornton se repezi asupra bărbatului care

CHEMAREA STRĂBUNILOR

mânuia bâta. Hal fu împins înapoi, ca lovit de căderea unui copac. Mercedes țipă. Charles se uită neputincios, își șterse ochii umezi, dar nu se ridică din cauza trupului său înțepenit.

John Thornton stătea asupra lui Buck, luptându-se să se controleze, prea furios ca să vorbească.

- Dacă mai dai în câine, te omor! reuși să zică el până la urmă, gemând.

- E al meu, răspunse Hal, ștergându-și sângele de la gură. Dă-te la o parte sau te omor! Voi pleca la Dawson!

Thornton stătea între el și câine și nu arăta că intenționa să se dea la o parte. Hal își scoase cuțitul lung de vânătoare. Mercedes țipă, plânse, râse, ca o femeie isterică.

Thornton îl lovi pe Hal peste încheieturi cu mânerul toporului, iar cuțitul căzu la pământ. Îl lovi iar, când vru să ia arma de jos. Apoi se aplecă, îl luă el și îi tăie curelele lui Buck.

Hal nu se mai putea lupta. Sora lui îl îmbrățișase. Buck era aproape mort, deci nefolositor la trasul saniei. Câteva minute mai târziu, părăsiră malul și porniră pe râu.

Buck îi auzi plecând și ridică ochii să-i vadă. Pike era în frunte, Sol-leks rotaș, între ei Joe și Teek. Schiopătau și se clătinau. Mercedes stătea pe sania încărcată. Hal ținea prăjina pentru condus câinii, Charles venea, împiedicându-se, în urmă.

Cum se uita Buck la ei, Thornton îngenunche lângă el și, cu mâinile sale dure, dar blânde, căuta oasele

Jack London

---

rupte. Nu descoperi însă decât răni și trupul extrem de slăbit, în timp ce sania ajunsese la un sfert de milă depărtare de ei.

Câinele și omul se uitau cum se deplasa, foarte încet, pe gheață. Deodată, partea din spate a acesteia se lăsă brusc, iar prăjina sări din mâna lui Hal. Țipătul femeii ajunsese până la ei. Îl văzură pe Charles întorcându-se și făcând un pas înapoi.

Apoi o întreagă bucată de gheață dispăru, împreună cu oameni și câini. Se căscă o gaură. Nu se mai vedea nimic altceva. Gheața se scufundase în râu.

John Thornton și Buck se uitară unul la altul.

- Bietul de tine, zise bărbatul, iar câinele îi linse mâna.

Capitolul VI

DIN DRAGOSTE PENTRU UN OM

Când lui John Thornton îi degerase un picior, în decembrie, partenerii săi îl lăsaseră în condiții confortabile să se facă bine și plecaseră pe râu pe o plută din bușteni către Dawson. Încă mai schiopăta ușor atunci când îl salvase pe Buck, dar, pe măsură ce vremea se încălzi, schiopătatul dispăru.

Acolo, stând pe malul apei, în zilele lungi de primăvară, uitându-se la unde, ascultând leneș cântecul păsărelelor și zumzetul din jur, Buck se înzdrăveni încet-încet.

Odihna prinde foarte bine cuiva care a parcurs trei mii de mile. Trebuie mărturisit că Buck deveni mai leneș pe măsură ce rănilor i se vindecau, mușchii i se umflau, iar carnea îi reacoperea oasele. De altfel, toți trândăveau, Buck, John Thornton, Skeet, Nig, așteptând să vină pluta să-i ducă la Dawson.

Skeet era un mic setter irlandez care se împrietenise cu Buck. Cățeaua avea calități de doctor. Așa cum o vacă își spală vițeii, și ea linge și curăța rănila dulăului.

De obicei, în fiecare dimineață după ce își terminau masa, ea se apuca de treabă, iar Buck o aprecia pentru asta la fel de mult ca pe John Thornton.

Nig, la fel de prietenos, deși nu arăta asta, era un uriaș dulău negru, o corcitură de copoi cu prepelicar, cu ochi zâmbitori și o fire deschisă.

Spre surprinderea lui Buck, respectivii câini nu manifestau semne de gelozie din cauza lui. Păreau să împartă cu el blândețea și generozitatea stăpânului lor, John Thornton.

Pe măsură ce Buck se întărea, îl atrăgeau în tot felul de jocuri, la care lua parte și omul. Astfel, Buck trecu din convalescență în noua sa existență. Pentru prima dată afla ce însemna dragostea pură, pasională.

Așa ceva nu simțise vreodată în casa judecătorului Miller din veșnic însorita Santa Clara Valley. Le fusese tovarăș de muncă fiilor judecătorului la vânătoare, nepoților acestuia un fel de paznic, iar cu fostul său stăpân se aflase în relații de demnă prietenie. Însă dragostea fierbinte, adorația, nebulia nu le manifestase decât pentru John Thornton.

Bărbatul acela îi salvase viața, ceea ce nu era puțin. În plus, era stăpânul ideal. Alți oameni aveau grijă de câini doar dacă se dovedeau credincioși și activi. El însă îi considera copiii lui.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Mergea mai departe. Nu uita niciodată să aibă o vorbă bună pentru ei. Stătea mult la discuții cu ei. Îi lua capul lui Buck în mâini, îl dădea înainte și înapoi și îi vorbea, iar câinele era bucuros, chiar dacă îl înjura.

Buck nu cunoscuse altă bucurie mai mare decât îmbrățișarea aceea dură, sunetul înjurăturilor șoptite și, la fiecare mișcare înainte sau înapoi, inima stătea cât pe ce să-i sară afară din piept, într-atât de extaziat era. Când, după ce i se dădea drumul, se ridica în picioare, râzând, cu gâtlejul vibrând, John Thornton exclama:

- Dumnezeu! Ai fi în stare și să vorbești!

Buck își exprima dragostea printr-un truc ce simula vătămarea. Deseori îi apuca cu gura mâna lui Thornton și strângea brusc fălcile, astfel că multă vreme după aceea carnea purta încă urmele colților săi. Dar cum dulăul înțelegea înjurăturile ca pe niște vorbe frumoase, și bărbatul pricepea că mușcătura aceea simulată era doar o mângâiere.

Cea mai mare parte a dragostei lui Buck se exprima însă prin adorație. Îneebunea de fericire când Thornton îl atingea sau îi vorbea, însă nu căuta gesturile acelea. Nu se purta ca Skeet, care-și punea botul pe mâna lui Thornton, sau ca Nig, care-și lăsa capul său mare pe genunchii stăpânului său. Buck se mulțumea să-l adore de la distanță.

Ar fi stat acolo un ceas întreg, la picioarele lui Thornton, uitându-se la el, studiindu-l, urmărindu-i

cu interes expresiile întipărite pe chip, orice mișcare sau schimbare a trăsăturilor.

Deseori, într-atât era de strânsă legătura dintre ei, încât Thornton răspundea din priviri ochilor lui Buck, fără vorbe, exprimându-și astfel dragostea pentru el.

Multă vreme după ce fusese salvat, dulăului nu i-a plăcut ca omul să iasă din câmpul lui vizual. Din clipa în care ieșea din cort până când intra iar acolo, Buck era pe urmele lui. Încă de când venise în ținutul acela nordic nutrea teama că niciun stăpân nu putea fi pentru totdeauna.

Îi era frică să nu dispară și Thornton din viața lui, ca Perrault, François ori metisul scoțian. Chiar și noaptea, în vis, era bântuit de teama asta. Atunci se trezea, se târa până la cort și stătea să asculte respirația stăpânului său.

Dar, în ciuda acelei iubiri imense pentru John Thornton, chemarea sălbăticiiei, pe care Nordul i-o trezise, rămânea vie și intensă. Se dovedea credincios, devotat, dar nu uita de instinctele sale primitive. Era o ființă a pustietății, venită să stea la focul omului, și nu un câine din Sud, marcat de generații întregi de civilizație.

Din cauza mării lui iubiri, nu putea fura de la omul acela. De la un alt bărbat însă, într-o altă tabără, nu ezitase nicio clipă, câtă vreme șiretenia de care dădea dovadă îl asigura că nu putea fi descoperit.

Fața și trupul îi erau pline de urmele colților multor câini. Se bătuse cu ei pe cât de sălbatic, pe atât de

CHEMAREA STRĂBUNILOR

viclean. Skeet și Nig erau prea buni ca să se certe cu el. În plus, îi aparțineau lui John Thornton. Dar orice alt câine, indiferent de rasă sau valoare, afla repede de supremația lui Buck sau trebuia să se bată până la moarte cu un dușman teribil.

Buck nu cunoștea mila. Învățase perfect legea bâtei și a colților și nu se dădea niciodată înapoi din fața unui rival ce alegea drumul morții. Luase lecția asta de la Spitz, de la cei mai tari câini ai poliției și ai poștei. Nu se putea opri la mijlocul drumului... Fie îi stăpânea pe ceilalți, fie li se supunea.

De aceea, a fi milos însemna a fi slab. Mila nu există în viața sălbatică. Era prost înțeleasă ca frică, iar asemenea neînțelegeri duc la pieire. A ucide ori a fi omorât, a mânca ori a fi sfâșiat, aceasta era legea. Iar el i se supunea.

Era mai bătrân ca în zilele când înțelesese toate acele lucruri. Lega trecutul de prezent. Stătea la focul lui John Thornton, un câine cu pieptul lat, cu colții albi, cu blana deasă. Dar în spatele lui se găseau umbrele unor câini diferiți, pe jumătate lupi sau chiar lupi sălbatici, îndemnându-l și împingându-l, gustând carnea pe care o mânca el, bând apa lui, adulmecând vântul odată cu el, ascultând cu el zgomotele vieții sălbatice din pădure, dormind alături de el, visând cu el, devenind ei înșiși subiectele viselor sale.

Atât de active se dovedeau umbrele acelea că omul se îndepărta, zi de zi, de el. Din adâncul pădurii

răsuna o chemare, pe care o auzea deseori, ademenindu-l misterioasă.

Se simțea chemat să întoarcă spatele focului și pământului bătătorit din jurul acestuia, ca să se afunde în pădure. Nu știa de ce și unde, nici nu se întreba așa ceva. Dar chemarea răsuna imperioasă, venind din inima codrului. Cum i se supunea și pornea pe pământul nepășit de la umbra copacilor, dragostea pentru John Thornton îl trăgea înapoi, lângă foc...

Doar Thornton îl împiedica să plece. Restul oamenilor nu însemnau nimic pentru el. Călătorii puteau să-l laude, nu-l interesau. De la un om prea expansiv ar fi plecat imediat.

Când au venit Hans și Pete, partenerii lui Thornton, cu pluta mult așteptată, Buck nici nu i-a băgat în seamă, până ce a priceput că îi erau apropiați lui John. După aceia i-a tolerat cu pasivitate, acceptându-le favorurile de parcă i-ar fi favorizat el prin acel accept.

Ei erau la fel de voinici ca Thornton, de legați de pământ, gândind simplu și clar. Îl înțelegeau pe Buck și felul în care se comporta el. De aceea nu insistară să îi fie prieteni apropiați, cum le deveniseră Skeet și Nig.

Dragostea lui creștea continuu față de Thornton. Dintre bărbați, doar el putea să-i pună lui Buck o greutate în spate, în timpul unei călătorii de vară. Nimic nu părea prea greu pentru dulău dacă Thornton îi cerea un lucru. Într-o zi, după ce părăsiseră pluta și se

CHEMAREA STRĂBUNILOR

îndreptau spre izvoarele râului Tanana, oamenii și câinii stăteau pe culmea unui deal abrupt.

Sub ei, la o adâncime de trei sute de picioare, se vedea fundul stâncos al văgăunii. Thornton stătea pe marginea prăpastiei, Buck lângă el. O nesăbuiță îi trecu prin minte bărbatului. Le atrase atenția lui Hans și Pete la experimentul pe care-l plănuise.

- Sări, Buck! porunci el, întinzându-și brațul în gol, deasupra abisului.

În clipa următoare, de-abia reuși să-l oprească pe câine, ajungând amândoi la un pas de prăpastie. Hans și Pete reușiră să-i tragă înapoi, în siguranță.

- E cu neputință, zise Pete, după ce reuși iar să vorbească.

Thornton clătină din cap.

- Nu, e extraordinar, dar și îngrozitor. Câteodată mi se face frică, știți asta?

- Nu-mi doresc să fiu cel care-ți vrea răul când se află el prin apropiere, concluzionă Pete, uitându-se cu un zâmbet larg pe figură la Buck.

- Nici eu, Doamne ferește! glăsui Hans.

La Circle City, înainte de sfârșitul anului, previziunile sumbre ale lui Pete se adeveriră. Burton cel Negru, un om răutăcios și nestăpânit, certându-se cu un barman, îl văzu pe Thornton, bine intenționat, intervenind în disputa lor.

Buck, după cum obișnuia, stătea liniștit într-un colț, cu capul pe labe, urmărind gesturile stăpânului său. Burton lovi, fără avertisment, chiar în umăr. Thornton

fu aruncat într-o parte, răsucindu-se prin aer. Nu se prăbuși doar fiindcă reuși să se prindă de bara de la tejghea.

Cei care se uitau auziră ceva ce nu era nici lătrat nici schelălăit, ceva ca un fel de răget. Trupul lui Buck zbură prin aer direct spre beregata lui Burton.

Bărbatul își salvă întâmplător viața ducându-și brațul la gât, dar fu aruncat la podea, de dulăul deasupra lui. Buck își eliberă colții din carnea omului și căută iar să-l apuce de beregată. De această dată, bărbatul nu reuși decât parțial să se apere, astfel că gâtulejul îi fu sfâșiat.

Mulțimea sări pe Buck și îl alungă de acolo. În timp ce doctorul cerceta rana, dulăul mârâia furios, încercând să sară iar asupra victimei sale. Doar ciomegele oamenilor îl țineau la distanță.

O adunare spontană a minerilor hotărî, pe loc, că animalul fusese provocat, astfel că Buck nu fu acuzat de nimic. Dar faima lui se răspândi și, de atunci, era cunoscut în orice tabără din Alaska.

Mai târziu, în toamna aceluiași an, îi salvă viața lui John Thornton într-un alt fel. Cei trei parteneri coborau cu o barcă pe cursul apei, plină de vârtejuri, pe la Forty Mile Creek. Hans și Pete se deplasau deseori pe mal, ca să lege cu o frânghie subțire de Manila când de un copac, când de altul. Thornton rămânea mereu în barcă, făcând-o să coboare pe firul apei cu ajutorul unei prăjini.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Le striga celor de pe mal încotro să se deplaseze. Buck, aflat pe uscat, îngrijorat și agitat, se uita mereu la barcă, nescăpându-l din ochi pe stăpânul său.

Într-un loc deosebit de rău, cu stânci ascuțite ascunse sub apă, Hans eliberă frânghia, pentru ca Thornton să poată manevra cu ușurință prăjina, apoi alergă pe uscat cu un capăt al funiei în mână, să o lege de un copac, după încheierea manevrei.

Barca se izbi de stânci, iar Thornton, căzând în undele înspumate, fu dus de curentul puternic în zona cea mai rea a vârtejurilor. Prin apele acelea involburate, niciun înotător nu putea supraviețui...

Buck se aruncă în unde imediat. După trei sute de pași, depășind un vârtej teribil, îl prinse pe Thornton. După aceasta, dulăul porni spre mal, luptându-se cu toate forțele împotriva furiei devastatoare a apei.

Dar înainta prea încet spre uscat... Curentul îi trăgea cu o putere uimitoare. Se auzea deja mugetul feros al cascadei. Stâncile se ascundeau parțial în spuma și vaporii rezultați din căderea apelor. Vârfurile pietrelor uriașe păreau dinții unui pieptăn enorm.

Thornton pricepu că nu aveau cum să învingă asemenea forțe ale naturii, pentru a putea ajunge pe mal. Fu ridicat peste o stâncă, fu rănit de a doua și izbit, cu o putere teribilă, de a treia. Se agăță de vârful lunecos al acesteia cu ambele mâini, apoi strigă:

- Du-te, Buck! Du-te!

Buck nu se putea prinde și el de o stâncă. Fu măturat de curent și se lupta cu disperare, dar nu reușea

să vină înapoi la stăpânul lui. După ce comanda lui Thornton se repetă, el ieși parțial din apă, ridicându-și capul, ca pentru a se uita pentru ultima dată la om, apoi porni, supus, către uscat.

Înotă din toate puterile și fu scos pe mal de Pete și Hans, chiar în clipa când înotul devenea imposibil și începea distrugerea.

Ei știau că un om nu putea rezista mai mult de câteva minute agățat de o stâncă lunecoasă, izbit de curentul furios. Alergară de îndată pe mal, până la un punct mai apropiat de Thornton, aflat pe o înălțime.

Legară frânghia cu care țineau barca de gâtul și umerii lui Buck, fiind atenți să nu-l stranguleze sau să-l împiedice să înoate, apoi îl aruncară în apă. El se luptă cu mult curaj cu undele furioase, dar nu avea destulă putere să le învingă. Descoperi că apele îl duseseră departe de stăpânul său abia mai târziu.

Hans îl ancoră rapid de mal, de parcă ar fi fost o barcă. Prins astfel în curentul devastator, reuși să iasă la suprafață. Fu tras spre uscat, unde ajunse câteva clipe mai târziu.

Aproape că se înecase, iar Hans și Pete se repeziră la el, să-i dea primul ajutor, scoțând apa din el. Se ridică în picioare clătinându-se, dar se prăbuși din nou.

Câteva cuvinte abia rostite de Thornton ajunseră până la ei. Deși nu înțeleseseră nimic, pricepură că era la limita puterilor. Glasul stăpânului avu efectul unui șoc electric asupra lui Buck. Sări în picioare și alergă

CHEMAREA STRĂBUNILOR

pe mal până în punctul de unde mai fusese o dată lansat la apă.

Îi legară iar frânghia și îl aruncară în unde. De data asta, nimerise mai bine în curentul devastator, astfel că eforturile sale de a înainta se făcură vizibile. Greșiseră prima oară, dar nu și a doua. Hans și Pete îl țineau cu frânghia de pe uscat, eliberând-o atunci când era nevoie, ușurându-i efortul.

Ajungând chiar în dreptul lui Thornton, Buck porni ca din pușcă spre stăpânul său. Omul îl văzu venind. Buck îl izbi ca un berbec de asalt, fiindcă folosisese curentul ca să ajungă la el. Bărbatul îl prinse cu brațele de gât.

Hans legă frânghia de un copac. Thornton și Buck fură iar acoperiți de ape. Luptându-se din răspuțeri, sufocându-se, când omul deasupra câinelui, când invers, trași de către cei de pe uscat, răniți de stâncile ascuțite, izbutiră să ajungă pe mal!

Thornton ajunsese acolo pe burtă, cu ajutorul unui buștean pe care îl aduseseră Hans și Pete. Prima dată se uită la Buck, lângă al cărui trup, aparent lipsit de viață, Nig scoase un urlet, în timp ce Skeet îi lingea fața udă și ochii închiși.

Thornton era și el rănit și burdușit. Se duse cu grijă acolo unde zăcea Buck. Îl cercetă și văzu că avea trei coaste rupte.

- Se va face bine, anunță el. Vom ridica tabăra chiar aici!

Stătură acolo până ce Buck se înzdrăveni și putură continua drumul.

Iarna, la Dawson, dulăul înfăptui altă ispravă. Poate nu la fel de eroică precum cealaltă, dar care îi ridică și mai mult prestigiul în Alaska. Acea ispravă fu, în mod deosebit, folositoare celor trei bărbați. Ei aveau nevoie de rezultatul acesteia, călătoria mult dorită către Estul virgin, unde nu apăruseră căutătorii de aur, nefiind posibilă încă.

Se discuta despre așa ceva în Salonul Eldorado, unde oamenii se lăudau cu câinii lor favoriți. Buck, datorită peripețiilor sale, era ținta oamenilor respectivi. Thornton îl apăra mereu.

După o jumătate de oră, un bărbat zise că dulăul său putea porni o sanie cu o încărcătură de cinci sute de livre și merge oricât cu ea. Al doilea bărbat se lăudă cu șase sute de livre, în ceea ce-l privea pe câinele său, iar al treilea cu șapte sute, pentru animalul lui.

- Doar atât? se miră Thornton. Buck poate duce o sanie cu o mie de livre pe ea!

- Să o tragă o sută de yarzi? întrebă Matthewson, un bogătaş din Bonanza, care se lăudase că dulăul său putea târî șapte sute de livre.

- Sigur că poate trage sania o sută de yarzi, spuse John Thornton.

- Ei, bine, atunci, zise Matthewson, fără grabă, deliberat, astfel ca toți să poată auzi, eu am o mie de dolari și pariez că nu poate. Iată-i.

Zicând asta, puse pe tejghea săculețul cu pulbere auriferă ce arăta ca un cârnat.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Nimeni nu scoase un cuvânt. Cacealmau lui Thornton, că nu putea fi altceva decât o cacealma, fusese desființată. El simți cum se îmbujorează. Limba îi jucase o festă. Nu știa dacă Buck putea porni o sanie cu o mie de livre pe ea. O jumătate de tonă!

Enormitatea afirmației sale îl îngrozi. Avea mare încredere în forța lui Buck. Deseori îl crezuse capabil de așa ceva. Niciodată însă nu-l supusese unei asemenea probe. Acum, când ochii unei duzini de bărbați stăteau fixați asupra lui, tăceau și așteptau, nu știa ce să facă.

Mai mult, nu avea nicio mie de dolari, ca să susțină pariul acela. Nici partenerii săi, Hans și Pete, nu-i aveau.

- Afară e sania mea, cu peste două mii de livre de făină pe ea, continuă fără jenă Matthewson, așa că poți să ne arăți ce forță are câinele tău.

Thornton nu răspunse. Nu știa ce să zică. Se uita la chipurile din fața lui ca un om care-și pierduse puterea de judecată și caută pe undeva să găsească lucrul care-i va porni din nou mintea.

Chipul lui Jim O'Brien, un bogătaș din Mastodon și un prieten vechi, îi apăru înaintea chiar atunci. Atunci se gândi să facă ceea ce nu încercase niciodată până atunci.

- Îmi poți împrumuta o mie? întrebă, mai mult în șoaptă.

- Sigur, răspunse O'Brien, scoțând la iveală o pungă de dimensiunile celei a lui Matthewson. Deși nu prea cred, John, că dulăul tău poate face șmecheria asta.

Cei din localul Eldorado ieșiră de îndată pe stradă, ca să vadă încercarea. Mesele rămaseră pustii. Ieșiră până și dealerii, și paznicii, ca să pună pariuri.

Câteva sute de oameni, cu blănuri pe ei și mănuși în mâini, se înghesuiră în jurul saniei, la mică distanță. Sania lui Matthewson, încărcată cu o mie de livre de făină, stătea acolo de câteva ceasuri în gerul serios de afară, căci erau minus șaiszeci de grade, iar tălpile acesteia înghețaseră în zăpada groasă.

Pariurile erau, în general, de doi la unu că Buck nu putea mișca sania. Se discuta foarte mult dacă nu trebuia mișcată puțin înainte de a porni, fiindcă tălpile ei înghețate înțepeniseră în zăpadă. Dar acest lucru depindea doar de Matthewson, care insista însă ca dulăul să o tragă așa cum era, iar majoritatea celor de față îi dădeau dreptate. Astfel, cota pariurilor crescuseră până la trei la unu.

Dar nu aveau oponenți. Nimeni nu-l credea pe Buck în stare de așa ceva. Thornton se grăbise să accepte confruntarea, dar se îndoia și el de reușită. Acum se uita la sanie. Doar o echipă obișnuită, de zece câini cu blana cârlionțată, o trăgeau prin zăpadă. Sarcina lui Buck părea imposibilă. Matthewson jubila.

- Trei la unu! proclamă el. Mai pun o mie pariu, Thornton. Ce zici?

Pe chipul lui Thornton se citea nehotărârea. Însă spiritul lui de luptător se trezi deodată. Spiritul acesta fusese trezit de pariuri. Nu voia să recunoască imposibilul, nu accepta înfrângerea.

Îi chemă pe Hans și pe Pete. Săculeții lor cu pulbere auriferă erau subțiri. Împreună cu al său, cei trei

CHEMAREA STRĂBUNILOR

de-abia aveau două sute de dolari. Suma aceea reprezenta întreaga lor avere. Totuși, mizară, fără șovăială, împotriva celor șase sute de dolari ai lui Matthewson.

Echipa de zece câini fu deshămată. Buck, cu propriile curele, fu legat la sanie. Fusese cuprins și el de acea tensiune nervoasă. Simțea că trebuia să facă imposibilul pentru Thornton.

Văzându-l cât de frumos era, oamenii murmurară. Bine antrenat, cu niciun gram de grăsime peste mușchii săi oțeliți. Cântărea o sută și cincizeci de livre de carne bătută. Blana îi strălucea de parcă era de mătase.

Pe grumaz și pe umeri, coama părea să i se ridice la fiecare mișcare, de parcă părul i-ar fi fost viu. Pieptul lat, puternicele picioare din față, se completau bine cu restul trupului său, unde mușchii tari arătau ca niște role pe dedesubtul pielii. Oamenii simțeau mușchii aceia și îi considerau tari ca piatra. Cota pariurilor scăzu până la doi la unu.

- Doamne, omule! Doamne! strigă un bogătaș de la Skookum Benches. Îți ofer opt sute de dolari pe el, domnule, înainte de încercarea asta! Opt sute doar cât l-am văzut!

Thornton îi făcu semn din cap că nu-l vinde și se apropie de Buck.

- Trebuie să stai departe de el, protestă Matthewson. Joacă cinstit și rămâi la distanță!

Se lăsă o liniște deplină. Doar glasurile pariurilor răzbăteau până la ei. Ofereau o cotă de doi la unu.

Toți recunoșteau că Buck era un animal minunat, dar se temeau să își piardă banii.

Thornton îngenunche lângă dulău. Îi luă capul în mâinile sale și rămaseră, câteva clipe, obraz lângă obraz. Nu-l scutură, așa cum obișnuia, nici nu-l înjură. Îi șopti însă la ureche:

- Arată cât ții la mine, Buck. Arată asta!

Mulțimea se uita foarte curioasă. Treaba devenise misterioasă. Părea o conjurație.

Când Thornton se ridică în picioare, Buck îi prinse mânușa în colți, apoi îi dădu drumul fără grabă. Era răspunsul lui, fără cuvinte, ce exprima dragostea lui. Thornton se retrase.

- Acum, Buck! strigă el.

Dulăul se opinti, trăgând din răspuțeri de ham. Acesta se întinse câțiva inchi. Așa știa el să tragă.

- Înainte! răsună tăios glasul lui Thornton în tăcerea tensionată din jur.

Buck se roti spre dreapta. Nu reuși însă să deplaseze sania. Cele o sută cincizeci de livre ale sale fură oprite brusc. Încărcătura se clătină. Dinspre tălpi se auziră niște pârâituri.

- Trage! porunci Thornton.

Pârâitul se înteți. Sania se urni puțin. Tălpile se mișcară câțiva inchi. Gheața ce le ținuse prizoniere se rupsesse! Oamenii nici nu mai respirau, fără să-și dea seama de asta.

- Înainte, Buck!

Ordinul lui Thornton răsună ca o împușcătură. Buck se avântă înainte, trăgând din răspuțeri de curele. Trupul îi părea dintr-o singură bucată. Mușchii noduroși i se umflaseră pe sub blana mătăsoasă.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Pieptul său lat aproape că atingea pământul. Capul, întins înainte, era lăsat în jos. Picioarele i se mișcau repede, iar ghearele zgâriau zăpada înghețată lăsând dâre paralele.

Sania se clătina, gata să pornească. Unul dintre picioare îi alunecă și un bărbat strigă. Apoi sania porni dintr-odată. După o mișcare bruscă, se opri. Porni iar. Se opri. Porni. O jumătate de inch... Un inch... Doi inchi...

Smuciturile se diminuează. Mișcarea, înceată, deveni continuă.

Oamenii respirau iar. Nu-și dăduseră seama că își ținuseră răsuflarea câteva clipe.

Thornton alerga în urma lui, încurajându-l pe Buck cu vorbe scurte și vesele. Distanța fusese măsurată, iar sania se apropia de grămada de lemne de foc ce marca sfârșitul celor o sută de yarzi.

Veselia celor din jur crescuse. Se transformă în larmă când el trecu de lemne și se opri la comandă. Fiecare era uimit, până și Matthewson. Căciuli și mănuși zburau prin aer. Oamenii își strângeau mâinile. Nu conta cu cine. Toți strigau și țipau.

Dar Thornton căzu în genunchi lângă Buck. Își rezemă capul de capul câinelui. Cei din jur îl auziră înjurându-l pe Buck destulă vreme, cu aprindere, dar și dragoste.

- Dumnezeule! Domnule, strigă bogătașul din Skookum Bench, vă dau o mie de dolari pe el. O mie, domnule! O mie două sute!

Thornton se ridică în picioare. Ochii îi erau umezi. Lacrimile i se scurgeau pe obraji.

Jack London

- Domnule, îi zise el bogătaşului, nu-l vând. Du-te naibii, domnule! Mai mult de atât nu pot face pentru dumneata, domnule!

Buck îi apucă mâna cu colții. Thornton îl scutură scurt. Ca animați de același impuls comun, privitorii se dădură înapoi, la o distanță respectuoasă. Se dovediră suficient de discreți încât să nu întrerupă scena.

Capitolul VII

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Când Buck câștigă o mie șase sute de dolari pentru John Thornton în cinci minute, făcu posibil ca stăpânul său să-și plătească anumite datorii și să călătorească alături de partenerii săi în Est, unde căuta o mină părăsită, a cărei poveste era veche precum ținutul acela. Mulți oameni o căutaseră. Puțini o găsiseră. Majoritatea însă nu se mai întorseseră dintr-o asemenea călătorie.

Mina părăsită ascundea o tragedie și rămânea acoperită de mister. Nimeni nu știa cine o descoperise primul. Nici cele mai vechi povești nu-l pomeneau. Încă de la început, în apropierea ei existase o cabană veche. Muribunzii o pomeneau. Ca și mina, despre care mărturiseau că avea pepite imense, nemiîntâlnite nicăieri în Nord.

Dar niciun om nu supraviețuise ca să aducă tezaurul acasă la el. Iar morții erau morți. De aceea, Pete, Hans și John Thornton, cu Buck și alți șase câini, se îndreptau spre Est, pe o pistă necunoscută, ca să

realizeze ceea ce alți oameni și dulăi la fel de buni ca ei nu izbutiseră.

Merseră cu sania șaptezeci de mile în sus pe Yukon, cotiră la stânga, pe râul Stewart, trecură lacurile Mayo și Mc Question. Continuă drumul până ce Stewart deveni un pârâu, coborând dinspre culmile muntoase ce marcau șira spinării aceluia continent.

John Thornton nu cerea mult de la om sau de la natură. Nu se temea de sălbăticie. Cu o mână de sare și o pușcă, putea merge prin acele ținuri pustii și îndepărtate oricât voia.

Nu se grăbea. Precum indienii, vâna ziua, ca să aibă ce mânca seara. Dacă nu găsea nimic, ca și indienii, era convins că avea să vâneze ceva în ziua următoare. Astfel că, în cursul acelei lungi călătorii spre Răsărit, carnea a fost plătită prin gloanțe, iar sania era încărcată doar cu unelte și obiecte absolut necesare.

Lui Buck îi plăcea tare mult așa ceva. Vânătoarea, pescuitul, hoinăreala nesfârșită prin locuri necunoscute. Săptămâni întregi merseră astfel, zi de zi. Și săptămâni în șir făceau tabăra unde voiau, ici-colo, câinii trândăvind și oamenii găurind gheața pentru a spăla nisipul și pietrișul în tigăile lor speciale, la căldura focului, căutând aurul.

Uneori călătoreau flămânzi, alteleori mâncau zgomotos, după cum le zâmbea norocul la vânătoare. Se făcu astfel vară, iar câinii și oamenii, cu poverile în spate, trecură cu plutele lacurile albastre ale munților

CHEMAREA STRĂBUNILOR

și coborâra sau urcară pe râuri necunoscute în bărci făcute din lemnul pădurii din jur.

Lunile se scurseră astfel. Ei umblară încoace și încolo prin vastele spații ce nu apăreau pe hărți, pe unde nu mai fusese nimeni și totuși pe unde mai fuseseră oamenii, dacă povestea despre Cabana Pierdută era adevărată.

Merseră prin munții stâncoși, mai sus de păduri, prin zona zăpezilor veșnice, prin văile stăpânite de căldura verii, printre țânțari și muște. La umbra ghețarilor culeseră căpșuni și flori cu care doar ținuturile sudice se puteau lăuda...

În toamna aceluia an pătrunseră într-o regiune ciudată, plină de lacuri, tristă și tăcută, unde trăiseră multe zburătoare, dar care nu mai prezenta semne de viață. Pe acolo sufla doar vântul rece și se auzea vâjâitul melancolic al mestecenilor.

Urmă o iarnă întreagă în care rătăciră pe pistele șterse ale oamenilor ce fuseseră înaintea lor pe acolo. Odată, chiar dădură peste o potecă părăsită, prin pădure. Cabana Pierdută părea a se afla prin apropiere. Numai că nu se știa unde începea cărarea aceea și unde se termina. Rămânea cufundată în mister, la fel ca omul și motivul pentru care o făcuse.

Altă dată găsiră resturile unei colibe de vânătoare. Printre păturile rupte văzură o flintă cu țeavă lungă. John Thornton recunoscuse arma ca fiind una folosită de cei de la Hudson Bay Company, demult, în ținutul nord-vestic. Pușca aceea făcea cât greutatea ei în piei

uscate de castor. Dar asta era tot. Nimic despre omul care ridicase coliba aceea și lăsase arma acolo.

Veni încă o dată primăvara. La sfârșitul hoinăreliei lor găsiră nu Cabana Pierdută, ci un pârâu, într-o vale largă. Aurul se vedea ca un unt galben pe fundul tigăilor. Nu căutară mai departe. Fiecare zi de lucru le aducea mii de dolari în pulbere auriferă și pepite și ei munceau încontinuu.

Aurul fu pus în săculeți din piele de elan de câte cincizeci de livre fiecare și îngrădit ca lemnul pentru foc. Trudeau zi de zi, iar acestea treceau repede, ca prin vis, pe măsură ce averea lor creștea.

Acum, câinii nu aveau nimic de făcut în afară de a mânca tot ceea ce doboră Thornton. Buck petrecea multe ceasuri lenevind lângă foc. Imaginea omului pârșos și cu picioare scurte, îi apărea frecvent în fața ochilor, de când nu prea avea ce face.

Deseori, clipind lângă foc, Buck rătăcea cu el în cealaltă lume, a amintirilor. Lucrul cel mai evident din acea altă lume era teama. Când îl privea pe omul pârșos dormind lângă flăcări, cu capul apropiat de genunchi și acoperit de mâinile sale, dulăul observa că somnul lui era neodihnit, că tresărea mereu și se trezea, că cerceta cu frică tenebrele din jurul lui, punând mai multe lemne pe foc.

Dacă mergeau pe plaja mării, unde omul pârșos culegea scoici pe care le mânca de îndată, el se uita mereu în jur, căutând vreun pericol ascuns. Picioarele lui erau pregătite de fugă iute ca vântul la orice apariție neobișnuită.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Prin pădure se târau fără zgomot, Buck urmându-l îndeaproape. Erau vigilenți, în alertă, ascultând orice zgomot, adulmecând aerul. Omul acela auzea și mirosea la fel de bine ca Buck.

Ființa păroasă putea să se urce rapid în copaci și să meargă pe sus la fel de iute ca pe pământ. Se agăța cu membrele de crengile arborilor și se deplasa astfel, fără să cadă, fără să scape vreo ramură din prinsoare, încât părea a avea douăsprezece picioare. Era la el acasă în copac ori pe sol. Buck își amintea de nopțile de veghe petrecute sub arborii în care se odihnea omul păros, prins bine de crengi în timp ce dormea.

Nu departe de imaginile acelei ființe răsună chemarea din adâncul pădurii. Îi provoca neliniște și dorințe stranii. Simțea o plăcere vagă. Devenea conștient de dorințele sale sălbatice. Se zbuțuia fără să știe de ce.

Și-ar fi băgat botul în mușchiul răcoros din pădure sau în ierburile înalte de pe solul negru, ca să simtă bucuros mirosul pământului gras. Ar fi stat ghemuit ore în șir, după trunchiurile copacilor prăbușiți, ascultând și privind atent orice sunet sau mișcare din jur.

Poate că, din acea poziție, spera să surprindă sursa acelei chemări pe care nu o putea înțelege. Nu știa nici de ce făcea acele lucruri neobișnuite. Trebuia să le împlinească, fără a cunoaște motivul.

Impulsuri irezistibile puseră stăpânire pe el. Ar fi vrut să zacă în tabără, stând leneș la căldura soarelui. Brusc însă, își înălța capul și urechile, ascultând atent.

Ar fi sărit în picioare și ar fi zbughit-o de acolo, alergând ore în șir prin păduri și câmpii lipsite de copaci.

Îi plăcea să fugă prin albiile uscate ale râurilor ori să se târască și să spioneze păsările din pădure. Măcar o zi ar fi stat sub un tufiș, ca să vadă potârnicile mișcându-se înapoi și încolo. Îi plăcea însă să alerge în semiîntunericul din miezul nopților de vară, ascultând murmurele adormite ale pădurii, citind semnele și sunetele cum omul citește cărțile, căutând acel lucru misterios care-l chema mereu, treaz ori adormit, să vină.

Într-o noapte tresări din somn. Vederea îi era ascuțită, nările adulmecau aerul, coama i se zburlise. Din spre pădure venea chemarea sau doar o părțică din ea, un sunet distinct și definit, ca niciodată până atunci, un urlet prelung, asemănător și parcă nu oricărui alt zgomot făcut de un câine husky.

Deși nu-l mai auzise până atunci, sunetul acela nu-i era necunoscut. Străbătu tabăra și, în tăcerea deplină, porni prin pădure. Cum se apropie de sursa urletului, merse mai încet, cu atenție mărită la fiecare mișcare, până ajunse la o poiană aflată între copaci. Uitându-se acolo, văzu, cu botul ridicat spre cer, un lup lung și slab.

Nu făcuse niciun zgomot, totuși celălalt încetă să mai urle și încercă să adulmece cine se apropiase de el. Buck se ivi în poiană, cu trupul pregătit de luptă, coada ridicată și țeapănă, pășind cu grijă.

Fiecare mișcare a sa se voia o dovadă de prietenie. Dar lupul o luă la fugă când îl văzu. Îl urmă, cu salturi impresionante, vrând să-l întreacă.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Îl fugări printr-un canal, pe albia pârâului, până ce o îngrămădire de trunchiuri le bară calea. Lupul se învârti în jurul acesteia, pivotând pe picioarele din spate, ca Joe sau alți câini husky încercuiți, zbârlindu-se și mârâind, clănțănind din dinți, încercând să muște de mai multe ori, cu rapiditate.

Buck nu-l atacă. Se apropie de el mergând în cerc în jurul lui, neîncetând să facă gesturi de prietenie. Lupul se teme și era neîncrezător. Buck era de trei ori mai greu decât el, iar capul sălbăticiunii de abia îi ajungea la umăr. Încercându-și norocul, lupul reuși s-o zbughiască și urmărirea fu reluată.

După o vreme, fu ajuns iar și lucrurile se repetară, deși arăta destul de jalnic și Buck ar fi putut să-l prindă ușor.

Până la urmă, răbdarea câinelui fu răsplătită. Lupul, înțelegând că nu i se vrea răul, se mirosi bot în bot cu următorul său. Deveniră prieteni și se hârjoniră, în felul în care se hârjonesc sălbăticiunile.

După un timp, lupul plecă fără grabă, încercând să-i arate astfel celuiilalt că trebuia să ajungă într-un anumit loc. Alergară astfel unul lângă celălalt prin întuneric, drept către albia pârâului.

Pe malul opus ajunseră pe un teritoriu deluros, cu multe pâlcuri de copaci și pâraie. Printre arborii aceia alergară ore în șir, în timp ce soarele se ridica, iar ziua aducea căldura ei pe pământ. Buck era tare bucuros. Știa că până la urmă răspunsese chemării, fugind alături de fratele lui din pădure către locul de unde venea, în mod cert, chemarea.

Vechile amintiri îl copleșiră repede. Parcă mai făcuse toate acele lucruri înainte, în acea lume cețoasă din memoria lui. Le făcea din nou acum, alergând liber prin câmpie, cu pământul necălcat de om sub picioare, cu bolta cerească nesfârșită deasupra capului său.

Se opriră la un pârâu să bea apă. Atunci, Buck își aminti de John Thornton. Se așeză. Lupul porni mai departe, spre locul de unde venea, în mod cert, chemarea, apoi se întoarse la el, mirosindu-se bot în bot și încercând să-l încurajeze să continue acțiunea.

Dar Buck se ridică și porni, încet, către tabără. Mai mult de o jumătate de oră, fratele lui sălbatic alergă alături de el. Apoi se așeză, își ridică botul către cer și urlă. Era un urlat trist. Buck se opri brusc auzindu-l. Plecă mai departe încet, auzindu-l din ce în ce mai slab, până se topi cu totul.

John Thornton servea cina când Buck se ivi în tabără și se repezi asupra lui, în semn de afecțiune, răsturnându-l, cățărându-se pe el, lingându-l pe față, mușcându-l de mână, iar omul îi scutură capul și-l înjură dragăstos.

Timp de două zile și două nopți, Buck nu mai părăsi tabăra, nici nu-l pierdu pe Thornton din priviri. Îl urmărea la muncă, se uita la el în timp ce mânca, îl vedea acoperindu-se cu păturile noaptea, ieșind dintre ele dimineața. Dar, după două zile, chemarea pădurii începu să se audă mai intens ca oricând.

Buck se agita iar. Era bătut de amintirea fratelui său sălbatic, de ținutul atrăgător de dincolo de pârâu

CHEMAREA STRĂBUNILOR

și de alergarea umăr lângă umăr prin pădurile nesfârșite. Porni din nou să hoinărească printre copaci, dar nu mai dădu peste fratele său sălbatic. Deși asculta cu mare atenție, urletul trist nu se mai auzi.

Începu să doarmă în afara taberei noaptea, zile în șir. Odată trecu singur pârâul și hoinări prin ținutul cu păduri și numeroase cursuri de apă. Acolo petrecu o săptămână, căutând zadarnic vreun semn de la fratele său sălbatic, vânând ca să aibă ce mânca.

Pescui somon într-o apă destul de mare, ce se vărsa undeva în mare. Pe acolo ucise și un urs negru voinic, orbit de țânțari în timp ce pescuia, urlând neajutorat prin pădure. Chiar în condițiile acelea, lupta fusese grea. Buck făcuse apel la toate forțele și ferocitatea sa.

Dorința sângelui deveni mai puternică decât oricând. Era un ucigaș, un prădător, trăind pe seama unor ființe vii, neajutorate, un singuratic, datorită propriei puteri, supraviețuind victorios într-un mediu ostil, în care doar cel mai tare supraviețuia.

Din pricina aceasta începu să se mândrească foarte mult. Se fălea cu mișcările sale, cu jocul fiecărui mușchi, iar coada lui îmblănită se ridica mai sfidătoare. În afară de zona maronie de pe botul său și de deasupra ochilor și de părul alb de pe mijlocul pieptului său, semăna foarte bine cu un lup gigantic, cel mai mare din neamul lui.

De la tatăl lui Saint-Bernard moștenise mărimea și greutatea, de la mama lui, din rasa ciobănesc, forma trupului său. Botul îi era lung ca al unui lup. Era însă

mai mare ca al oricărui lup. Capul, ceva mai lat, părea, de asemenea, al unuia dintre frații săi sălbatici.

Șiretenia sa era cea a lupului. Inteligent ca un cio-bănesc sau un Saint-Bernard, acumulase experiență în cea mai dură dintre școli, astfel că devenise o crea-tură formidabilă, ce colinda sălbăticia.

Acest animal carnivor, ce se hrănea doar cu carne vie, era în plină formă, în culmea forțelor sale, plin de vigoare și de vitalitate.

Rapid ca un câine husky ce putea sări ca să se apere de câteva atacuri succesive, se mișca mai iute ca oricare dintre cei din neamul său. Vedea, auzea și răspundea extrem de repede, la orice gest. Desigur, văzul, auzul și răspunsul sunt acțiuni succesive, dar le despărțea, la el, atât de puțin timp, că păreau simultane.

Mușchii săi, plini de vitalitate, păreau niște arcuri de oțel. Dădea dovadă de o energie ieșită din comun, pe care o risipea în jur cu generozitate.

- N-a mai existat câine ca el, spuse într-o zi John Thornton, pe când partenerii săi se uitau la Buck, ce se îndepărta de tabără.

- Iar după ce el a fost făcut, matrița s-a stricat, zise Pete.

- Așa cred și eu! afirmă Hans.

Îl văzură ieșind din tabără, dar nu înțelegeau deloc schimbarea îngrozitoare ce avea loc în el, de îndată ce ajungea în mijlocul pădurii. Acolo nu mai mergea. Devenea o sălbăticiune, furișându-se ca o pisică, mișcându-se ca o umbră.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

Știa cum să profite de fiecare colț, să se târască pe burtă ca un șarpe, cum să sară și să lovească. Putea lua un cocoș polar din cuibul său, putea să ucidă un iepure în somn și să prindă o pasăre înainte de a-și lua zborul.

Peștii, în bălți, nu se dovedeau destul de rapizi pentru el. Nici castorii. Ucidea pentru a se hrăni, nu din plăcere. Prefera să mănânce ceea ce vâna chiar el. Avea chiar un anumit umor în faptele sale, astfel că era încântat să le fure hrana veverițelor, care-l certau din vârfulurile copacilor, după ce reușeau să se îndepărteze de el.

Odată cu venirea toamnei, se iviră mulți elani. Se deplasau încet, urmărind să întâmpine iarna în văile joase, unde era mai puțin aspră. Buck doborâse deja un pui de elan. Dorea însă să vâneze unul matur, mare și impunător. Ocazia se ivi într-o zi, pe când se găsea la izvorul pârâului.

O cireadă de elani trecuse, de pe teritoriul cu ape și păduri pe celălalt, având în frunte un animal uriaș. Acesta se dovedea bătaios, avea cam șase picioare înălțime, de la pământ la greabăn. Reprezenta cel mai teribil dușman pe care și-l putea dori Buck. Masculul acela avea coarne cu paisprezece vârfuluri și care măsurau șapte picioare. Ochii săi mici străluceau cu răutate, atunci când mugii furios, văzându-l pe câine.

În coastele elanului se înfipsea o săgeată cu pene, ceea ce explica furia lui. Călăuzit de instinctul său ce provenea de la vânătorile din zilele îndepărtate ale

strămoșilor săi, Buck îl izolă pe mascul de ceilalți din cireadă.

Nu fu ușor. Trebui să latre și să joace prin fața elanului, ferindu-se de impresionantele sale coarne și de loviturile de copită, care l-ar fi ucis pe loc. Neputând să se întoarcă cu spatele la acest pericol și să-și continue drumul, masculul se înfurie mai tare. În clipele acelea se repezea la Buck, care se retrăgea cu abilitate, momindu-l prin impresia că nu reușea să scape din apropierea lui. Dar, după ce elanul a fost separat astfel de ceilalți din cireadă, doi sau trei masculi mai tineri se repeziră la Buck pentru a-i permite animalului rănit să revină în mijlocul lor.

Câinelui îi trebui foarte multă răbdare ca să acționeze încontinuu timp de ore în șir, precum păianjenul ce-și țese plasa ori pantera ce pregătește atacul. Răbdarea aceea e specifică animalelor de pradă. Buck dispunea de ea, astfel că se ținea în coasta cirezii, întârziindu-i mersul, iritându-i pe masculii tineri, sperriind femelele cu pui, înfuriindu-l cumplit pe elanul rănit, ce nu-i putea veni de hac.

Joaca respectivă continuă o jumătate de zi. Parcă erau mai mulți câini, atacând de peste tot, amenințând cireada, uzând răbdarea prăzii sale, care, oricum, este mai redusă decât a prădătorului.

Cum ziua se apropia de sfârșit și soarele cobora către nord-vest, nopțile de toamnă durând doar șase ore, tinerii elani veneau mai rar în ajutorul celui rănit. Iarna ce se apropia îi îndemna către ținuturile mai

CHEMAREA STRĂBUNILOR

joase. Se părea că nu aveau cum să scape de făptura neobosită ce le dădea târcoale.

În plus, nu amenința viețile puilor. Se cerea doar sacrificarea unui singur membru al cirezii, lucru care nu-i interesa prea mult pe ceilalți. În cele din urmă, fură de acord să plătească prețul.

În asfințit, elanul rănit stătea cu capul plecat, privindu-și tovarășii, femelele pe care le știa, puii pe care îi zămislise, tinerii pe care îi condusesese, cum se îndepărtau de el, la pas rapid, prin lumina slabă.

Nu-i putea urma, căci înaintea lui se ivise teroarea nemiloasă ce nu-l lăsa să plece. Cântărea cu trei sute de livre peste o jumătate de tonă. Trăise o viață lungă, plină de lupte, la sfârșitul căreia înfrunta moartea ce-l amenința prin colții unei făpturi al cărei cap nu se înălța peste genunchii săi mari.

De atunci, zi și noapte, Buck nu-și mai părăsi prada. Nu-i dădea răgaz, nu-i permitea să se odihnească. Nici nu-l lăsă pe elan să-și potolească setea arzătoare în pâraiele pe care le trecură.

Deseori, disperat, se înfuria și trecea la atac. Atunci, Buck nu încerca să i se împotrivescă, ci fugea. Când masculul stătea pe loc, câinele se lungea pe pământ, atacându-l cu ferocitate ori de câte ori încerca să mănânce sau să bea.

Capul cel uriaș se lăsa tot mai jos sub povara coarnelor imense. Tropicitul scădea în intensitate. Stătea pe loc perioade lungi, cu nasul spre sol, cu urechile lăsate în jos. Iar Buck avea și mai mult timp să se odihnească și să bea apă.

În momentele acelea, gâfâind, cu limba lui roșie atârându-i afară din gură, cu ochii ațintiți asupra elanului imens, lui Buck i se părea că lucrurile se schimbaseră. Simțea o nouă agitație în ținut. Odată cu venirea elanilor, se iveau și alte făpturi. Pădurea, apa, aerul vibrau, dezvăluindu-le prezența.

El simțea lucrurile acelea, dar nu vedea nimic, nu auzea nimic, dar știa că ținutul se schimba. Se hotărî să cerceteze asta după ce avea să termine treaba cu prada sa.

Până la urmă, la sfârșitul celei de-a patra zile, doborî elanul uriaș. O zi și o noapte rămase la locul faptei, mâncând și dormind. Apoi, odihnit, împrospătat, puternic, porni către tabără și John Thornton.

Străbătu ținutul mergând direct către casă printr-o zonă necunoscută, cu o precizie ce l-ar face de rușine pe om și busola sa.

Cum umbla el astfel, deveni mai conștient de noua agitație din ținut. Existau niște făpturi diferite de cele din timpul verii. Lucrul acela nu mai exista, misterios, doar în mintea lui.

Păsările vorbeau despre el, veverițele pălăvrăgeau de asta, vântul șoptea despre el. Se opri de câteva ori și adulmecă bine aerul rece al dimineții. Mesajul aflat astfel îl făcu să pornească spre casă în mare viteză, cu salturi impresionante.

Bănuia că se petrecea o nenorocire, dacă nu cumva deja avusese loc. Cum traversă ultimul curs de apă și porni către valea unde se afla tabăra, merse cu deosebită atenție. Trei mile mai departe descoperi niște

CHEMAREA STRĂBUNILOR

urme ce-l făcură să se zbârlească. Se îndreptă direct către tabără și John Thornton. Se grăbea. Era nerăbdător să afle ce se întâmplase. Nasul îi dăduse câteva informații despre fapăturile ce trecuseră pe acolo.

Observă tăcerea neobișnuită a pădurii. Pășările fugiseră de acolo. Văzu doar una, mare, lucioasă și cenușie, în vârful unui copac de aceeași culoare, părând a face parte din arborele respectiv.

Cum Buck se strecura pe acolo ca o umbră, nasul i se mișcă brusc într-o anumită direcție, de parcă o forță bună îl trăgea spre locul respectiv.

Merse după mirosul acela și-l descoperi pe Nig. Zăcea pe o parte, mort. Reușise să se târască până acolo. Trupul îi era străpuns de o săgeată cu pene.

O sută de yarzi mai departe, Buck dădu peste unul dintre câinii de sanie, pe care Thornton îi adusese de la Dawson. Acesta se mai zbătea încă, între viață și moarte, chiar pe drum. Buck merse în continuare, fără să se oprească.

Dinspre tabără se auziră glasurile îndepărtate ale unor oameni. Mergând pe burtă către marginea poienii, îl găsi pe Hans, plin de săgeți, ca un porc spinos.

În clipa aceea, Buck zări locul unde fusese coliba din ramuri de copac. Ceea ce văzu îl făcu să se zbârlească. O furie cumplită puse stăpânire pe el. Nici nu știu când mârâi, dar mârâi tare, cu o ferocitate ieșită din comun. Pentru ultima dată în viață îi permitea pasiunii să uzurpe rațiunea și viclenia. Își pierduse capul din pricina prea marii lui iubiri față de stăpânul său, John Thornton.

Indienii dansau în jurul colibei distruse, când auziră un răget îngrozitor și văzură ivindu-se între ei un animal nemaiîntâlnit până atunci. Era Buck, un uragan viu, ce tăbărâse pe ei să-i distrugă. Sări pe cel mai apropiat indian, șeful lor, sfâșiindu-i gâtul și vena jugulară. Sângele țâșni ca dintr-o fântână.

Nu se opri asupra victimei. Sfâșie beregata altui om. Atacă în continuare. Se aruncă în mijlocul cetei rupând, sfâșiind, distrugând, mișcându-se mereu, rămânând neatins de săgețile trase către el. De fapt, într-atât de rapid se mișca, iar indienii erau atât de apropiați, că se nimereau cu săgețile între ei.

Un tânăr războinic, aruncând o suliță în Buck, trecu prin pieptul altui vânător cu atâta forță, că îl străpunse dintr-o parte în alta. Panica puse stăpânire pe indieni și fugiră îngroziți în pădure, strigând că venise peste ei Spiritul Rău.

Buck era, într-adevăr, încarnarea groazei. Răgea în urma lor și îi doboră ca pe căprioare, cum alergau ei printre copaci.

Ziua aceea a fost cumplită pentru tribul yeehat. S-au răspândit până departe, prin ținut. Abia o săptămână mai târziu, ultimii supraviețuitori s-au adunat într-o vale și și-au numărat pierderile.

Cât despre Buck, obosit de urmărirea aceea, se întorsese la tabăra distrusă. Îl găsi pe Pete învelit cu păturile, cum fusese ucis, luat prin surprindere. Lupta disperată a lui Thornton rămăsese înscrisă pe pământ. Buck adulmecă fiecare amănunt al acesteia, până când ajunsese la marginea unei bălți adânci.

CHEMAREA STRĂBUNILOR

La marginea acesteia, cu capul și picioarele din față în apă, zăcea Skeet, credincioasă până în ultima clipă. Balta, plină de noroi, decolorată, ascundea un cadavru. Acolo pierise John Thornton. Buck merse pe urmele sale în apă. Acolo se opreau toate urmele.

Întreaga zi, Buck rătăci prin baltă și colindă neobosit prin tabără. Cunoștea moartea, încetarea mișcării, lipsa vieții. Știa că John Thornton murise. Îi lăsase un gol în suflet, care-l ardea și pe care nu-l putea umple cu nimic...

Uneori, când se oprea să privească leșurile indienilor, uita de durere. Atunci resimțea o mare mândrie. O fală cum nu trăise niciodată până atunci... Îl ucisese pe om, cea mai presus faptură. Îi omorâse în luptă dreaptă, colți împotriva bâtei. Mirosea curios trupurile.

Pieriseră atât de ușor! Nu era mare lucru de ei. Noroc că aveau bâte, săgeți și sulițe! De acum încolo nu avea să se mai teamă de ei decât dacă purtau în mâini acele arme.

Veni noaptea. Luna plină se ridică peste copaci, pe cer, luminând ținutul de parcă ar fi fost zi. Cu venirea nopții, Buck desluși agitația noii vieți din pădure, alta decât cea adusă de indieni. Se ridică, ascultă, adulmecă.

De departe răsună un urllet, urmat de un cor de sunete asemănătoare. Cu cât trecea timpul, urletele se apropiau.

Lui Buck nu-i erau necunoscute. Le știa din cealaltă lume, persistentă în memoria sa. Se duse în centrul poienii și ascultă. Era chemarea aceea, pe care o

mai auzise, ademenindu-l mai mult ca oricând. Acum era gata să i se supună. John Thornton murise. Ultima lui legătură cu oamenii fusese ruptă.

Obținându-și mâncarea prin vânătoare, ca indienii care urmăresc trupele migratoare de elani, haita de lupi trecuse, până la urmă, din ținutul pădurilor și al apelor în valea lui Buck, invadând-o. În poiana luminată de lună se iviră ca un fluid argintiu. În centrul poienii se găsea Buck, neclintit ca o statuie, așteptându-i să vină.

Se mirară de mărimea lui. Urmă o clipă de răgaz, după care cel mai îndrăzneț lup se repezi la el. Buck lovi ca fulgerul, rupându-i beregata. Rămase apoi neclintit, ca înainte, în timp ce lupul doborât se zbătea în agonie în spatele lui.

Fu atacat de alți trei, care se succedară rapid. Unul după altul, ei se retraseră, cu grumazele ori umerii plini de sânge.

Fu destul pentru haită. Săriră toți lupii asupra prăzii, dar rapiditatea și agilitatea lui Buck îi fură foarte folositoare.

Pivotând pe labele din spate, mușcând, sfârtecând, era mereu pretutindeni, iar ei nu-i puteau veni de hac. Nu-i lăsa să vină în spatele lui, de aceea se retrăgea încet, către baltă și albia pârâului. Ajunse astfel pe o ridicătură de pe malul acestuia.

Se folosi de peretele vertical de pe malul apei, pe care-l făcuseră oamenii în timp ce scotoceau pământul după aur, mergând de-a lungul lui până când ajunse

CHEMAREA STRĂBUNILOR

la un golf, protejându-și astfel spatele și înfruntând haita doar din față.

Atât de bine se luptă că, după o jumătate de ceas, lupii se retraseră, descurajați. Limbile le atârnav, iar colții albi le străluceau sub razele lunii. Unii se întinseseră pe jos, cu capetele ridicate și urechile îndreptate înainte. Alții stăteau în picioare, uitându-se la el. Alții beau apă din baltă.

Un lup lung, slab și cenușiu înaintă către el cu precauție, prietenos, iar Buck îl recunoscă pe fratele său sălbatic alături de care alergase o zi și o noapte. Își atinseră boturile.

Atunci, un lup bătrân, plin de cicatrice din luptele duse, înaintă. Buck vru să mârâie, însă se abținu și își atinseră boturile. După aceea, lupul cel bătrân se așeză, își ridică capul către lună și scoase un urlat prelung.

Ceilalți se așezară și urlară și ei. Acum, chemarea era clară pentru Buck. Se așeză și urlă alături de ei.

Apoi se îndepărtă de peretele ce-i protejase spațele, iar haita se îngrămădi în jurul lui, adulmecându-l aproape prietenește. Conducătorii dădură un semnal și lupii se răspândiră printre copaci. Plecară astfel, urlând în cor, iar Buck alerga alături de ei, umăr lângă umăr cu fratele său sălbatic.

*

Aici s-ar putea încheia, foarte bine, povestea lui Buck. Nu după mulți ani, indienii au observat schimbarea produsă în neamul lupilor. Apăruseră unii cu

pete maronii pe cap ori pe bot și cu o pată albă pe mijlocul pieptului.

În plus, indienii povesteau despre un câine strigoi, care alerga în fruntea haitei. Se temeau de el, fiindcă se dovedise mai viclean ca ei, furând din taberele lor în iernile grele, jefuindu-le capcanele, omorându-le câinii, provocându-le cei mai curajoși luptători.

Povestea spunea lucruri și mai rele. Existau vânători care nu se mai întorseseră în tabără sau care fuseseră descoperiți de oamenii din trib cu beregatele sfâșiate. În jurul lor se vedeau urmele labelor de lupi. Ampretele din zăpadă erau mai mari decât ale oricărui lup obișnuit.

În fiecare toamnă, când indienii urmăreau cirezile de elani, într-o anumită vale nu se aventurau niciodată. Iar femeile se întristau când se spunea, în jurul focului, de ce Spiritul Rău alesese acea vale drept adăpost al său.

În fiecare vară, acolo venea un vizitator, pe care indienii yeehat nu-l cunoșteau. Era un lup uriaș, cu o blană minunată, ce nu se asemena cu ceilalți. Trecea prin ținutul păduros și se oprea în poiana dintre copaci.

Acolo unde ceva galben se vărsase din săculeții din piele putrezită de elan, în jurul cărora crescuseră ierburile înalte ce ascundeau acum galbenul acela de soare, el stătea multă vreme și, înainte de plecare, urla o dată, prelung și trist.

Dar nu întotdeauna era singur. Când veneau lunțile noapți de iarnă și lupii își căutau hrana prin văi,

CHEMAREA STRĂBUNILOR

putea fi văzut alergând în fruntea haitei prin lumina palidă a lunii ori în lucirea aurorii boreale, făcând salturi uriașe înaintea tovarășilor săi, cu grumazul său mare aplecat, ca și cum ar fi cântat imnul unei lumi mai tinere, de fapt melodia acelei haite.

POVESTIRI

BĂRBATUL DE PE DRUM

— **M**ai întărește-l!

— Dar spune, Kid, nu e prea tare? Înțeleg că are whisky și alcool, ceea ce nu-i rău, dar de ce să-i mai adaugi brandy, piper și...

— Întărește-l, îți spun! Vrei să mă înveți să pregătesc puncti?

Și Malemute Kid zâmbi satisfăcut, din spatele norilor de vapori.

— Ascultă, băiete, reluă el, după ce vei fi umblat prin ținutul acesta la fel de mult ca mine și după ce vei fi supraviețuit cu murdării de iepure și cu bășici de somon, vei pricepe că o dată pe an este Crăciunul. Și o sărbătoare de acest fel, fără puncti, e ca un puț fără minereu.

— Urmează-i sfaturile și servește-ne cu ceva pe cinste! strigă uriașul Jim Belden.

Venea de la adăpostul său din Mazy-May pentru a-și petrece Crăciunul și acolo nu mâncase decât carne de elan timp de două luni.

- Zi, Kid, îți amintește de acel klooch pe care l-am pregătit în Tanana?

- Sigur că da. Ați fi râs, micuților, văzând tot tribul beat și gata să se bată, datorită unei mici cantități de zahăr și de drojdie ce au fermentat așa cum se cuvine. Aceasta se întâmpla înainte de a apărea tu, continuă Malemute Kid, adresându-i-se lui Stanley Prince, tânăr inginer miner, venit de doi ani în ținut. Pe atunci nu erau femei albe și Mason voia să se căsătorească cu Ruth, fiica șefului indienilor Tanana, care se opunea acelei uniri, ca tot restul tribului său. Dacă era tare? Dumnezeuule, am pus în el și ultima mea bucățică de zahăr! N-am făcut nimic în viața mea mai bun decât acel klooch. Să fi văzut ce urmări a avut de-a lungul fluviului!

- Dar indianca? întrebă Louis Savoy, un înalt canadian francez, pe care începea să-l intereseze povestea respectivă, fiindcă auzise vorbindu-se de acea întâmplare în iarna precedentă, pe când se aflase la Forty Mile.

Malemute Kid, povestitor înnăscut, nu se lăsă rugat ca să continue istorioara adevărată a celui Lochinvar din ținuturile nordice.

Nu era singurul aventurier care simțea, ascultându-l, cum se strânge inima în el și cum i se stârnește dorința de a revedea pășunile din Sudul însorit, unde viața promitea altceva decât lupta sterilă împotriva gerului și a morții.

POVESTIRI

- Ruth, Mason și cu mine, încheie Malemute Kid, am ajuns la Yukon după primul dezgheț și aveam un sfert de oră avans față de tribul care ne urmărea. Ne-a salvat faptul că al doilea dezgheț a rupt sloiurile din amonte și i-a întârziat pe urmăritorii noștri. Când, în sfârșit, am ajuns la Nuklukyeto, tot postul se mobilizase ca să ne primească. În privința căsătoriei, aflați mai multe de la părintele Roubreau pe care-l vedeți aici, căci el a celebrat-o.

Iezuitul își scoase pipa din gură și se mulțumi să-și exprime satisfacția printr-un zâmbet patern, în timp ce protestanții și catolicii aplaudau frenetic.

- Dumnezeu! zise Louis Savoy, captivat de partea romantică a povestirii. Bravo pentru micuța indiancă! Bravo pentru Mason!

Când primele porții de puncii începură să se împartă, Bettles, supranumit „Neînsetatul“, se ridică și intonă cântecul său favorit, iar corul repeta după el.

Îngrozitorul amestec al lui Malemute Kid își făcea efectul. Bărbații se destindeau sub căldura sa binefăcătoare și hohotele de râs, cântecele și poveștile despre aventuri îndepărtate se succedau reciproc. Cetățeni din douăsprezece națiuni diferite, ei beau în sănătatea fiecăruia și a tuturor: englezul Prince, în onoarea Unchiului Sam, copilul precoce al Noii Lumi, yankeul Bettles cinstea în sănătatea regelui, Dumnezeu să-l binecuvânteze!

Deodată, Malemute Kid se ridică, având un pahar în mână, se uită la fereastra acoperită cu hârtie îmbibată de ulei, apoi zise:

- În sănătatea celui care, în această noapte, umblă pe drum! Fie ca dulăii săi să rămână viguroși, ca hrana să-i ajungă și chibriturile să i se aprindă!

*

Chiar atunci auziră un plesnit de bici pentru câini, schelălăitul malamuçilor și zgomotul unei sănii ce se apropia de cabană.

Discuția fu amânată, iar ei așteptară.

- Trebuie să fie unul dintre veterani. Are grijă de câinii săi mai mult ca de sine însuși, murmură Malemute Kid, adresându-i-se lui Prince, în timp ce ascultau zgomotul fălcilor și mârâiturile când furioase, când cauzate de durere, ale câinilor lupi.

Urechile lor deprinse îi făceau să ghicească faptul că nou-venitul îi îndepărta pe dulăii lor ca să le dea de mâncare alor săi.

Curând se auzi așteptatul ciocănit în ușă, sec și încrezător, iar omul intră.

Orbit de lumină, se opri o clipă în prag și toți îi văzură chipul.

Era un tip plăcut, ce purta un echipament arctic pitoresc din lână și blănuri. Avea șase picioare și două sau trei degete înălțime, umerii lați, ca și pieptul. Aerul înghețat îi îmbujorase chipul bărbierit. Avea genele lungi și sprâncenele acoperite de zăpadă, marginile căciulii enorme din blană de lup ridicate

neglijent. S-ar fi zis că regele chiciurei se ivise pe neașteptate din întuneric.

La centură ținea două mari revolvere Colt și un cuțit de vânătoare. Mai avea, pe lângă indispensabilul bici, o pușcă de mare calibru, ultimul model.

Când înaintă, ceilalți putură vedea, în ciuda elasticității și fermității mersului său, că era doborât de oboseală.

Se lăsase o liniște stânjenitoare, dar cordialul său salut: Distracție plăcută, băieți! îi detensionă pe toți și, câteva clipe mai târziu Malemute Kid și străinul își strângeau mâinile. Fără să se fi mai întâlnit vreodată, fiecare auzise de celălalt și se recunoscuseră.

Avu loc o prezentare generală și îl obligară să bea un pahar de puncti, fără a-i da timpul necesar să le explice scopul deplasării sale.

- De cât timp a trecut sania aceea în formă de coș, cu trei oameni și opt câini? întrebă el.

- De exact două zile. O urmărești?

- Da, este atelajul meu. Mi l-au furat de sub nas bandiții aceia! Am recuperat două zile din avansul pe care-l aveau față de mine. Îi voi prinde în etapa următoare.

- Crezi că vor opune rezistență? întrebă Belden, ca să întrețină conversația, căci Malemute Kid pusese ibricul cu cafea pe foc și se ocupa să frigă slănina și carnea de elan.

Ca răspuns, nou-venitul își plesni cu palma revolvele.

- Când ai plecat din Dawson?

- La prânz.

- Ieri, nu?

- Azi.

Era chiar miezul nopții. Oamenii se mirară zgomotos și aveau de ce: nu se vedea în fiecare zi cineva care parcursese, în douăsprezece ore de goană, șaptezeci și cinci de mile pe dificila pistă de pe fluviul înghețat.

Conversația devie în curând și avu ca obiect aventurile din tinerețe ale tuturor acestor nomazi.

În timp ce străinul devora hrana comună, Malemute Kid îi cerceta cu atenție chipul, pe care-l descoperi ca fiind plăcut și reflectând cinstea și corectitudinea. Îi plăcea omul acela. Trăsăturile lui, încă de tânăr, fuseseră adâncite profund de lipsuri și de oboseală. Vioi când vorbea și blânzi când tăcea, ochii săi păstraseră acea lucire de oțel care strălucește în acțiune, mai ales în decursul unui eveniment neașteptat.

Fălcile sale solide, bărbia pătrată trădau o fire independentă și hotărâtă. La calitățile sale de curaj, el adăuga o anumită blândețe și un sentiment de bună-tate, specifice unei firi sensibile.

*

- Iată cum m-am căsătorit eu cu baba mea, zise Belden, care tocmai povestise evenimentele captivante din acea perioadă.

Apoi, fără a-i mai băga în seamă pe cei din jur, își aprinse pipa și întrebă, ca pentru a schimba subiectul:

- Ești căsătorit, străinule?

POVESTIRI

Ca răspuns, acesta își scoase ceasul, îi desfăcu capacul și i-l oferii. Belden luă lampa cu ulei și examină obiectul ca unul cunosător, apoi, lăsând să-i scape o înjurătură de admirație, îi întinse ceasul lui Louis Savoy. După mai multe exclamații, acesta i-l arătă lui Prince și se putea observa că mâinile îi tremurau, iar ochii săi căpătaseră o expresie de mare tandrețe. Prin mâinile lor bătătorite trecea fotografia unei femei care strângea un copil la piept, gen care le plăcea mult acelor oameni.

Cei care încă nu văzuseră minunea nu mai puteau de curiozitate. Cei care o văzuseră tăceau acum și deveniseră gânditori. Nu-i impresiona să înfrunte mușcă-tura foamei, gheara scorbutului sau moartea pe neașteptate, dar imaginea unei femei necunoscute și a unui copil era suficientă ca să-i emoționeze.

- Nu l-am văzut niciodată pe copil. E băiat și are doi ani, zise străinul, reluându-și în posesie comoara.

Ochii îi rămaseră atinți asupra portretului câteva clipe, apoi închise capacul și se întoarse, dar nu destul de repede ca să nu i se vadă lacrimile ce-i dădeau.

Malemute Kid îl îndrumă spre un pat și-l rugă să se odihnească.

- Să mă trezești la patru, neapărat!

Au fost ultimele sale cuvinte. Fu doborât de somn și imediat ce se întinse începu să sforăie.

- Doamne, are curaj tipul ăsta! zise Prince. Trei ore de somn după o cursă de șaptezeci și cinci de mile cu

sania trasă de câini, după care pleacă iar la drum! Îl cunoști, Kid?

- E Jack Westondale. A venit în ținut acum trei ani. E cunoscut pentru că muncește ca un cal și are numai ghinioane. Până acum nu l-am mai întâlnit, dar Sitka Charley mi-a vorbit de el. E foarte greu pentru cineva ca el, care are o nevastă tânără și frumoasă, să vină ca să-și strice viața în pustietatea asta, unde un an petrecut face cât doi. Are defectul de a fi prea curajos și tenace. De două ori a făcut avere în concesiunile sale aurifere și de două ori a pierdut totul.

Aici, conversația fu întreruptă de vacarmul provocat de Bettles, căci efectul produs de venirea străinului începea să se risipească și, în curând, anii cenușii de muncă epuizantă și cu aceeași hrană au fost uitați în acea veselie zgomotoasă la care doar Malemute Kid părea refractar. Se uita mereu, neliniștit, la ceas. Brusc, își puse căciula din piele de castor și mănușile, apoi ieși din cabană și se duse să scotocească prin ascunzătoare.

Nerăbdător, îl scutură pe oaspetele lor cu un sfert de oră mai devreme decât se înțeleseseră.

Tânărul uriaș se trezi anchilozat și trebuiră să-l frecționeze viguros pentru a-l pune pe picioare. Ieși cu greu din cabană și își găsi câinii înhămați și gata de plecare.

Oamenii îi urară noroc și drum bun, iar părintele Roubeau, după ce-l binecuvântă, se întoarse grăbit înăuntru, urmat de ceilalți, căci era primejdios să

POVESTIRI

înfrunți cele minus șaptezeci și cinci de grade sub zero cu mâinile și urechile descoperite.

Malemute Kid îl însoți până la drumul principal. Ajunși acolo, îi strânse mâna cu cordialitate și îi recomandă:

- Vei găsi o sută de livre de icre de somon pe sanie. Ele vor da mai multă forță câinilor tăi decât o sută cincizeci de livre de pește. Te vei putea reaproviziona la Pelly, așa cum socoteai să faci, fără îndoială.

Străinul tresări și ochii îi străluciră de suprindere, dar îl lăsă pe celălalt să vorbească.

- Imposibil de obținut vreo uncie de hrană, fie pentru om, fie pentru câini, înainte de a ajunge la Five Fingers, iar noi ne aflăm la cel puțin două sute de mile distanță. Ferește-te de apa neînghețată de pe fluviul Forty Mile și nu uita să o iei pe scurtătura de deasupra lacului La Barge.

- Cum ai aflat toate astea? Doar vestea nu a ajuns înaintea mea!

- N-am aflat nimic și nici nu vreau să știu ceva. Dar sania după care umbli nu ți-a aparținut niciodată. Sitka Charley a vândut-o primăvara trecută. Mi-a vorbit despre tine ca de un tip cinstit și îl cred. Ți-am văzut chipul și am văzut... Dumnezeuule! Aleargă spre mare, spre soția ta și...

Kid își scoase mănușile și își desfăcu punga.

- Nu, n-am nevoie!

Lacrimile se scurgeau pe obrajii tânărului în timp ce îi strângea convulsiv mâna lui Malemute Kid.

- Atunci, nu-ți menaja câinii, taie-le imediat hamurile atunci când cad. Cumpără-i la un preț bun, de zece dolari livra. Poți găsi la Five Fingers, Little Salmon și în Hootalinqua. Ai grijă să nu îți uzi picioarele! îi strigă, ca un sfat de rămas-bun. Continuă să mergi până la douăzeci și cinci de grade sub zero, dar, dacă temperatura scade, fă-ți un foc și schimbă ciorapii.

De-abia trecuse un sfert de ceas că un zăngănit de clopoței anunță nou-veniții. Ușa se deschise și un bărbat de la poliția teritoriului de nord-vest intră, urmat de doi metiși, conducători de câini.

Ca și Westondale, erau înarmați până-n dinți și păreau extenuați. Metișii, învățați din copilărie cu pista, puteau suporta cu ușurință oboseala, dar tânărul polițist era la capătul puterilor. Totuși, tenacitatea rasei sale îl lega de sarcina pe care trebuia să o împlinească și nu-l lăsa să se odihnească până când nu avea să cadă din picioare.

- Când a plecat Westondale? întrebă el. S-a oprit aici, nu?

Întrebarea era inutilă, căci urmele lăsate în zăpadă spuneau suficiente.

Malemute Kid îi făcu semn cu ochiul lui Belden, iar acesta răspunse evaziv:

- Nu se va reîntoarce curând.

- Haide, omule, vorbește! ordonă polițistul.

- Văd că vă țineți de el. Ce-a făcut? S-a bătut pe drumul către Dawson?

- L-a păcălit pe Harry Mac Farland cu patruzeci de mii de dolari și a schimbat suma aceasta la „P.C.

Store“ pe un cec valabil la Seattle. Cine-l va împiedica deci să încaseze banii dacă noi nu vom reuși să-l prindem? Când a plecat?

Bărbații păreau să nu fie interesați de povestea aceea, căci atitudinea lui Malemute Kid le dictase comportamentul, iar tânărul ofițer nu întâlnea decât chipuri indifferente în jurul său.

Înaintând spre Prince, îi puse aceeași întrebare. Acesta, după ce examinase fizionomia cinstită și corectă a compatriotului său, îi furniză vagi detalii despre starea drumului.

Polițistul i se adresă atunci părintelui Roubeau care nu putea minți.

- Acum un sfert de oră, răspunse preotul, dar a dormit trei ore, ca și câinii săi.

- Un sfert de oră avans și s-a odihnit! Dumnezeu!

Bietul om se dădu înapoi câțiva pași, împleticindu-se, pe jumătate leșinat de oboseală și descurajat. Murmură ceva despre traseul către Dawson de zece ore și câinii epuizați.

Malemute Kid îl servi aproape cu forța cu un pahar de puncti. Apoi bărbatul porni către ușă și le ordonă conducătorilor de sănii să-și continue drumul. Dar căldura și speranța odihnei erau prea tentante și ei începură să protesteze cu vigoare.

Kid, înțelegându-le argoul francez, le urmărea cu neliniște discuția.

Se jurau că dulăii erau terminați și că ar fi trebuit să-i împuște pe Siwash și pe Babette înainte de a parcurge prima milă, că și ceilalți câini arătau jalnic și

că ar fi fost preferabil pentru toți să se odihnească acolo.

- Vrei să-mi dai cinci câini? îl întrebă ofițerul pe Malemute Kid.

Acesta făcu un semn negativ din cap.

- Vă voi semna un cec de-al căpitanului Constantine, de cinci mii de dolari. Iată actele mele. Sunt autorizat să plătesc banii, dacă am nevoie de ei.

I se răspunse prin același refuz politicos.

- Atunci îi rechiziționez, în numele regelui!

Kid zâmbi sfidător, se uită la arsenalul său bogat și englezul, dându-și seama de neputința sa, se hotărî să iasă. Dar conducătorii de sănii continuau să protesteze, astfel că se întoarse brusc spre ei și le strigă că se văitau precum femeile și câinii.

Chipul bronzat al celui mai vârstnic dintre metiși se înroși de furie. Se ridică și promise, fără a-și mai tempera cuvintele, că-și va duce șeful până ce nu-l vor mai ține picioarele și că va fi încântat să-l lase acolo, în zăpadă.

Tânărul ofițer - printr-un gest care-i solicita întreaga voință - merse cu pași rigizi spre ușă, dând dovada unei forțe fizice pe care era departe de a o mai avea. Toți pricepură asta și îi apreciau efortul orgolios. Era însă adevărat că el nu reușea să ascundă contracțiunile de durere ce-i crispau chipul.

Câinii, plini de promoroacă, stăteau culcați în nea. Fu aproape imposibil să îi ridice și să stea în picioare. Bietele animale gemeau, suferind cumplit sub loviturile de bici, căci conducătorii de sănii se arătau furioși

POVESTIRI

și nemiloși. După ce o dezlegară pe Babette, reușiră să urnească sania și să pornească iar la drum.

*

- E un ticălos și un mincinos! Dumnezeu! Un nemernic, un hoț. E mai rău ca un indian!

Tovarășii lui Malemute Kid nu-și ascundeau furia, mai întâi pentru felul în care-i înșelase Westondale, apoi pentru că încălcase morala din Northland, unde cinstea era considerată, mai presus de orice, calitatea definitorie a omului.

- Și să mai spunem că, știind ceea ce făcuse, l-am ajutat pe nemernicul acela!

Toți ochii se întoarseră, acuzatori, către Malemute Kid, care tocmai ieșise din ungherul în care o instalase confortabil pe Babette și golea liniștit vasul ca să mai bea un rând de puncii.

- E frig, băieți, iar noaptea pare foarte geroasă.

Așa își începu el pledoaria.

- Toți ați umblat pe drum și știți ce înseamnă asta. Nu dați într-un câine căzut la pământ! N-ați auzit decât o parte a poveștii. Niciodată n-a mâncat și n-a dormit alături de noi vreun om mai loial decât Jack Westondale. Toamna trecută, el i-a dat lui Joe Castrell tot ce adunase, adică patruzeci de mii de dolari, ca să îi cumpere o proprietate în dominion. Azi, ar fi fost milionar. Dar în timp ce el se mai afla la Circle City, îngrijindu-și asociatul bolnav, ce a făcut Castrell al nostru? S-a dus la Mac Farland și a jucat cât a putut, pierzând toți banii. A doua zi a fost găsit mort, în zăpadă. Iar bietul Jack își făcuse planul să ajungă,

Jack London

în iarna asta, la nevasta și copilul său, pe care nu l-a văzut până acum! Observați că a luat exact cât a pierdut tovarășul său: patruzeci de mii de dolari. Iar acum a plecat. Ce veți face?

Kid se uită la judecătorii din jurul său, le observă expresiile îndulcite de pe chipuri, apoi ridică paharul și bău:

- În sănătatea celui care, în această noapte, umblă pe drum! Fie ca să aibă câini viguroși, hrană suficientă și chibrituri care să se aprindă!

- Să-l ajute Dumnezeu! Să fie fericit!

- Și s-o ia naiba de poliție călare! concluzionă Bettles, când puneau pe masă paharele goale.

CEI DE LA FORTY MILE

A tunci când, în timpul discuției, începu să vorbească înaltul Jim Belden, aspectele bizare pe care le lua gheața ce plutea pe Yukon și care tocmai se forma erau departe de a prevedea la ce evenimente urâte aveau să ducă în curând. Mai ales că Lon Mac Fane însuși declara că mult mai ciudat era aspectul gheții de pe fundul fluviului.

Dar Bettles afirma că gheața, sub această ultimă formă, nici nu exista și că aceia care pretindeau altceva le umpleau oamenilor capul cu prostii.

- Ai tupeu! ripostase Lon Mac Fane. Tu, Bettles, îndrăznești să mă contrazici astfel? Tu, care ai îmbătrânit pe traseele din Nord? Tu, care de atâtea ori ai mâncat cu mine din aceeași gamelă?

- Chiar așa, zise răspicat Bettles. Hai, gândește-te puțin, te rog! Apa nu este mai caldă decât gheața? Ca urmare, este absurd să...

- Dar diferența nu e mare. Ba chiar nu observi niciuna atunci când le străbați.

- Dar diferența există. Apa este mai caldă, căci nu e înghețată! Atunci cum ar putea să se formeze gheață sub apă? Ne îngrijorezi degeaba cu gheața ta de pe fundul fluviului!

- Totuși, e adevărat! N-ai văzut niciodată, când pluteai pe o apă rece, transparentă precum cristalul, în canoa ta, un fel de fierbere înghețată urcând ca un clocot dinspre fundul lacului, tulburând lichidul, ca un nor care trece prin fața soarelui? Ca până la urmă să acopere întreaga suprafață cu niște fulgi albi, precum o zăpadă proaspăt căzută?

- Hm... Când eram la cârmă, pe jumătate adormit, am văzut, uneori, pe apă, ceva asemănător. Dar fulgii aceia de zăpadă nu veneau dinspre fundul fluviului. Un afluent îi adusese cu el.

- Și când nu era niciun afluent? Și când nu aștepai la cârmă?

- Bați câmpii, ți-o spun eu. Gheața de pe fund este împotriva logicii elementare. Aici îmi pot fi martori toți cei de față.

Bettles li se adresa, vorbind astfel, celorlalți oameni din fort, care stăteau în jurul sobei.

Nu-i răspunse nimeni. Dar discuția continua să se învenineze, iar Lon Mac Fane zise:

- Nu există nicio logică împotriva acestui fapt. Eu afirm doar ceea ce este. Toamna trecută, Sitka Charley, călăuza indiană, și cu mine am asistat la acest fenomen în timp ce coboram cu piroga pe curentul rapid din aval de Fort Reliance, pe care-l știi bine. Vremea

era normală, chiar splendidă. Soarele lumina cu razele sale aurii lărița și mestecenii înghețați ce se reflectau în undele apei. După acele frumoase zile, se simțea venind bruma albăstruie a Nordului și gerul iernii. Ce mai spectacol! Fluviul începea să se acopere cu o gheață subțire care se îngroșa și mai mult pe lângă maluri. Aerul era rece și curat. Îl aspiram din plin. Parcă ne trecea direct în sânge, la fiecare respirație. În asemenea clipe, băiatul meu, pământul i se pare omului prea mic și se naște dorința de a merge mai departe, unde vezi cu ochii. Pur și simplu, nu mai poți sta! Dar mă îndepărtez de subiect. Așa cum am spus adineauri, Sitka Charley și cu mine mergeam cu pagaia, fără să vedem altă gheață decât cea de pe malurile fluviului, când, deodată, indianul ridică mâna și strigă: „Uită-te în aval de noi, Lon Mac Fane! Am auzit vorbindu-se de gheața de pe fund, dar nu am văzut-o niciodată. Ce ciudată e!“ Sitka Charley era, ca și mine, nou prin regiunea asta, iar fenomenul se dovedea inedit pentru noi. Ne-am lăsat deci în derivă, cât mai încet. Ne-am aplecat peste marginea ambarcațiunii, uitându-ne prin apa scânteietoare. Parcă mă întorsesem pe vremea când eram căutător de perle și scrutam din priviri bancurile de corali de sub undele mării, ce mi se păreau niște grădini minunate. Vedeam acum formându-se gheața de pe fundul apei, ce se îngrămădea în jurul fiecărei pietre și stânci, ca un coral alb. Dar uimirea mea a continuat, căci de-abia am trecut de repezișuri și tot fluviul a căpătat aspectul laptelui și câteva

cerculețe începeau să se formeze la suprafața sa, părănd niște picături de la burniță ce cad din cer, pe înserate. Gheața de pe fund urca la suprafață. În dreapta și în stânga, pretutindeni unde ajungea privirea, apa avea același aspect. Parcă fierbea și se lipea de piroga noastră. A fost prima și ultima oară când am asistat la acest fenomen. Și poate că nu voi mai vedea așa ceva cât voi trăi.

- Ce mai poveste! zise Bettles, cu răceală. Nu cred în balivernele astea. Probabil că strălucirea soarelui, reflectată de apă, te-a orbit și te-a făcut să ai viziuni ciudate.

- Nu este posibilă nicio iluzie. Doar nu aveam orbul găinilor! Dacă ar fi aici indianul, ar certifica adevărul spuselor mele.

- Ar fi împotriva ordinii firești a lucrurilor. Apa de pe fundul fluviului, cea mai îndepărtată de gerul din aer, nu poate îngheța prima. Raționamentul acesta este imbatabil.

- Totuși, eu am văzut altceva.

- N-am vrut să te supăr, îl întrerupse brusc Bettles, care văzuse că tovarășul său se înfuriase brusc, așa cum fac irlandezii.

- Pe scurt, reluă Lon Mac Fane, refuzi să mă crezi?

- Aș fi preferat să nu-mi pui întrebarea aceasta. Căci nu pot să te cred, ca să fiu sincer... Am mai multă încredere în legile elementare ale naturii.

Vocea lui Lon Mac Fane deveni amenințătoare:

POVESTIRI

- Iată-mă și mincinos, nu? Ai face mai bine, băiete, s-o întrebi și pe nevasta ta indiană. Ea ți-ar spune dacă mint sau nu.

Atunci se înfurie și Bettles.

Irlandezul îl rănise în adâncul sufletului. Se căsătorise, la misiunea greacă din Nulato, la o mie de mile în aval pe Yukon, cu o femeie, fică a unei indience și a unui negustor rus de blănuri. Aceasta nu era o indiancă propriu-zisă, ci o metisă. Acolo, în mod evident, era vorba doar de o nuanță. Dar, pentru aventurierii din ținuturile nordice, aceasta se dovedea foarte importantă.

- Ia-o cum vrei! urlă Bettles. Plouă cu mincinoși în ultimul timp!

O clipă mai târziu, după ce Lon Mac Fane sărise pe adversarul său, acesta zăcea întins pe jos.

Toți cei prezenți, vreo șase, se ridicară în picioare. Îi despărțiră pe cei doi și Bettles își șterse sângele care-l curgea de la buză.

- Nu este prima dată, zise el, când cei care încasează lovituri le dau înapoi cu dobândă. Nu crezi, Lon Mac Fane, că ar trebui să rezolvăm chestiunea asta doar noi doi, conform regulilor?

- Sigur că da, răspuse curtenitor irlandezul. Nimeni până acum nu m-a mai făcut mincinos și aș fi un laș dacă n-aș rezolva cu tine chestiunea asta, așa cum trebuie.

- Mai ai pistolul la tine?

Irlandezul făcu un semn afirmativ.

- Ar trebui să faci rost de unul cu un calibru mai potrivit, căci pistolul meu îți va face găuri de diametrul unei nuci mari.

- Nu te teme! Gloanțele mele te vor găuri cu vârful lor de plumb și-ți vor ieși pe partea cealaltă. Unde vom avea plăcerea să ne reîntâlnim? Pe malul fluviului, pe lângă bălți, mi se pare un loc liniștit și propice pentru un duel.

- Excelent! Să fii acolo peste un ceas! Nu mă vei aștepta prea mult.

Și cei doi bărbați, punându-și mănușile groase, cu un deget, ieșiră din adăpost, surzi la muștrările camarazilor lor.

Obiectul certei era unul banal. Totuși, asemenea firi, având caractere nestăpânite și încăpățânate, făceau ca orice fleac să devină o tragedie.

Pe lângă aceasta, știința de a dezgheța pietrișul spre a-l găuri și a găsi aurul indiferent de anotimp nu se născuse încă. Toamna îi imobiliza pe întreaga durată a îndelungatei ierni arctice pe prospectorii de la Forty Mile, iar aceștia, condamnați la o inactivitate forțată, beau și mâncau, leneveau și deveneau arțăgoși ca albinele când stupii le sunt plini.

Țara aurului nu avea pe atunci legi. Poliția călare, care mai circulă și azi, nici nu se născuse. Fiecare aprecia injuria care i se adusese și îl pedepsea pe ofensator după cum credea de cuviință. Rareori era necesară intervenția comunității și niciodată în istoria taberei de la Forty Mile, articolul VIII al Decalogului nu fusese

încălcat. Cauza înfruntării era, de această dată, atât de puerilă că, la inițiativa lui Jim Belden, s-a hotărât o întrunire de urgență a tuturor bărbaților. S-a decis trimiterea grabnică a unui mesager la misionarul francez, părintele Roubeau, spre a-i solicita să se prezinte în tabără.

Cazul acesta îi tulburase pe toți bărbații din tabără, care erau niște oameni duri. Aveau puterea numărului și, dacă ei considerau astfel, puteau interveni spre a împiedica duelul. Însă asta nu le convenea. Morala lor, care recunoștea libertatea individului de a-și face dreptate, impunea legea talionului.

Totuși, nu puteau suporta gândul că bravii și valoroșii lor camarazi Bettles și Lon Mac Fane aveau să se omoare între ei. Considerându-l laș pe cel care, provocat, refuza să se bată, estimau însă că motivul înclștării nu trebuia să ducă la un duel.

Încă se discuta pe această temă, când zăpada pârâi sub mocasini și se auziră țipete și împușcături. După câteva clipe se deschise ușa și se ivi Malemute Kid, care încă ținea în mână Coltul său fumegând. Părea foarte mulțumit.

- L-am nimerit, până la urmă! zise el, încercând, sigur pe el, arma.

- Pe cine? Pe Colț Galben? întrebă Mackenzie.

- Nu, pe celălalt, care are urechea ruptă.

- Doamne! Au turbat toți?

- Nu știu. Atât doar că toți câinii noștri au înnebunit, unii după alții. Azi-dimineață, Colț Galben era

să mă lase vădov. În lipsa mea, a sărit pe nevastă-mea. Zarinska i-a aruncat fusta în cap și a fugit cât a putut de repede, prin zăpadă. Colț Galben a luat-o, cu fustă cu tot, prin pădure. Din partea mea, acolo să rămână și să nu se mai întoarcă!

- Iar eu l-am pierdut în dimineața asta pe Sookmu, spuse Jim Belden. Era cel mai bun animal al meu. A fugit deodată, de parcă a înnebunit. După două minute a dat peste câinii lui Sitka Charley, care au tăbărât pe el și l-au alergat tot drumul. Până la urmă, doi dintre ei au luat-o la fugă după el. Cu greu i-a mai prins Sitka Charley! Dacă treaba asta va mai continua, la primăvară nu vom mai avea câini.

- Nici oameni prea mulți nu vor rămâne, spuse Mackenzie.

- Ce vrei să zici? întrebă Malemute Kid. Nu-i ceva în ordine?

- Bettles și Lon Mac Fane s-au luat la harță. Au stabilit să se întâlnească pe teren, lângă o baltă.

Îl puseră la curent pe Malemute Kid. Era un bărbat înțelept, cu judecată bună, iar influența sa morală asupra tuturor era mare. Când dădea un ordin, acesta se executa orbește.

Malemute Kid se încruntă. Apoi, după ce se gândi câteva clipe, declară că va avea el grijă să rezolve chestiunea aceea.

- Nu pot să le iau dreptul de a se bate, zise el, dar am o idee care va fi nemaipomenită, veți vedea. Doi oameni care se duelează își riscă viețile. Fiecare se

POVESTIRI

---

gândește însă că are o șansă ca să câștige. Dacă le iei acea șansă, le va pieri cheful de luptă.

Și se întoarse către șeful postului:

- Vrei, patroane, să ai amabilitatea de a-mi măsura trei stânjeni de frânghie de cea mai bună calitate? De o jumătate de deget grosime.

Apoi, pe un ton solemn, adăugă:

- Sunt convins că lecția aceasta va fi bună pentru mai mulți.

Șeful de post îi aduse coarda, pe care Malemute Kid o înfășură pe braț, după care ieși, urmat de camarazii săi.

*

Când ajunseră în dreptul ultimelor case din tabără, se întâlneau cu Bettles și cu Lon Mac Fane, care veneau din direcții diferite. Părintele Roubeau, care se grăbise să vină, se ivi și el.

Mai multe tentative de a-i împăca eșuară.

- Nu! striga Bettles. Nevastă-mea putea crede povestea asta. Ce-l interesează pe el? Destul! Este o lipsă de politețe de neiertat.

Și continua să măsoare terenul din priviri, agitat, așteptând ca Lon Mac Fane să fie gata de plecare.

Acesta nu era prea binedispus și îl apostrofa, cu vehemență, pe părintele Roubeau:

- Eu să cedez? Prefer să ajung în iad și să ard în focuri la nesfârșit, stând pe cărbuni încinși. Nu se va spune că Lon Mac Fane a lăsat nepedepsită ofensa prin care a fost făcut mincinos. N-am nevoie

de binecuvântarea dumitale, părinte. Recunosc faptul că am dus mereu o viață de sălbatic. Am avut însă inimă bună.

- Dar, insista misionarul, nu este vorba de inima ta. Orgoliul tău este în joc. Un orgoliu rău, care te îndeamnă să-ți omori aproapele.

- Francez blestemat! ripostă Lon.

Apoi îi întoarse brusc spatele părintelui, nu înainte de a-l întreba:

- Veți spune mesa pentru mine, dacă norocul mă va trăda?

Misionarul zâmbi și toată lumea se îndreptă spre albia albă a fluviului tăcut. Traseul bătătorit nu depășea lățimea unei sănii cu mai mult de câteva degete. În dreapta și în stânga se întindea, cât vedeai cu ochii, o plapumă groasă de zăpadă moale.

Mergeau în șir indian, fără să schimbe vreo vorbă. Încălțat cu mocasini, preotul, în hainele sale negre, se afla în mijlocul cortegiului și îi oferea o alură de convoi funebru. Temperatura era extraordinar de blândă pentru Forty Mile și termometrul arăta 25 de grade sub zero. Dar vremea bună nu provoca nicio bucurie. Cerul, apăsător, plin de nori, părea să atingă solul. Nu bătea nici vântul. Opacitatea norilor promitea o ninsoare apropiată. Pământul, lipsit de viață, era indiferent și parcă resemnat în acea toropeală universală.

Când ajunseră la copcă, Bettles, care de-a lungul tristei deplasări retrăise întreaga ceartă, ca să capete curaj, murmură:

POVESTIRI

- Putea să tacă în privința gheții de pe fundul apei și s-o lase în pace pe nevastă-mea...

Cât despre Lon Mac Fane, acesta avea gura încleștată de furie și părea mut.

Era evident că bărbații, de îndată ce mânia le mai scădea, aveau să se mire de faptul că tovarășii lor nu interveneau mai energic spre a-i împiedica să se ucidă între ei. Iată însă că toți cei din jurul lor, alături de care viețuiseră atâta vreme, tăceau, netulburați. Mai mult, veniseră interesați să participe cu plăcere la acea înfruntare. Parcă nici nu mai țineau la ei. De necrezut!

Dar nici cei doi nu dădeau semne de împăcare. Bettles și Lon Mac Fane se aliniară.

- De la cincizeci de pași? întrebă Bettles. Sau dublăm distanța?

Lon răspunse imediat, printr-un mârâit:

- De la cincizeci de pași!

În clipa aceea, Lon Mac Fane remarcă, pentru prima dată, coarda nouă pe care o purta Malemute Kid. Se înfioră văzându-l, fără să știe exact de ce.

- Ce-i cu frânghia asta? întrebă el.

Malemute Kid se uită cu răceală la ceasul său și zise:

- Ar trebui să vă grăbiți puțin. Am acasă aluat care se dospește și nu vreau să-l găsesc scăzut când mă voi întoarce. Și au început să-mi înghețe picioarele!

- Hai, grăbiți-vă! strigară în cor spectatorii. Dar Lon continua să se holbeze la frânghia misterioasă. Acum, și Bettles îl imita.

- Bine, v-am auzit, murmură irlandezul.

Se prefăcu a glumi, deși nu avea chef de așa ceva:

- Hai, Kid, spune-mi ce-i cu frânghia asta. Doar aluatul tău nu este atât de greu ca să-l ridici cu ea.

Părintele Roubeau, căruia, pe drum, Malemute Kid îi șoptise câteva cuvinte la ureche, își acoperi fața cu mănuașă, pentru a-și ascunde zâmbetul.

Malemute Kid răspunse pe un ton impresionant:

- Nu este pentru aluat, ci pentru a ridica un om.

Bettles tresări și spuse, cu glasul ușor tremurând:

- Ce om?

- Unul dintre voi.

- Explică-mi mai clar.

- Ascultă-mă atunci. Și tu, Lon Mac Fane. Noi am cercetat cearta dintre voi. Iată la ce concluzii am ajuns.

- Știm că nu vă putem opri să vă bateți.

- Așa e, confirmă Lon Mac Fane.

Bettles încuviință din cap.

- De aceea, nici nu încercăm asta. Aveți toată libertatea ca să vă omorâți între voi. Iată însă ce am decis. Vrem ca acest duel să fie o lecție serioasă, de acum înainte, pentru toți mâncătorii de pâine cu aluat, chechaquos, care urcă sau coboară pe Yukon. Cel care va supraviețui va fi spânzurat de noi de copacul cel mai apropiat. Acum, puteți să vă duelați.

Lon Mac Fane rămase o clipă ca trăsnit. Apoi ridică din umeri.

POVESTIRI

- Ce glumă! zise el. Hai, Bettles, numără pașii. Cinci-zeci... Bine. Vom trage până când unul dintre noi nu se va mai ridica de la pământ.

Da Bettles părea să ezite.

- Nu te speria, David! N-au curaj să facă așa ceva! Amenințarea lor nu este serioasă. E o cacealma! Se vede că Malemute Kid e yankeu și se ține de glume.

Râzând, luă poziția de luptă. Dar Kid îl opri ridicând brațul.

- Două vorbe, Lon. Mă cunoști de ieri?

- Firește că nu.

- Dar tu, Bettles?

- Se fac cinci ani în iunie, anul viitor.

- Ați văzut că nu m-am ținut vreodată de cuvânt?

Lon și Bettles făcură un semn negativ din cap.

- Credeți că am promis vreodată ceva și nu m-am ținut de cuvânt?

- Niciodată, răspunse Bettles.

- Așa e, confirmă Lon.

- Ei, bine, eu, Malemute Kid, vă dau cuvântul meu de onoare că acela care va supraviețui duelului vostru se va legăna, zece minute mai târziu, la capătul acestei frânghii.

După ce spuse aceste vorbe, se dădu la o parte, pentru ca adversarii să se poată împușca. Urmară câteva clipe de liniște apăsătoare pentru cei de la Forty Mile. Cerul păru să se lase mai jos. Chiciura cristalină coborî asupra lor ca niște fulgi ce nu aveau să se mai topească până va apărea soarele primăverii.

Nu doar o dată, cei doi îndrăzneți care se confruntau acum dovediseră o mare încredere în norocul lor dumnezeiesc. De data asta însă, soarta lor nu mai era fericită. Viitorul li se întunecase pe neașteptate și nu mai puteau conta pe intervenția miraculoasă a norocului.

Se scurseră astfel mai multe minute. Cei doi se uitau la chipul lui Malemute Kid, care li se părea cel al unui sfinx. Voiau să spună ceva, dar nu știau ce.

Liniștea fu sfâșiată brusc de urletul unui câine lup, ce se auzea dinspre Forty Mile. Sunetul lugubru se înălță, ca lamentația unui suflet chinuit, apoi se stinse într-un suspin prelung.

- Naiba să te ia, Malemute Kid! strigă Bettles ridicându-și gulerul paltonului și uitându-se în jur dezorientat.

- Nu meriți să fi lăudat, Malemute Kid! izbucni Lon Mac Fane. Ce fel de afacere ne propui tu, în care doar pierdem și nu câștigăm nimic? Mulțumesc, n-am nevoie de așa ceva!

Cei din jur râseră înfundat, își făcură cu ochiul unul altuia, prefăcându-se că se scuturau de chiciura de pe sprâncene și mustăți. Toți evitau să comenteze, de frică să nu izbucnească în hohote de râs. Porniră la drum, înapoi spre adăpost.

În timp ce mergeau, urletul câinelui lup se auzi din nou, mai aproape și mai nuanțat, fiind urmat de strigăte:

- Uite-l! Uite-l!

POVESTIRI

Un tânăr indian, urmărit de vreo șase câini, li se aruncă la picioare. În urma lor venea în fugă Colț Galben, cu părul zburlit și ochii injectați de sânge.

Asta îi puse imediat în mișcare. Bettles îl apucă de blănuri pe tânărul indian care căzuse după ce făcuse un pas greșit și porniră în fugă spre o pădurice aflată de-a lungul drumului, unde se găseau deja adunați mai mulți oameni.

Colț Galben, care-i urmărea fioros, avea toate semnele turbării. Venea în goană după Bettles. Malemute Kid trase asupra animalului, dar nu-l nimeri. Și mai furios, acesta sări la Bettles, cu gura plină de bale.

Lon Mac Fane sări spre ei dintre copaci. Îl opri pe Colț Galben chiar la mijlocul saltului său, prinzându-l de gât. Îl ținu astfel cu toată puterea, deși spuma din gura animalului îi acoperi chipul, până când Bettles, profitând de clipa aceea de răgaz, răpuse fiara cu pistolul.

- Ce spui de asta? îl întrebă apoi Lon Mac Fane pe Malemute Kid. Eu și Bettles ne-am salvat reciproc viețile.

Malemute Kid zâmbi. Bine că șmecheria sa ținuse!

În aceeași seară, cei de la Forty Mile discutau, în jurul sobei, despre evenimentele din ziua respectivă. Lon Mac Fane, irlandezul, se dusesese la cabana părintelui Roubeau ca să fie iertat de biserică pentru felul în care se purtase. Bettles sforăia deja în culcușul său.

Se vorbea mult, dar nu se spunea nimic. Deodată, Mackenzie îl opri pe Malemute Kid, întrebându-l:

Jack London

- Dacă, până la urmă, Bettles și Lon s-ar fi bătut, ce-ai fi făcut?

- Ce mai contează? Ți-am spus doar că nu se vor bate. Nu mi-am ținut cuvântul?

- Nu e vorba de asta. Răspunde-mi la întrebare. Dacă lucrurile ar fi stat altfel, ce ai fi făcut? Sper că nu i-ai fi spânzurat.

- Ce-aș fi făcut? Și eu mă întreb asta.

- Și?

- Încă n-am găsit un răspuns.

LEGEA PISTEI

Sitka Charley, călăuza indiană, era un personaj recunoscut pentru că îndeplinise adesea ceea ce toți considerau imposibil. Nimeni nu cunoștea așa de bine ca el ținutul nordic și legile sale.

Experiența nu și-o căpătase peste noapte. O dobândise treptat, ca toți cei din neamul său, și îi pătrunse în spirit.

Din copilărie, fusese în contact neîntrerupt cu albi și se formase, moralicește, la școala lor. De atunci își legase definitiv soarta de a lor, separându-se tot mai mult de frații din rasa sa.

Cunoscuse înțelepciunea albilor și meditase îndelung asupra ei. De la ei învățase simțul datoriei. Acest sentiment, în sufletul său primitiv, devenise nelimitat și depășise cu mult lecțiile primite.

Astfel ajunsese să-și disprețuiască rău frații din rasa lui. Își impusese să ascundă acest dispreț, dar, uneori, ca în momentul de față, izbucnea, deși nu voia, într-un torent de înjurături la adresa lui Kah-Chucte și Gowhee.

Îi apostrofa cu multă duritate, într-un amestec de indiană și engleză și în alte asemenea limbi, în timp ce aceștia, pe drumul înghețat, își plecau spinările în fața lui. Erau ca un cuplu de câini lupi biciuiți, prea lași ca să sară la el și să-l atace, insuficient de dresați ca să nu-și arate colții.

Nici nu erau plăcuți privirii. Chipurile lor aveau pielea întinsă pe oase. Pomeții le ieșeau în afară, bătătoriți și plini de crăpături, de răni pricinuite de geruri cumplite, iar în ochi le strălucea disperarea provocată de foame. Călăuza știa că era imprudent să ai încredere în asemenea brute. De zece zile, îi constrânsese să-și lase puștile, în timp ce caravana lor, epuizată, își părăsise în urma sa majoritatea bagajelor și a ustensilelor specifice taberei. Doar Sitka Charley și căpitanul Eppingwell își păstrasera armele.

Când se opriră, călăuza le ordonă:

- Hai! Aprindeți focul!

Și scoase din buzunar prețioasa cutie de chibrituri, ca și accesoriile indispensabile și bucățile de coajă uscată de mesteacăn.

Cei doi indieni se apucară, fără chef, să caute crengi uscate.

Slăbiciunea lor îi făcea să se întrerupă adesea din îndeletnicire. Erau nesiguri în mișcări, mai ales când se aplecau. Uneori se clătinau stând în picioare, în timp ce genunchii le jucau ca niște castaniete. După fiecare efort făcut, se opreau și se odihneau, într-atât erau de istoviți.

În privirile lor întunecate existau, în același timp, răbdarea stoicului, suferința și ultima lucire de voință, divină, care se află în fiecare ființă.

Începu să sufle un vânt slab, mușcând cu asprime tot ce era descoperit din trup și, chiar printre blănuri, făcea să pătrundă prin carne, până la os, acele înghețate ale gerului. De cum începu focul să ardă, topind gheața din jurul său, Sitka Charley îi obligă pe cei doi, care protestară, să-l ajute să facă un adăpost.

Acesta, foarte primitiv, se compunea dintr-o simplă cuvertură, plasată în bătaia vântului, în paralel cu focul, ca un ecran, înclinată cam la un unghi de patruzeci și cinci de grade. Nu era mare lucru, totuși se dovedea suficient ca să oprească vântul și să reflecte, spre cei aflați în protecția sa, căldura vetrei.

După aceea, Kah-Chucte și Gowhee întinseră pe pământ un pat din ramuri verzi de brad, ca să-și apere trupurile de contactul cu zăpada ce se topea și se întinseră pe acesta, ca să-și îngrijească rănilor.

Mocasinii lor, acoperiți de o crustă groasă de zăpadă și gheață, uzați din cauza marșurilor îndelungate și ruși de asperitățile ghețurilor de pe maluri, arătau deplorabil. Ciorapii erau la fel și, după ce și-au dezghețat încălțăminte, își scoaseră picioarele cu degetele ce aveau culoarea unui cadavru, lucru ce spunea de la sine prin ce tragedie treceau călătorii.

Lăsându-i pe cei doi să-și îngrijească picioarele, Sitka Charley porni pe ruta pe care de-abia o străbătuseră.

Și el resimțea o nevoie cumplită de a se așeza lângă foc, de a se îngriji puțin de trupul său, înțepenit. Dar datoria îi interzicea asta. Trebuia să se ducă și să-i caute pe cei pe care-i conducea și care rămăseseră în urmă.

Înainta foarte greu prin câmpia dezolantă, pe râul înghețat. Fiecare pas însemna un efort de voință și o înfrângere a revoltei mușchilor săi înțepeniți. Deseori însă trebuia să se grăbească, când simțea că gheața mai subțire oscila sub picioarele sale pe un strat subțire de apă ce se formase sub ea, fiindcă știa că ruperea gheții și căderea în apă pe gerul acela însemna moartea imediată.

Pe măsură ce mergea, se îngrijora mai mult. Văzuse, la un cot al râului, doi indieni. Păreau epuizați și, deși poverile li se redusese la câteva livre, se clătinau și se împiedicau, gâfâind, de parcă ar fi dus mari greutateți.

Firește, îi întrebă imediat de ceilalți și răspunsurile lor pădură să-l mai liniștească. Merse mai departe, grăbindu-se.

Nu întârzie să se întâlnească cu doi albi, care-și adunaseră toate forțele ca să ducă cu ei o femeie. Și ei se clătinau de parcă ar fi fost beți și picioarele le tremurau de oboseală. Femeia apelase cât mai puțin la sprijinul lor, încercând să meargă cu propriile-i puteri.

POVESTIRI

O mare bucurie îi lumină chipul lui Sitka Charley. Avea pentru doamna Eppingwell un adevărat cult și o admirație nețărmurită. Era, de fapt, prima femeie albă care pornise la drum împreună cu el.

Când căpitanul Eppingwell îi ceruse să o însoțească în acea călătorie riscantă și de temut, el refuzase la început. Însemna să se aventureze prin lugubrul ținut nordic, prin pustietățile necunoscute și să îndeplinească lucrul de care toți oamenii se tem cel mai rău. O femeie nu avea ce căuta pe acolo. Poate ar fi acceptat o indiană, dar în niciun caz o albă, venită din ținuturile sudice! Era prea plăpândă pentru o asemenea aventură periculoasă.

Dar Sitka Charley nu le cunoștea pe femei. Spusese un nu foarte hotărât. Dar când doamna Eppingwell venise personal la el, cu zâmbetul ei divin și pe un ton și într-un limbaj ferm, fără a se pierde în explicații inutile, își exprimase voința clară de a porni la drum, el cedase cu totul. În fața oricărei alte femei, refuzul său ar fi rămas dur ca oțelul.

Decizia tranșantă și precisă a femeii și privirea ei limpede, modul surprinzător în care îi vorbise despre egalitatea sexelor îi anihilase orice forță de rezistență.

Pricepuse imediat că nu mai cunoscuse asemenea femeie. Și, mai înainte ca primele zile pe traseu să-i întărească această impresie, știu de ce fiii acelor femei sunt stăpânii pământului, în timp ce el și ai săi, născuți din cele din rasa lor, nu le puteau fi superiori.

Ea era tandră și blândă, dar plină de energie. Zi după zi o observa, epuizată și lipsită de puteri, dar mereu hotărâtă. Cele două cuvinte îi răsunau mereu în urechi. Da, tandră și blândă! Știa că picioarele ei, făcute spre a străbate potecile ținuturilor însorite, nu cunoșteau rănille provocate de mocasinii tari din Northland și de săruturile îngrozitoare ale gerului. Și, întreaga zi, el le privea cum umblau, cu mare admirație.

Dar doamna Eppingwell zâmbea mereu. Chiar și celui mai umil hamal îi spunea o vorbă bună. Pe măsură ce crescuseră dificultățile călătoriei, se părea că ea dobândise mai multă rezistență morală și căpătase forțe noi. Când Kah-Chucte și Gowhee, care se lăudaseră a cunoaște, ca nimeni altul, reperatele tra-seului, cu care erau familiarizați de mici, au fost obligați să recunoască faptul că se rătăciseră, ea a spus că-i iartă în timp ce bărbații îi înjurau.

În seara aceea, ea a cântat pentru călători până când aceștia au simțit că le-au renăscut forțele și au recăpătat curajul de a înfrunta, a doua zi, ținutul acela de la capătul lumii.

De atunci, caravana umblase la întâmplare și pierduseră mult timp prețios. Provițiile se apropiau de sfârșit și, când rațiile au fost cu zgârcenie măsurate pentru fiecare dintre ei, doamna Eppingwell se revoltase din pricina tratamentului special ce i se acorda și care fusese creat de soțul ei și de Sitka Charley. Ea ceruse ca, în conformitate cu legea pistei, să aibă o

parte egală cu toți ceilalți. Nici mai mult, nici mai puțin!

Călăuza se mândrea pentru că întâlnise o asemenea femeie, a cărei prezență îi lărgea orizontul moral. Fusese mereu un om impulsiv, nu ascultase decât de propriile intuiții, fără să judece vreodată, acționând după bunul său plac, fără a-i păsa de părerile altora. Acum, îi plăcea foarte mult când femeia aceea albă îl aproba. O privire de laudă în ochii ei, un elogiu rostit de buzele ei, un minunat zâmbet și lui Sitka Charley i se părea că ajungea în paradis.

Găsise astfel un stimulent necunoscut pentru energia sa. Nu mai putea de mândru ce era. Colabora cu tânăra, printr-un efort comun, la a le readuce neîncetat curajul tovarășilor lor demoralizați.

*

Când îl văzură, femeia și bărbatul se bucurară foarte mult. Cum ar fi supraviețuit ei dacă i-ar fi părăsit călăuza lor? Iar Sitka Charley, redevenind nepăsător, își ascundea, ca de obicei, senzațiile de plăcere, limitându-se la a le cere vești despre ariergarda caravanei și spunându-le la ce distanță vor găsi focul aprins. După care își continuă drumul.

Se întâlnește apoi cu un alt indian care umbla singur, fără să care nimic, șchiopătând tare, strângând din buze și cu ochii înnebuniți de suferințele de nesuportat pe care i le provocau picioarele, deja pe trei sferturi degerate, unde viața era dezavantajată în lupta sa cu moartea. Omului acela i se dăduseră

toate îngrijirile posibile, dar soarta sa părea pecetluită, iar Sitka Charley estimează că nenorocitul nu putea merge mai departe.

După ce i-a adresat, cam încrunțat, niște cuvinte de încurajare, porni mai departe, întâlnind alți doi indieni cărora li-l încredințase pe Joe, al treilea alb din expediție, pe care ei îl părăsiseră.

De la prima privire, Sitka Charley descoperi în alura lor ceva amenințător și înțelese că hotărâseră să nu mai asculte de el. De aceea, nu se miră când, cerându-le să se întoarcă la omul alb, ei scoaseră cuțitele.

În pustietatea dezolantă, înfruntarea celor trei bărbați a reprezentat un spectacol lamentabil. Păreau niște debili, care aveau mișcări necoordonate. În cele din urmă, cei doi se retraseră sub loviturile date cu patul puștii de către Sitka Charley și ajunseră într-o vale îngustă. Ca doi câini biciuți, care se reîntorc la lesă, îi acceptară iar conducerea.

După două ceasuri, împreună cu Joe, care se clătina între cei doi, cu călăuza care le încheia ceata, ajunseră la tabăra ce se așezase în jurul focului și unde restul caravanei lor stătea la adăpostul cuverturii întinse.

După ce fiecare a înghițit micuța porție de hrană ce-i revenea, Sitka Charley, după ce vorbise cu alții, zise tare, adresându-li-se în limba lor celor cinci indieni, cu solemnitate:

- Înainte de a vă culca în noaptea asta, am ceva să vă spun, băieți. Vorbesc în interesul vostru, dacă vă

POVESTIRI

---

mai place viața și mai vreți să aveți șanse să scăpați întregi de aici. Am trecut fără dificultăți de Colinele Tăcerii și cred că ne îndreptăm spre Dealurile lui Stuart. Peste o zi sau două vom ajunge printre oameni, băieți. Nu știu când. Poate peste încă un somn, poate peste mai multe. Nimeni nu știe exact când. Vom ajunge însă printre cei de pe Yukon, iar ei au multe provizii și ne vor da câtă mâncare vom vrea. Dar, până atunci, nu încălcați legea! Aici am multe să vă spun. Chiar azi, Kah-Chucte și Gowhee, care trebuiau să deschidă pârtia, au decăzut din demnitatea lor de oameni și au fugit ca niște copii speriați. Să uităm însă acest lucru. Dar, pe viitor, ei să nu-l uite. Dacă, din întâmplare, vor repeta fapta...

Sitka Charley nu vorbește, ci-și mângâie pușca. Gestul era semnificativ. Zise apoi:

- Mâine, Kah-Chucte și Gowhee vor duce în spălare cei doi saci cu făină. Rațiile noastre de făină sunt numărate. Dacă, la sfârșitul zilei, va lipsi ceva, oricât de puțin... Pac-pac... S-a înțeles? Și alții au uitat legea. Cap de Elan și Trei Somoni l-au părăsit în zăpadă pe albul Joe. Să nu se mai întâmple așa ceva! Chiar din zori, vor pleca înaintea noastră, să deschidă pârtia! Sarcina aceasta le ajunge ca pedeapsă. Kah-Chucte și Gowhee, pe lângă făină, vor avea grijă și de Joe.

*

A doua zi, micul șir își relua drumul. Călăuza nu putea menține niciun fel de coeziune între elementele sale. De la Cap de Elan și Trei Somoni, care erau

primii și deschideau pârția, la Kah-Chucte, Gowhee și Joe, care erau ultimii, șirul se întindea pe o distanță de o milă.

Fiecare se clătina sau se odihnea când voia. Caravana înainta după o succesiune de opriri dezorganizate. Fiecare se ridica atunci când se simțea în stare și, adunându-și ultimele puteri, pornea mai departe, până și le epuiza complet. Dar, ca printr-o minune, mereu găseau forțe noi.

Când se prăbușea câte unul, se credea că nu avea să se mai ridice din zăpadă. Dar el se ridica din nou, de fiecare dată. Dacă mușchii nu-l mai ajutau, o făcea voința. Dar fiecare victorie astfel obținută era o dramă.

Indianul cu piciorul degerat, incapabil să mai meargă, umbla în patru labe. Se oprea rar, căci se temea ca gerul să nu-i vină de hac.

Zâmbetul doamnei Eppingwell se pietrificase. Ochii ei mari, deschiși, care priveau înainte, nu vedeau nimic. Se oprea deseori, dezorientată, gâfâind, ducându-și mâna la inimă.

Joe depășise limita suferințelor. Se ruga de ei să-l părăsească ori să-l ucidă. Era parcă anesteziat de febră și o mare ușurare pusese stăpânire pe el. Părea fericit, în timp ce Kah-Chucte și Gowhee îl trăgeau cu brutalitate, încruntați și supărați.

Pe lângă sacii din spinare, îl târau și pe alb după ei. Asta li se părea nedrept și intolerabil. Erau plini de ură, dar se și temeau cumplit. De ce, în loc să-și vadă

doar de greutatea lor, trebuiau să aibă grijă și de albul acela slăbit peste măsură? Nu-și riscau astfel viețile? Dar nu uitau de pușca lui Sitka Charley.

Spre sfârșitul zilei, Joe cădea tot mai des și căpăta forțe noi din ce în ce mai greu. Grupul lor continua să piardă teren. Uneori, indienii se prăbușeau odată cu el.

Kah-Chucte și Gowhee, cu stomacul sfâșiat de foame, nu puteau să nu se gândească la sacii din spinare. Făina era izvorul de putere ce întreținea viața. Îi tenta foarte mult. Ceea ce a urmat nu mai poate să mire pe cineva.

Se opriră lângă mai mulți arbori doborâți. Scoarța uscată nu lipsea acolo. Pentru a lua foc, nu trebuia decât un chibrit. Kah-Chucte se gândi imediat la lemnele uscate și la apa de la o copcă aflată lângă ei, acoperită de gheața subțire. Gowhee făcu la fel. Cei doi schimbă o privire între ei. Apoi, fără să scoată un cuvânt, Gowhee aprinse focul, Kah-Chucte umplu un vas de fontă cu apă și îl puse la încălzit. Cât despre Joe, el murmură ceva, într-o limbă necunoscută, iar indienii nu pricepeau nimic.

Kah-Chucte și Gowhee luară făina și o puseră în apa fierbinte, ca să facă un fel de terci semilichid, pe care îl mâncară cu mare plăcere. Repetară de câteva ori operațiunea, fără să-i dea nimic lui Joe. Dar acestuia nici nu-i păsa. Nu-i păsa de nimic, nici măcar de mocasinii săi, pe care-i pusese, ca să se încălzească, pe jăromatic, și acum aproape că luaseră foc.

O pânză opacă și albă de zăpadă cristalină, moale, cădea peste cei din grup. Cei doi indieni, sătui, își recăpătau rapid forțele. Se pregăteau să plece de acolo cât timp nu se vedea nimic în jur.

Chiar atunci, Sitka Charley, care nu era ușor de păcălit, se întoarse. Văzu, prin ceață, o coloană de fum ce urca. Ghici imediat ce se întâmplase. Se uită la tovarășii epuizați din jurul său, la doamna Eppingwell care se clătina, la cei care, ca și el, aveau să sufere cumplit mâine de foame. Trupa pe care o conducea urma să se oprească poate pentru întotdeauna, căci făina le va lipsi.

Rapid, ascunzându-se pe după arbuști, prin întunericul serii ce se lăsa, se ivi lângă cei doi indieni care se pregăteau de plecare.

- Aha, băieți! Ați uitat să fiți bărbați. De mâine vor fi două burți mai puțin de hrănit.

Vorbind astfel, desfăcu un sac legat de trunchiul unui copac. Apoi îl scutură pe Joe atât de tare că acesta urlă.

- Tu, zise împingându-l, du-te după ceilalți. Acum să discutăm între noi!

Cei doi indieni, care se dezmeticiră între timp, încercară să fugă.

- Nu mișca, Gowhee! Nici tu, Kah-Chucte! Credeți că făina pe care v-am dat-o v-a întărit atât de mult picioarele încât să fugiți mai repede ca gloanțele? Nu v-ați făcut datoria. Să nu vă gândiți că veți scăpa de ceea ce meritați! Fiți bărbați pentru ultima dată și

POVESTIRI

---

muriți cu demnitate! Hai! Stați în fața mea, cu spatele la pădure, unul lângă altul. Sunteți gata?

Cei doi indieni se supuseră cu mult calm. Necunoașterea a ceea ce înseamnă moarte îl sperie mai mult pe om decât moartea în sine, atunci când se știe că este inevitabilă.

- Gowhee, tu ai în cortul din piele de căprioară din Chippawyan o femeie și niște copii, zise Sitka Charley. Ce vrei să fac pentru ei?

- Să le duci tot ceea ce-mi aparține, păturile mele, tutunul, colierul cu pietre și cutia aceea care făcea sunete ciudate, imitând glasuri omenești, pe care mi-au dat-o alții. Le vei spune că am pierit pe traseu, fără să le explici de ce și cum.

- Iar pentru tine ce pot face, Kah-Chucte? Tu n-ai nici nevastă, nici copii.

- Am o soră care este femeia celui care duce scrisorile, pe nume Koshim. Nu este fericită, fiindcă o bate. Dă-i ei banii ce mi se cuvin și transmite-i, din partea mea, să se întoarcă printre indieni. Dacă tu crezi că e drept, ucide-l pe bărbatul ei. O bate și se teme tare de el.

- Ce spuneți? Sunteți mulțumiți să muriți, așa cum meritați?

- Da.

- Atunci rămas-bun și noroc, băieți! Sper că veți ajunge într-o altă lume, unde veți avea oale pline cu mâncare și colibe călduroase.

Spunând asta, ridică arma și în tăcerea ce domina ținutul răsunară două bubuituri.

Jack London

De-abia se stinseră acestea că alte împușcături se auziră din depărtare, de peste dealurile care îi împiedicau să vadă mai departe.

Sitka Charley tresări. Oamenii săi nu mai aveau decât o pușcă, ori îi răspuseseră mai multe. Se uită repede la cele două corpuri nemișcate întinse în zăpadă și ridică din umeri recunoscând că, dacă ar fi știut că se aflau atât de aproape de țintă, ar fi putut să-și economisească praful de pușcă.

Dar ce contau pentru el viața sau moartea acelor doi oameni? Îndeplinise cele cerute de legea pistei.

Se grăbi apoi să ajungă, alături de ceilalți din convoi, printre oamenii de pe Yukon.

POVEȘTEA LUI NAASS

Săniile își murmurau lamentările eterne, hățurile câinilor scârțâiau, clopoțeiile conducătorilor se auzeau, iar oamenii și animalele erau obosiți peste măsură. Cu toate acestea, zgomotele se percepeau ca stinse și îndepărtate, căci o pătură groasă de nea proaspătă acoperise nesfârșita regiune nordică, ceea ce făcea drumul mult mai greu de parcurs.

Veneau de departe. Animalele, înhămate la săniile încărcate cu bucăți de carne de căprioară, tari ca piatra, păreau ținute în cuie, într-atât de încet se mișcau. Se făcea întuneric și călătorii încă nu aveau unde să își ridice cortul, ca să se adăpostească peste noapte.

În mijlocul unei atmosfere foarte liniștite, zăpada continua să se aștearnă lent, nu în fulgi, ci în cristale transparente deosebit de fine. Era foarte cald, dacă am putea spune așa, adică doar câteva grade Celsius sub zero. Din acest motiv, oamenii nu-și făceau probleme.

Meyers și Bettels își ridicaseră marginile căciulilor, iar Malemute Kid își scosese mânușile.

Câinii, care se arătaseră oboșiți încă de la primele ore ale după-amiezii, păreau a se revigora. O anumită agitație se manifesta printre cei mai șireți, o rapiditate deosebită le anima mișcărilor. Păreau a-și suporta cu nerăbdare hățurile și deseori adulmecau aerul, analizând cu atenție mirosurile și ciulindu-și urechile ca să surprindă și cel mai mic zgomot străin.

Cei mai agitați începură să-i pună în mișcare și pe ceilalți, uneori mușcându-i ușor, pentru a-i grăbi. Animalele începură să meargă din ce în ce mai repede, zorindu-l și pe câinele conducător de sanie, care mări ritmul. Toți îl urmară, hățurile se întinseră, iar sania își mări viteza în mod consistent.

Oboseala de peste zi fusese uitată. Oamenii le strigau câinilor, încurajându-i prin glasurile lor, iar aceștia le răspundeau prin lătrături vesele. Mergeau în pas rapid în mijlocul zonei acoperite tot mai mult de întuneric.

- Hu! Hu! striga fiecare conducător de sanie, când vehiculul său începea să meargă pe lângă drum și îi lovea pe câini peste picioare cu bățul cel lung folosit special în acest scop, apoi se avânta pe urmele alergătorilor.

În sfârșit, săniile grăbite intrară pe ultima sută de metri spre a ajunge la o cabană cu o fereastră luminată, unde sperau să se poată odihni într-o încăpere încălzită de un foc zdravăn. Oamenii parcă își vedeau în fața ochilor soba zdravănă de Yukon și ibricul cu ceai fierbând pe plită.

POVESTIRI

Câteva zeci de glasuri se auziră dinspre cabană, încurajându-i pe nou-veniți și un număr aproape egal de siluete se rezeziră către câinii care trăgeau prima sanie.

Ușa, deschisă până la perete, permise să iasă un om îmbrăcat într-o tunică militară de culoare roșie, purtată de ofițerii de poliție în îndepărtatele zone nordice. Acesta își croi drum cu greu printre animalele furioase, lovind în dreapta și în stânga cu coada biciului, cu mult calm.

Apoi bărbații își strânseseră mâinile și astfel Malemute Kid fu primit în propria-i cabană de acei străini!

Stanley Prince, căruia i se datora ceaiul fierbinte și soba încălzită, se ocupă de nou-veniți. Erau cam doisprezece, de fapt, un amestec de nedescris de oameni diferiți, așa cum sunt cei aflați în serviciul Maiestății Sale Regina Angliei, atunci când au de apărut legile Imperiului Britanic sau de protejat curierii prin regiunile acelea sălbatice. Erau din rase diferite, dar viața pe care o avuseseră până atunci îi făcuse asemănători. Toți aveau trupuri suple și viguroase, mușchi de oțel, chipuri arse de soare, suflete deschise, priviri prietenești și ferme.

Ei conduceau câinii Maiestății Sale Regina, îngrozeau dușmanii imperiului, erau generoși cu cei înfrânți de ei și le plăcea viața pe care o duceau în sălbăticiile nesfârșite din nordul Canadei. Trecuseră prin multe greutăți, ar fi putut să se scrie o carte cu isprăvile fiecăruia dintre ei.

Acolo, în cabana aceea, se simțeau ca la ei acasă. Doi dintre călători, întinși pe patul lui Malemute Kid, îngâneau aceleași vechi cântece pe care înaintașii lor francezi le cântaseră în zilele când veniseră pentru prima oară pe teritoriile nord-vestice, unde se uniseră cu femeii indiene.

Patul lui Bettles era invadat, în același mod, de trei sau patru călători voinici, care-și mișcau picioarele printre pături, ascultând cu mult interes povestea unui camarad de-al lor care fusese la bordul unui vas împreună cu celebrul explorator Wolseley, care cerceta regiunea Khartum.

Când povestitorul obosi, un tânăr crescător de vite le povesti despre curțile regale, împărați, duci și conți, despre femeile pe care le văzuse atunci când îl însoțise pe faimosul Buffalo Bill – celebru exterminator de bizoni, în Statele Unite, secolul al XIX-lea – în turneul acestuia prin capitalele țărilor europene.

Într-un colț, doi mețiști, foști soldați într-un război nenorocit, își istoriseau necazurile și vorbeau despre zilele în care insurecția învinsese în teritoriile din nord-vest, pe vremea regelui Ludovic Riel.

Peste tot se auzeau glume deocheate sau se povesteau aventuri periculoase ale conducătorilor de sănii pe rutele lor nesfârșite, urmând pisteles prin zăpadă sau trecând peste gheața râurilor. Lucrurile acelea păreau obișnuite în ținuturile respective, dar erau amintite doar pentru aspectele lor comice sau, cel puțin, inedite.

POVESTIRI

Prince fu impresionat de acei eroi necunoscuți care văzuseră cum s-a făcut istoria și care înțelegeau măreția ca pe un lucru obișnuit în cadrul existenței lor pline de riscuri și de accidente. Le dădu chiar tutunul lui, fără vreo părere de rău. Astfel, toate lanțurile ruginite care aduceau vechile amintiri din fântâna memoriei funcționau mai bine ca oricând...

Când vorbăria lor se apropie de sfârșit, majoritatea călătorilor – care, pufăind din lungile lor pipe, își fumaseră porția de tutun primit în dar – începură să-și scoată blănurile și să se pregătească de culcare. Prince se întoarse către prietenul și gazda lui, pentru a-i cere câteva lămuriri.

– Ei, bine, știi cine este tânărul cowboy, îi zise Malemute Kid, scoțându-și mocasinii, și nu e greu de ghicit că tovarășul lui este englez. Ceilalți sunt mețiși, copii ai indienilor cu diverse alte rase. Aceia doi, de lângă ușa, sunt indieni adevărați. Sunt cunoscuți ca trib, sub denumirea de Pădurea Arsă. Adolescentul cu fular și pantaloni de lână – ai remarcat forma interesantă a sprâncenelor și a maxilarului? Este fiul unui scoțian și al unei indience. Iar acest bărbat arătos, care și-a pus căciula pe cap, este francez după unul din părinți... L-ai auzit cum vorbește... Nu-i place vecinătatea celor doi indieni căci, atunci când localnicii s-au ridicat la luptă pentru regele Riel, pieile roșii nu s-au amestecat în conflict și din acel moment se detestă unii pe alții.

- Dar cine este bărbatul de lângă sobă? Pare trist, pun pariu că nu știe o boabă englezește. N-a deschis gura deloc, toată seara.

- S-ar putea să ai dreptate. I-ai urmărit privirea atunci când asculta povestirile celorlalți? Ei, bine, eu l-am urmărit cu atenție. Nu există niciun fel de legătură între el și ceilalți din jur. Când ceilalți vorbeau despre pățaniile lor, nu era dificil de văzut că, personal, nu înțelegea chiar totul.

- Și eu mă întreb cine poate fi. Să încercăm să descoperim acest lucru!

Spunând acestea, Malemute Kid se întoarse către bărbatul care ședea lângă sobă și îi zise cu glas hotărât, privindu-l drept în ochi:

- Băgați două lemne în sobă!

Celălalt făcu repede ceea ce i se ceruse.

- E învățat cu disciplina, pe care probabil că a deprins-o într-o cazarmă militară, îi șopti Prince lui Malemute Kid.

Vânătorul îi făcu un semn discret, din cap, că era de acord cu acea constatare. Apoi își făcu drum spre sobă, printre oamenii întinși pe dușumea. Acolo, își atârnă încălțăminte pe alte douăsprezece perechi asemănătoare.

- Când veți ajunge la Dawson? îl întrebă pe necunoscut, ca să-l facă să vorbească.

Acesta se uită la el câteva clipe bune, înainte de a-i răspunde:

POVESTIRI

- Se zice că sunt șaiszeci și cinci de mile până acolo. E adevărat? Atunci voi ajunge cam în două zile.

Când vorbea, se simțea un ușor accent străin, dar nu făcea pauze ca să își aleagă cuvintele potrivite.

- Ați mai fost prin ținut?

- Nu.

- Veniți de pe teritoriul din nord-vest?

- Da.

- Acolo v-ați născut?

- Nu.

- Dar unde v-ați născut? Căci nu aparțineți niciunui neam înrudit cu cei de aici.

Și Malemute Kid întinse mâna către conducătorul de sănii, incluzându-i și pe cei doi ofițeri de poliție care se strecuraseră în patul său.

- De unde veniți? Am mai văzut chipuri asemănătoare cu al dumneavoastră, dar nu-mi aduc aminte unde...

- În schimb, eu vă cunosc, îi replică străinul, încercând să schimbe subiectul conversației lor.

- Unde m-ați văzut?

- Nu v-am mai văzut, dar îl cunosc pe prietenul dumneavoastră, preotul Roubeau din Pastilik. El m-a întrebat dacă nu vă întâlnisem și mi-a dat provizii. De obicei, nu stau niciodată prea mult într-un loc. El nu v-a vorbit despre mine?

- Deci dumneavoastră sunteți cel care a schimbat pieile de vidră - atât de prețioase! - pe un atelaj de căini?

Omul îi făcu un semn afirmativ din cap. Apoi își goli pipa și se îndreptă către culcușul său, arătând astfel că nu dorea să mai continue discuția aceea. Malemute Kid stinse lampa și se strecură sub pături, lângă Prince,

- Ce-ai aflat? Cine e omul? îl întrebă ofițerul.

- N-am aflat nimic, îi răspunse, puțin înciudat, Malemute Kid. Mi-a evitat întrebările cu destulă abilitate. Apoi a tăcut, brusc. Individul mă face și mai curios. Am auzit vorbindu-se despre el, cu opt ani în urmă... În tot ținutul nu se vorbea decât despre isprăvile lui... Dar totul este învăluit în mister. A venit în miezul unei ierni cumplite, dinspre Nord, de la mii de mile depărtare, de pe țărmul Mării Bering; călătorea cu o viteză uluitoare. Era deja epuizat de efort atunci când l-a înâlnit pe misionarul suedez din golful Golwin, i-a cerut provizii și l-a întrebat ce cale trebuia să urmeze spre a ajunge în Sud. Acest lucru l-am aflat mai târziu... Apoi a plecat de pe coastă și s-a îndreptat către canalul Norton. A trebuit să înfrunte o vreme îngrozitoare, cu furtuni de zăpadă și viscole, din care a scăpat cu viață, deși mulți alți îndrăzneți au pierit în zilele respective. Nereușind să ajungă la Saint Michel, s-a oprit la Pastilik. În afară de doi câini, toate animalele îi pieriseră din cauza condițiilor imposibile în care călătorise până atunci. În plus, era mort de foame... Era atât de grăbit să-și continue drumul, că părintele Roubeau îi dădu imediat provizii, dar niciun câine, căci mă aștepta pe mine să ajung la el, ca să poată

POVESTIRI

---

pleca într-o călătorie, la rândul lui. Domnule... Acest adevărat Ulise avea prea multă experiență ca să nu înțeleagă faptul că nu putea pleca de acolo fără animalele de tracțiune pe care le ceruse. De aceea, rătăci prin împrejurimi mai multe zile, încercând să găsească o soluție. Cum avea, pe sanie, piei de vidră admirabil prelucrate – foarte scumpe, care valorează aur curat – și cum la Pastilik se afla și un negustor rus, care avea o mulțime de câini, au căzut la înțelegere. Astfel, domnule, necunoscutul a plecat mai departe, spre Sud, cu un atelaj de câini voinici, iar negustorul rus a rămas cu pieile. Le-am văzut și eu, erau splendide! Evaluându-le, am constatat că fiecare animal îi fusese vândut cu echivalentul a cel puțin zece mii de franci, o sumă enormă! Și credeți că necunoscutul nu cunoștea valoarea pieilor de vidră? Nici pomeneală!

Mai ales că face parte dintr-un fel de trib de indieni, neștiut de mine, și că a trăit vreme îndelungată printre albi... După urmele pe care le-a lăsat în zăpadă, ne-am dat seama că s-a îndreptat către Muniwak, ca să facă rost de provizii. Apoi a dispărut de tot și iată-l acum, prima oară după opt ani, că dă un semn de viață. De unde venea și încotro se îndrepta? Care-i era scopul ce-l adusese atât de departe de locurile sale natale? În mod cert, este un indian. Nimeni nu știe unde a trăit atâta vreme... Are însă obiceiul de a fi supus, lucru neobișnuit pentru un indian. Iată deci un mister în ținutul nostru nordic și tu, Prince, va trebui să-l elucidezi.

- Mulțumesc, dar deocamdată am ceva mai bun de făcut, îi răspunse ofițerul.

Malemute Kid adormi foarte repede, cel puțin așa rezulta din respirația lui liniștită și adâncă.

În schimb, un tânăr inginer miner, care ascultase și el, în tăcere, rămase multă vreme cu ochii deschiși, fixați pe tenebrele din fața lui, ros de curiozitatea pe care i-o trezise povestirea lui Kid. Când reuși, într-un târziu, să adoarmă, creierul continuă să-i lucreze fără odihnă. Se făcea că rătăcește prin pustietățile înzăpezite, că se lupta, alături de câini, ca să miște sania pe pârția care abia se vedea prin zăpada proaspătă, că vedea oameni care se chinuiau în viscol și care pieureau ca niște adevărați bărbați...

*

A doua zi de dimineață, cu mult înainte de a se lumina, conducătorii de sănii și ofițerii de poliție porniră la drum spre Dawson. Dar, odată ajunși acolo, cei care vegheau asupra intereselor coroanei britanice nu-i lăsară să lenevească. Așa se face că, după numai opt zile, aceștia se întoarseră la Stuart River cu o mulțime de scrisori pentru cei de la Lacul Sărat. Câinii fuseseră schimbați cu alții odihniți, dar oamenii erau, din păcate, aceiași!

Curierii poștali sperau să găsească un adăpost unde să se odihnească. Cum ținutul Klondike era o parte nouă din Northland, ei au vrut să vadă câte ceva din acel Oraș de Aur, unde pulberea prețiosului metal strălucea pretutindeni, și să se distreze în localurile

POVESTIRI

---

cu muzică și dans, unde puteau avea parte de cele mai mari petreceri pământești...

Cu toate acestea, pe drumul de întoarcere, aflați iar în cabana lui Malemute Kid, își uscau încălțămintea și își fumau pipele cu același entuziasm ca și prima oară.

Vreo doi dintre ei, mai buni de gură, sporovăiau fără odihnă despre posibilitățile de a dezerta și de a traversa regiunea neexploatăată a Munților Stâncoși, mergând spre est, pentru a ajunge - prin valea râului Mackenzie - la fostele mine de aur din ținutul Chipewyan. Doi sau trei călători se hotărâseră chiar să se întoarcă acasă, după ce avea să expire timpul dedicat serviciului militar, și să se ocupe serios de asemenea afaceri cu aur. Discutau despre acea perspectivă riscantă la fel cum un orășean plănuiește să petreacă un concediu la țară, unde viața este incomparabil mai grea decât cea din mediul citadin.

Omul-cu-Piei-de-Vidră părea foarte agitat, chiar dacă nu prea băgă în seamă conversațiile respective. În cele din urmă, îl trase într-un colț pe Malemute Kid și îi vorbi în șoaptă vreme de câteva minute.

Ros de curiozitate, Prince se uita mereu spre ei. Misterul se intensifică atunci când îi văzu că își pun căciulile pe cap și mănușile în mâini, după care ieșiră din cabană.

La întoarcere, Malemute Kid își reluă locul la masă, scoase balanța și cântări în jur de șaizeci de uncii de

pulbere de aur, pe care le vărsă în geanta necunoscutului.

Apoi acesta se alătură celorlalți și, împreună, începură să pună la punct anumite lucruri. Astfel, a doua zi, toți urcară pe fluviu. Doar Omul-cu-Piei-de-Vidră rămase în urmă, se aprovizionă cu alimente și se întoarse singur la Dawson.

- N-am aflat mai multe despre el, îi răspunse Malemute Kid lui Prince, care-l întrebase ce era cu necunoscutul. Știu doar că intenționa să își părăsească slujba pentru un motiv - de mare importanță pentru el, se pare - pe care însă nu mi l-a dezvăluit. Vezi, situația lui este următoarea: s-a angajat pentru o perioadă de doi ani și singurul mod în care poate părăsi serviciul constă în a da înapoi banii. Nu voia să-și părăsească slujba și apoi să rămână aici, dar nici nu intenționa să părăsească ținutul nostru... Se hotărâse astfel de când ajunsese la Dawson, din câte mi-a spus, deși nimeni nu-l cunoaște pe aici. N-avea nicio para în buzunar și eu sunt singurul cu care a schimbat câteva cuvinte. De aceea a vorbit cu guvernatorul adjunct al acestui teritoriu. A făcut un aranjament, astfel că, dacă ar fi găsit banii necesari, ar fi fost eliberat din funcție. Și banii i-a obținut de la mine, bănuiește lucrul acesta! Mi-a promis că mi-i va înapoia în decurs de un an și că, dacă mă interesa, îmi putea indica un loc de unde puteam extrage o grămadă de aur! El, personal, nu scosese niciodată aur de acolo, dar cunoștea poziția exactă a zăcămintului...

Astfel că m-a rugat mult ca să-l ajut. Mi-a vorbit, mi-a vorbit... Atunci când am ieșit, era gata să izbucnească în plâns... M-a implorat, a căzut în genunchi în zăpadă, până ce l-am ridicat de jos. Vorbea fără să-și mai dea seama de ceea ce spunea, vorbea neîncetat... Jura că de ani de zile nu precupețea niciun efort pentru a-și atinge scopul și că nu putea renunța tocmai acum, când se afla atât de aproape de țintă! L-am întrebat despre ce era vorba, dar n-a vrut să-mi spună decât că – dacă nu va face rost de bani – va fi nevoit să rămână în serviciul de curier și va reveni la Dawson abia peste doi ani! Niciodată n-am mai văzut, până atunci, un om așa de disperat... Când i-am zis că-i voi da banii necesari, a căzut în genunchi în fața mea, în zăpadă, și de-abia am putut să-l ridic de acolo. Am vrut să fac o înțelegere cu el: să mă plătească în provizii, cu jumătate din ce va vâna el. Crezi că a acceptat? Nici gând, domnule! A jurat că-mi va da tot ceea ce avea să găsească și că mă va face mai bogat decât am fost vreodată. Și mii de asemenea lucruri... Un om care schimbă niște blănuri în valoare de zeci de mii de franci pentru un atelaj, dar refuză să-și plătească o datorie de onoare cu numai jumătate din ceea ce va vâna – iată un lucru foarte dubios! După părerea mea, domnule Prince, e ceva putred aici! Vom mai auzi vorbindu-se de el, dacă va mai rămâne în regiune.

– Și dacă va dispărea?

- Mi-ar părea rău, sincer să fiu. În plus, aş rămâne și fără cele șaiszeci de uncii de aur, pe care nu mi le-a garantat decât cu cuvântul lui!

*

Frigul revenise odată cu nopțile lungi și soarele își reîncepuse jocul „de-a v-ați ascunselea“ la linia orizontului sudic, dispărând și apărând când voia el, dar nimeni nu mai auzise nimic despre datornicul lui Malemute Kid.

Într-o dimineață înghețată din primele zile ale lui ianuarie, o sanie, încărcată din greu, se opri la cabana situată pe malul înalt al lui Stuart River. Conducătorul câinilor era Omul-cu-Piei-de-Vidră și, împreună cu el, mai venise un bărbat.

Noul sosit era Axel Gunderson. De câte ori se vorbea despre curaj, noroc, praf de aur de sute de dolari, se pronunța și numele lui Axel. El devenise eroul tuturor povestirilor despre forță, îndrăzneală și rezistență care se repetau din tabără în tabără. Când nu se mai discuta direct despre el, se amintea de femeia care-l însoțea la bine și la rău.

Așadar, Axel Gunderson era dăruit cu toate darurile zeilor. Înalt de aproape șapte picioare, cu o constituție herculeană, îi domina pe toți nu numai prin statura sa, ci și prin eleganța hainelor sale, căci Axel era unul dintre regii neîncoronați ai aceluia Eldorado din Klondyke.

POVESTIRI

Pentru a-și duce trupul imens, de peste trei sute de livre de oase și de mușchi, îi trebuiau niște mocasini enormi, iar când mergea prin zăpada afânată folosea niște rachete imense, cu o jumătate de metru mai late decât cele ale unui om normal!

Figura lui, cu trăsături aspre, necizelate, era pe măsura trupului uriaș; avea sprâncenele groase, fălcile masive și ochii de un albastru palid. Toată ființa lui emana o forță neobișnuită!

Părul său, lung și des - blond ca grâul în spic sau ca o rază de lumină în noapte - îi ajungea până aproape de șolduri, căzând în valuri peste haina sa din blană de urs.

Când vorbea bătând potecile strâmte, cu un pas măsurat, mergând înaintea câinilor, îți aminteai, fără să vrei, de vechii regi ai mărilor; când bătea cu coada biciului în ușa cabanei lui Malemute Kid, ai fi zis că era unul dintre pirații din mările nordice, un viking plecat după pradă în ținuturile sudice, încercând să dărâme poarta unui castel.

Prince frământa aluatul pentru pâine cu brațele sale subțiri și albe, asemănătoare cu ale unei femei; din când în când arunca o privire nou-veniților. Aceștia erau cele mai diferite ființe pe care soarta le-a adunat vreodată la un loc, sub același acoperiș!

Necunoscutul, pe care Malemute Kid îl poreclise Ulise, îi stârnea curiozitatea în continuare, dar Axel Gunderson și femeia lui îl interesau și mai mult.

Ea se resimțea după drumul lung parcurs în timpul zilei, căci fusese obișnuită cu cabinele de lux de pe vapoare sau cu compartimentele de clasa întâi ale trenurilor. Uitase de vremurile când soțul ei își extrăgea aurul din pământul înghețat al Klondyke-ului.

Obosită, își lăsase capul pe umărul imens al bărbatului ei, ca o floare delicată care se sprijină de zidul ce o protejează, și răspundea leneșă la glumele făcute de Malemute Kid, în vreme ce ochii ei negri și mari se fixau uneori asupra lui Prince, bărbat frumos și viguros, care nu mai văzuse de mult timp o femeie frumoasă și căruia începuse să-i clocotească sângele în vene.

Soția lui Axel era ceva mai în vârstă decât ofițerul de poliție și provenea, probabil, dintr-un trib de indieni, dar era diferită de celelalte femei din rasa ei, căci călătorise mult, văzuse țări străine, avea un vocabular bogat și cunoștea foarte bine obiceiurile albilor, pe care femeile indiene le ignoră în mod voit. Dar nu uitase nici obiceiurile tribului ei. Putea să usuce peștele la soare și să pregătescă oricând o mâncare bună din acest aliment sau era extrem de pricepută în a-și face un culcuș în zăpadă.

Ea mai cunoștea și obiceiurile căprioarelor din regiunile arctice, numite și „moose“, ale enormilor elani, corespondenții renilor europeni, ale uriașilor urși, ale vulpilor albastre și ale focilor din Nordul înghețat. Cunoștea perfect pădurile și cursurile de apă din ținut, putea să urmărească un om sau un animal după dărele lăsate prin zăpadă sau pe gheață; nici

POVESTIRI

---

obiceiurile păsărilor ori ale altor viețuitoare nu aveau secrete față de ea.

Totuși, îi plăcea să-și necăjească ascultătorii invocând tot felul de mâncăruri sofisticate, pe care le descria atât de sugestiv, încât cei de față simțeau că le lasă gura apă și începeau să discute ei înșiși despre bucatele care se găteau în lumea civilizată și care fuseseră uitate cu totul în Klondyke.

Aceasta era soția lui Axel Gunderson, femeie renumită în Klondyke, de care pomeneau mulți. Ea călătorea oriunde mergea soțul ei și poposiseră de multe ori în Northland.

La masă, Malemute Kid îi vorbi simplu și direct, ca unei vechi prietene, iar Prince, scuturându-și timiditatea pe care o manifestase la început, li se alătură. Ea făcu față cu succes acelei companii, în timp ce soțul ei, dotat cu o inteligență mai puțin sclipitoare, se mulțumea să o admire în tăcere.

Axel era tare mândru de ea... Orice privire sau mișcare de-a lui demonstau locul important pe care ea îl ocupa în viața lui.

Cât despre Omul-cu-Piei-de-Vidră, acesta mânca tăcut, uitat de ceilalți, care sporovăiau veseli la masă și, înainte ca ei să-și termine festinul, se ridică de la locul lui și ieși afară, la câini.

Curând, prea curând pentru cei care rămaseră în cabană, își îmbrăcară cu toții hainele de blană, își puseră mănușile și ieșiră după el.

Nu mai ninsese de multe zile. Săniile lunecau pe pista dură care urma fluviul Yukon ca și când ar fi mers pe gheață netedă.

„Ulise“ era primul. Cu a doua sanie veneau Prince și nevasta lui Axel Gunderson. În cea de-a treia se aflau Malemute Kid și uriașul cu părul lung și auriu.

– Este un adevărat noroc, Kid, îi zicea el acestuia. În plus, cred că afacerea este corectă și cinstită. Călăuza noastră nu a fost niciodată acolo, dar ne-a spus o istorioară foarte interesantă și mi-a arătat o hartă de care eu am auzit vorbindu-se, cu ani în urmă, pe când mă aflam în ținutul Kootenay. Aș fi vrut să veniți cu noi în expediție, dar omul nostru este puțin cam ciudat și s-a jurat că renunță la tot dacă mai vine cineva cu noi. Așa că fiți liniștiți, Kid, nu pierdeți nimic dacă ne veți aștepta la cabană. Când ne vom întoarce, vă vom face un cadou frumos. Vă veți asocia cu bani în această afacere și vă voi oferi jumătate din terenurile viitorului oraș. Nu, nu mă refuzați, insistă uriașul când văzu reacția celuilalt. Eu mă pricep bine la afaceri legate de aur și voi face tot ce-mi stă în putință ca treaba să meargă bine, dar se pare că voi fi depășit de evenimente, de aceea e bine să am oameni de încredere în jurul meu. Dacă totul va merge conform planurilor, aici va fi un al doilea Cripple Creek, prietene! Mă înțelegi? Un al doilea Cripple Creek, unde ploua cu aur! Dacă vom lucra cum trebuie, vom câștiga milioane și milioane de dolari. De altfel, eu am mai auzit vorbindu-se de acest loc. Cred că și tu. Vom construi un nou

POVESTIRI

---

oraș! Vor veni acolo mii de oameni, vom avea canalizare, un port fluvial, magazine, pompe de apă pentru exploatarea aurifere. Poate vom construi și o cale ferată care va trece chiar pe aici, joagăre mecanice pentru exploatarea forestiere, o centrală electrică... Vom face o bancă proprie, o companie comercială... Ce spui de toate acestea? Gândiți-vă bine până când mă întorc!

Săniile se opriră la o haltă unde pista traversa gura de vărsare a râului Stuart. O mare nesfârșită de gheață se întindea către est.

Verifică încă o dată frânghiile care țineau încărcătura, patinele săniilor, apoi își puseră rachetele. Axel Gunderson le strânse mâinile gazdelor sale și porni primul mai departe. Imensele lui rachete se scufundau câte o jumătate de metru în zăpadă, la fiecare pas, bătătorind zăpada, astfel că animalele de tracțiune puteau merge mai ușor pe urmele lui.

Soția sa porni cu cea de-a doua sanie, demonstrând o îndemânare deosebită, izvorâtă dintr-o mare experiență, în felul în care își folosea rachetele. Liniștea fu alungată de strigătele ce urau drum bun călătorilor. Căinii mârâiau, iar Omul-cu-Piei-de-Vidră le vorbea animalelor cu biciul cel lung.

*

Trecuseră săptămâni întregi, vreme în care Malemute Kid și Prince jucaseră destule partide de șah sau rezolvaseră probleme ale jocului, pe care le găsiseră în paginile prăfuite ale unei vechi reviste.

Kid se întorsese de la proprietățile lui din Bonanza și se odihnea câteva zile, înainte de a pleca iar, la vânatoare de căprioare.

Prince, care-și petrecuse o mare parte a iernii pe cursurile înghețate ale râurilor din ținut și pe pistele pentru sănii, suspina după viața fericită și căldura dintr-o cabană.

- Înaintează cu calul și atacă regele. Nu, nu merge...

- Să încercăm altfel!

- De ce avansezi pionul cu două pătrățele? Ți-l voi lua la mutarea următoare și, cu un sacrificiu de tură...

- Ai grijă! Îți faci o gaură în apărare și...

- Nu-i adevărat! regele este păzit bine. Înaintează, o să vezi că merge astfel.

Partida era așa de interesantă că fu nevoie să li se bată de două ori în ușă până când Malemute Kid deschise. În prag se ivi ceva care înaintă împleticindu-se.

Prince, speriat, sări în picioare. Oroarea care i se citea în priviri era comună cu expresia din ochii lui Malemute Kid, care văzuse multe lucruri stranii la viața lui.

Ființa aceea ciudată înaintă orbecăind către ei. Prince se dădu înapoi până ajunse la peretele pe care atârna pușca.

- Dumnezeu! Ce e asta? murmură el.

- Nu știi, îi răspunse Kid. S-ar spune că este o ființă pe jumătate înghețată și care n-a mâncat nimic de multă vreme, continuă, refugiindu-se și el lângă un

POVESTIRI

---

perete. Ai grijă, poate că e turbat, îl avertiză pe camaradul său, după ce închise ușa.

Necunoscutul înaintă spre masă. Flacăra arzătoare a lămpii, alimentată de grăsimea topită, îi atrase privirile. Păru să se bucure la vederea ei și scoase un strigăt îngrozit ca modalitate de exprimare a stării sufletești pe care o trăia.

Brusc, se lăsă pe spate, își duse mâna la buzunarul pantalonului din piele și începu să intoneze un cântec marinăresc:

Coboară pe fluviu, vapor american,

Haideți copii, înainte cu toții,

Să vedem dacă știe acest căpitan

Să ne conducă pe mări sub ale norilor porți...

La fel de brusc se opri din cântat, avansă clătănându-se către etajera pe care se afla o bucată de carne și se repezi apoi la aceasta cu un urlet de lup! Înainte ca Prince ori Malemute Kid să intervină, necunoscutul începu să rupă, cu dinții lui puternici, hălci uriașe din carnea aceea crudă!

Urmă o luptă sălbatică între necunoscut și stăpânul cabanei și, în ciuda furiei acelui nebun, Malemute Kid ieși victorios, necunoscutul abandonându-și prada.

Prince și prietenul său îl așezară pe un scaun solid, dar nenorocitul căzu cu capul pe masă. O picătură de whisky îl făcu să-și revină puțin și Malemute Kid reuși să-i împingă pe gât o lingură de zahăr, pe care îl scosese din cutia atârnată pe un perete.

După aceea, necunoscutului i se dădu o fiertură caldă. Sorbind cu nesaț lichidul îmbietor, privirile pierdute ale omului păreau a se limpezi. Necunoscutul acela, al cărui chip abia mai amintea de o ființă omenească, avea pielea feței plină de răni și crăpată de ger. Fără îndoială că omul înfruntase de nenumărate ori frigul arctic. Fiecare mușcătură a gerului îi adăugase o nouă cicatrice pe chipul bătut de viscole.

Pielea de pe fața lui, de culoare roșie-maronie, era dură și uscată, plină de tăieturi prin care se vedea carnea vie. Veșmintele-i murdare îi atârnavă în zdrențe. Blana pe care o purta îi fusese arsă într-o parte, probabil fiindcă se culcase prea aproape de vreun foc...

Malemute Kid, arătând cu degetul un loc unde pielea uscată a pantalonului fusese tăiată în bucăți mici spre a fi mâncată, așa cum obișnuiau să facă acei oameni ajunși în situații disperate pentru a-și potoli foamea, îl întrebă:

- Cine ești? Cum te cheamă?

Necunoscutul nici nu-l băgă în seamă

- De unde vii? îl întrebă iar stăpânul cabanei.

- Un vapor american cobora pe fluviu, se auzi glasul răgușit al străinului.

- Nu mă îndoiesc că nenorocitul acesta a venit pe fluviu, făcu Malemute Kid, scuturându-l ca să afle un răspuns mai clar și mai complet de la el.

Dar omul se dădu brusc înapoi și își duse mâinile la coaste, ca și când acțiunea lui Kid i-ar fi produs o mare durere.

POVESTIRI

Se ridică apoi încet în picioare, sprijinindu-se de masă.

- Ea... și-a bătut joc de mine... cu... ură în ochi... și... n-a vrut să... meargă cu mine...

Glasul i se stinse și fu cât pe ce să se prăbușească pe spate, dar Malemute Kid interveni și îl prinse cu vigoare de o mână, strigându-i:

- Cine? Cine n-a vrut să meargă cu tine?

- Ea... Unga... Râdea de mine... și m-a lovit așa... și așa... Apoi...

- Da?

- Apoi...

- Ce s-a mai întâmplat?

- Apoi... el nu mai mișca... zăcea pe zăpadă, de mult timp... Este încă... sub zăpadă...

Cei doi se uitară unul la altul, incapabili să înțeleagă ceva.

- Cine zace sub zăpadă?

- Și ea... Unga... Mi-a aruncat o privire... plină de ură... apoi...

- Apoi?

- A pus mâna pe cuțit... a dat așa... o dată... de două ori... Era slăbită... Eu am călătorit foarte încet... E plin de aur ... acolo... Mult aur... mult... mult...

- Unde este Unga? îl întrebă brusc Malemute Kid, scuturându-l mai tare. Cine știe? Poate că moare în clipele acestea, undeva, sub zăpadă, la câteva mile de noi, făcu el către Prince. Unde e Unga? îl întreabă iar pe necunoscut.

- E... sub zăpadă...

- Vorbește, omule! Vorbește! Îi strigă Malemute Kid, strângându-l tare de mână.

- Și eu... voi fi sub zăpadă... dar aveam de plătit o datorie... Aveam o datorie...

Silabisea cuvintele cu glas slăbit. Brusc, se opri. Căută puțin prin geanta sa, scoțând la iveală o punguță:

- O datorie... de plătit... Cinci livre... de aur... provizii... Male... mute... Kid...

Epuizat, se prăbuși pe masă și ceilalți doi nu mai putură să-l trezească.

- Este Ulise! făcu stăpânul cabanei, aruncând punga cu aur pe masă și părând mai liniștit. Pariez că nu-i mai putem ajuta cu nimic pe Axel Gunderson și pe soția lui. Haide, să-l culcăm pe nenorocitul acesta pe un pat și să-l învelim cu niște pături. Are sânge indian și pariez că va trăi. În plus, trebuie să-și termine povestea!

Tocmai îi tăiau veșmintele ca să-l scape de acestea, când dădură peste două răni recente, urme ale unor lovituri de cuțit.

*

- Vă voi povesti în felul meu ceea ce s-a petrecut și mă veți înțelege. O voi lua de la început, vă voi vorbi despre mine, apoi despre femeie și, în cele din urmă, despre bărbat.

Omul-cu-Piei-de-Vidră se apropie de sobă, la fel ca toți cei care nu se mai încălziseră de mult la un foc adevărat și se tem că darul lui Prometeu le-ar putea

POVESTIRI

---

scăpa printre degete. Malemute Kid potrivi fitilul lămpii și o așeză astfel încât să lumineze bine chipul povestitorului, în vreme ce Prince își căuta un loc cât mai aproape de cei doi, să audă cât mai bine.

- Sunt Naass, șef de trib, născut între apusul și răsăritul soarelui, în comiakul tatălui meu, în largul mării bătute de furtună. Întreaga noapte, oamenii s-au luptat cu talazurile, iar femeile scoteau apa care năvălea în barcă. Era o luptă pe viață și pe moarte. Soumele apei sărate au acoperit pieptul mamei mele, care a murit înainte de a se lumina de ziuă. Eu însă am trăit și am ajuns pe meleagurile natale.

- Unde? îl întreabă Kid.

- În Akatan, una dintre insulele Aleutine. Akatan, dincolo de Chignik, dincolo de Kardalak, dincolo de Unimak. Cum v-am spus, locuiam în Akatan, care se află în mijlocul mării, la marginea lumii. Mergeam pe mare pentru a prinde pești, vidre și foci. Toate colibe noastre sunt ridicate pe o bucată îngustă de uscat stâncos, aflat la marginea pădurii, lângă plaja aurie unde stau trase bărcile noastre. Tribul nostru nu era numeros. Existau și alte pământuri la răsărit de noi, alte insule ca Akatan. Oamenii din tribul meu credeau că tot universul este alcătuit doar din insule și nu îi interesa să știe mai mult.

- Eu însă eram puțin diferit de ei. Pe nisipul de pe plajă se găseau scânduri aruncate de valuri și chiar o bucată dintr-o barcă pe care n-o construise nimeni din neamul meu. Îmi amintesc de un pin drept,

frumos și înalt, care se afla în capătul insulei noastre, înconjurat din trei părți de mare. Pinul acela n-ar fi putut crește acolo. Se povestea, de mult de tot, că veniseră doi oameni în locul acela și, zile în șir, așteptaseră și vegheaseră până când a venit anotimpul întinericului. Oamenii aceia ajunseseră pe insula noastră cu barca ale cărei resturi se găseau încă pe plajă. Erau albi ca și voi și slabi ca niște copii când dispar focile și vânătorii se întorc la colibe lor cu mâinile goale. Aflasem toate lucrurile astea de la bătrânii tribului, care și ei le știau de la părinții lor. Acei albi, străini de obiceiurile noastre, nu ne-au privit la început cu ochi buni. Dar, după o perioadă – în timpul căreia și-au refăcut forțele –, fiecare dintre ei și-a clădit câte o colibă și s-a însurat cu cele mai frumoase femei din trib, cu care au avut copii. Astfel s-a născut și tatăl tatălui meu.

– Aha! Deci tu nu ești indian pursânge, concluziună Malemute Kid.

– Cum v-am spus, eram diferit de ceilalți din trib, pentru că prin venele mele curge atât sânge indian, cât și străin al omului alb, venit de pe mare. Se povestește că avem alte legi înainte de sosirea acelor doi bărbați. Ei s-au dovedit însă certăreți și sălbatici, s-au luptat cu ceilalți din neamul meu, până când nimeni n-a mai îndrăznit să-i înfrunte. Atunci au devenit șefii tribului. Au stricat vechile legi și au impus altele noi, potrivit cărora important era tatăl unui om și nu mama lui, așa cum fusese întotdeauna în neamul meu... Au

POVESTIRI

---

hotărât ca și primul născut să aibă tot ceea ce îi aparținuse tatălui său, iar frații și surorile lui aveau să se descurce fiecare cum ar fi putut. Au mai făcut câteva legi, le-au arătat celor din trib un fel nou de a prinde peștii, de a vâna urșii numeroși din pădurile noastre, de a păstra proviziile pentru vremurile de foamete, când lipsurile îi chinuiau pe cei din neamul meu. Toate lucrurile erau bune.

- Deci tu te tragi dintr-unul din acei șefi albi? întrebă Prince, ca să fie sigur că nu greșea.

- Adevărat. Totuși, după ce au devenit șefi și nimeni nu mai cuteza să le înfrunte mânia, începură să se bată între ei. Cel al cărui sânge îmi curge prin vene l-a înjunghiat cu sulița de străpuns foci pe tovarășul său. Copiii lor au moștenit cearta părinților lor. O mare de ură stăpânea familiile acestora și fiecare încerca să le vină de hac vecinilor săi. Așa s-a întâmplat până când m-am născut eu, căci toți urmașii lor s-au ucis între ei și eu am rămas singurul care le-a moștenit sângele. Ba nu, greșesc, rămăsese și o fată, Unga, dar care făcea parte din familia dușmană. Ea trăia împreună cu mama ei. Într-o seară, tatăl meu și tatăl ei, plecați împreună la pescuit, nu s-au mai întors. După mai multe zile, în timpul mareelor înalte, li s-au găsit cadavrele pe țărm. Muriseră încheștați într-o luptă teribilă, unul împotriva celuilalt, o luptă fără învins și fără învingător...

- Doar moartea le-a adus liniștea, murmură Prince.

- După descoperirea aceea, oamenii din trib s-au întrebat ce să facă cu mine și cu Unga, care moștenisem

ura dintre cele două familii. Fără îndoială că urmașii mei aveau să se bată cu copiii ei... Mi s-a repetat insistent acest lucru atunci când eram mic. M-am obișnuit cu gândul acela și mă uitam la Unga ca la viitoarea mamă a dușmanilor copiilor mei. Mă frământa acest lucru și îi întrebam pe cei din jur de ce trebuia să se întâmple așa ceva. Ei îmi răspundeau că nu știu, dar că astfel fusese întotdeauna în familiile noastre. Mă mira că urmașii mei aveau să se bată pentru niște fapte uitate din trecut și mi se părea lipsit de sens. Dar mi s-a repetat insistent același lucru și când am devenit adolescent...

- Și?

- Mi-au zis să mă grăbesc, să am copii înaintea ei. Nimic mai ușor. Eram șeful tribului, mă bucuram de stima lor din cauza acțiunilor din trecut ale înaintașilor mei și legilor date de ei. De asemenea, datorită bogățiilor pe care le aveam, orice fată ar fi fost mândră să se mărite cu mine. Dar nu-mi plăcea niciuna. Și părinții fetelor mă zoreau să-mi aleg femeia, zicându-mi că mulți o pețeau pe Unga și că, dacă ea ar fi avut copii înaintea mea, ai mei ar fi fost pierduți!

- Chiar așa credeați?

- Da. De aceea îmi căutam neapărat o fată. Într-o zi, tocmai pe când soarele se pregătea să apună, mă întorceam de la pescuit. Razele lui îmi băteau chiar în ochi. Vântul sufla slab și micile bărci de pescuit zburau pe marea înspumată. Brusc, barca Ungăi a trecut pe lângă mine, ea m-a privit, cu pletele în vânt și cu

POVESTIRI

---

obrajii umezi de spuma valurilor. Cum v-am spus, soarele mă orbea și nu eram decât un adolescent. Oricum ar fi fost, am simțit chemarea iubirii. După ce a trecut de mine, s-a întors și mi-a mai aruncat o privire, așa cum doar ea știa s-o facă. Din nou am simțit că sângele îmi clocotea în vene... Oamenii au început să strige după noi văzând că am trecut, cu caiacele noastre, de leneșele comiakuri și că ne îndreptam spre larg. Ea vâslea foarte bine. Eu îmi simțeam inima ca o pânză întinsă în vânt. Nu voiam să o depășesc și mă mulțumeam să mă aflu doar în apropierea ei. Vântul șuiera, marea era albă de spumă și, sărind peste valuri cum fac focile pe timp de furtună, parcurgeam ca fulgerul distanțele pe suprafața apelor.

Naass se ridicase de pe scăunel și, retrăind acele momente, crezându-se bărbatul care vâslea chiar în clipele acelea, părea că participă din nou la cursă. Undeva, dincolo de sobă, o revedea pe Unga, cu pletele în vânt, alergând peste valuri cu barca ei rapidă. Auzea vâjâitul vântului și simțea în nări aerul sărat al oceanului.

– Ea a ajuns prima pe țărșm, își continuă el povestirea. A parcurs, răsând, plaja nisipoasă, până când a ajuns la coliba mamei sale. Un gând minunat mi-a venit în minte în seara aceea, un gând demn de cel care era șeful tribului de pe Akatan. Astfel, la răsăritul lunii, m-am dus la Unga acasă și m-am uitat la bogățiile depuse de Yash-Noosh la ușa ei. Yash-Noosh era marele vânător care voia să fie tatăl copiilor

Ungăi. Și alți tineri își îngrămădiseră bogățiile la ușa colibei sale, după cum erau obiceiurile noastre, semn că o doreau de nevastă. Fiecare încerca să aducă cât mai multe lucruri, încât grămada lui să fie cea mai bogată și mai mare.

- Și pe cine a ales Unga?

- Nu puteam să mă las mai prejos decât ei. Am început să râd sub cerul înstelat, sub razele lunii, de darurile lor. M-am întors acasă unde erau bogățiile mele. Toată noaptea le-am cărat la ușa ei, astfel că, dimineața, grămada mea era cu mult mai mare și mai bogată decât a lui Yash-Noosh. Acolo se găseau în afară de pești uscați la soare și afumați, patruzeci de piei de focă și zece blănuri de urs, animale pe care le omorâsem cu mâinile mele. Se mai găseau mărgele, pături, stofe și multe alte lucruri pe care le căpătasem de la oamenii din Răsărit, prin diverse schimburi, și pe care ei le obținuseră de la alții, aflați mai departe, tot spre Răsărit. M-am uitat deci la grămada lui Yash-Noosh și am izbucnit în râs, căci eu nu aveam egal cu Akatan. Bogățiile mele le întreceau pe cele ale oricărui bărbat din trib, iar înaintașii mei rămăseseră în amintirea oamenilor ca bărbați curajoși, care făcuseră fapte deosebite, dăduseră legi noi și fuseseră vestiți pentru înțelepciunea lor.

- Și Unga ce a spus?

- De îndată ce s-a făcut zi, am mers pe plajă ca să trag cu ochiul la coliba ei. Grămada mea era neatinsă. Femeile zâmbeau și șușoteau între ele. Mă miram,

POVESTIRI

---

fiindcă nimeni nu adusese atâtea bogății ca mine. În noaptea următoare, am mai adus niște lucruri și am pus chiar un caiac din piei tăbăcite, care nu fusese lansat la apă până atunci, dar a doua zi l-am văzut în același loc, neatins. ajungă de râsul celorlalți membri ai tribului...

Mama Ungăi era șireată, iar eu m-am înfuriat la gândul că mă acoperisem de rușine în fața tribului meu... De aceea, în cea de-a treia noapte, am mai dus ceva la ușa Ungăi. Grămada mea devenise enormă și am pus lângă ea barca mea cea mare, care făcea cât zece caiace! În dimineața următoare, totul dispăruse...

- Deci Unga te-a ales pe tine, trase concluzia Malemute Kid.

- Așa mi-am zis și eu și am început pregătirile de nuntă. La sărbătoarea noastră au venit oameni tocmai de departe, din Răsărit, care au sosit în Akatan numai pentru masa dată în cinstea tinerei familii. Unga avea cu patru ani mai mulți decât mine. Eram un adolescent, e adevărat, dar eram șeful tribului, fiu de șef de trib, iar vârsta nu conta.

- Și?

- În timpul sărbătorii noastre, un vas, ale cărei pânze se vedeau încă de departe pe marea liniștită, s-a ivit dinspre Apus. Era dus de vânt către noi, iar oamenii de pe vas se munceau să arunce afară apa care năvălea peste ei. Toți trudeau din greu ca să-l mențină pe linia de plutire. La prova, un bărbat uriaș stătea în picioare, supraveghind neîncetat adâncimea

apei și dând ordine cu glasul ca un tunet. Ochii îi erau de un albastru palid, ca al apelor. Pletele-i erau lungi și aurii, ca spicul grâului. Ai fi zis că e un leu de mare.

- Axel Gunderson! zise Prince.

- În ultimii ani, noi mai văzusem vase de departe, dar acestea era primul care trăgea la țârmul insulei Akatan. Sărbătoarea se întrerupse brusc, femeile și copiii fugiseră și se ascuseră în colibe lor, în vreme ce bărbații, cu arcurile și sulitele pregătite, îi așteptau pe străini. Dar, după ce au tras la țârm, nou-veniții nici nu ne-au băgat în seamă, ci au continuat să-și vadă de ale lor. Cu ajutorul fluxului, au pus vasul pe uscat, iar în timpul refluxului au putut să-și culce nava pe o coastă și să repare o gaură enormă din cală. Atunci, femeile s-au întors și sărbătoarea a continuat.

- Iar albi au plecat?

- Când a venit iarăși fluxul, ei și-au pregătit vasul de plecare, apoi au venit în mijlocul nostru. Au adus daruri și s-au arătat prietenoși. De aceea i-am lăsat să stea lângă mine și, fiind generos și binedispus, am dat fiecăruia câte o amintire, cum făceam cu toți invitații mei, căci era ziua căsătoriei mele și eu eram șeful celor din Akatan. Bărbatul cu coama aurie se afla acolo. Era așa de mare și de puternic, încât ai fi crezut că pământul se cutremură sub pașii săi. A privit-o îndelung pe Unga, drept în ochi, stând cu brațele încrucișate, uite așa. A rămas astfel până la apusul soarelui. Când au apărut stelele, s-a dus la vasul lui.

Atunci, eu am luat-o de mână pe Unga și am condus-o în coliba mea, ceilalți erau veseli, cântau și râdeau, iar femeile glumeau pe seama noastră, așa cum fac de obicei în asemenea împrejurări.

- Iar străinii au plecat, presupun, interveni Kid.

- Nu încă. Nu se stinseseră toate zgomotele petrecerii, că șeful străinilor a venit la mine. Mi-a adus niște sticle cu băutură de culoare închisă. Am început să bem și eram foarte veseli. Nu uitați că eram un tânăr care trăise până atunci doar la marginea lumii... Curând, focul a început parcă să-mi alerge prin vene, iar inima îmi era mai ușoară ca oricând. Într-un colț, așezată pe piei de animale, Unga stătea tăcută. Ochii ei mari, larg deschiși, exprimau teama. Omul cu coamă de leu nu-și lua ochii de la ea. În cele din urmă, oamenii săi au venit încărcăți cu daruri și mi-au îngrămadit la picioare bogății necunoscute până atunci în Akatan. Erau puști mari și mici, praf de pușcă, gloanțe, topoare strălucitoare, cuțite din oțel, tot felul de unelte și lucruri ciudate, pe care nu le mai văzusem. Când m-a făcut să înțeleg, prin semne, că toate erau pentru mine, m-am gândit că era un om important pentru că dispunea de așa ceva. Îmi arătă însă că Unga trebuia să meargă cu el, pe nava lui. Vă dați seama? Voia să o ia pe Unga cu el!... Sângele părinților mei a început să-mi clocotească în vene. Am încercat să-l străpung cu sulița! Dar băutura pe care o înghițisem până atunci îmi luase toată puterea brațelor... Străinul m-a cuprins de gât, uite așa, apoi m-a izbit cu capul de

perete. Am devenit neputincios ca un nou-născut, căci picioarele nu mă mai țineau! Unga țipa și încerca să se prindă de lucrurile din jur. N-a reușit însă să reziste, și uriașul a târât-o după el până la ușă. Apoi a luat-o în brațele lui imense și, în vreme ce ea îl trăgea de păr, râsul lui gros, asemănător cu zgomotul focii la împerechere, arăta că își bătea joc de eforturile ei. M-am târât pe plajă și mi-am chemat oamenii în ajutor... Erau însă prea fricoși... Doar Yash-Noosh a demonstrat că era bărbat. Ei l-au lovit însă în cap cu vâslele și s-a prăbușit cu fața în nisip, de unde nu s-a mai ridicat. Dușmanii au început să cânte în timp ce își desfășurau pânzele cele mari. Curând, nava lor a dispărut în zare, dusă de vânt...

Atunci, cei din tribul meu, mi-au zis că era bine așa, pentru că dispăruse cauza pentru care existase război între oamenii din Akatan. Însă eu n-am scos un cuvânt. Am așteptat luna plină, mi-am umplut caiacul cu pește și ulei, apoi am plecat spre Răsărit.

Am văzut multe insule și diverse neamuri. Eu, care trăisem la marginea lumii și care o credeam micuță, am descoperit că era, de fapt, imensă. Cu cei întâlنيți comunicam prin semne. Nimeni nu văzuse o corabie condusă de un bărbat uriaș cu o coamă de păr auriu. Mi se spunea să merg mai departe, spre Răsărit...

Dormeam în locuri ciudate, mâncam lucruri neobișnuite, întâlneam pretutindeni chipuri necunoscute. Mulți râdeau de mine și mă credeau nebun dar, uneori, bătrânii îmi mângâiau fața și mă încurajau. Ochii

POVESTIRI

---

tinerelor femei se aprindeau când le povesteam despre vasul străin și când întrebam despre Unga și bărbații care o răpiseră...

Astfel, după ce am traversat marea furtunoasă, am ajuns la Unalaska. Acolo se aflau două corăbii, dar niciuna din ele nu era cea pe care o căutam. De aceea, am pornit mai departe, spre Răsărit, iar lumea devenea din ce în ce mai mare.

În insula Unamok n-am aflat nimic despre navă, nici în insula Kadiak ori în Atognak. Într-o zi, am ajuns la o insulă unde oamenii făceau găuri mari în munte. Și acolo se afla ancorată o corabie, dar nici aceasta nu era cea căutată de mine. Oamenii o umpleau cu bucăți mari de piatră, pe care le scoteau din pământ. Acest lucru mi s-a părut prostesc, căci, pentru mine, tot pământul era făcut din pietre de același fel.

Cei de acolo mi-au dat mâncare și m-au pus să muncesc alături de ei. Când vasul era gata să plece, căpitanul mi-a dat niște bani și mi-a zis că pot merge unde vreau. L-am întrebat în ce direcție pleacă și mi-a arătat că spre Sud. Atunci l-am făcut să înțeleagă, prin semne, că doream să merg cu ei. Mai întâi a râs zdra-văn, apoi a acceptat să mă urc la bord și să-i ajut pe marinari la manevre. Am învățat să mânuiesc parâmele, să strâng pânzele când suflă vântul prea tare, să supraveghez cârma. Se făcea simțit sângele moștenit de la înaintașii mei, oameni ai mărilor... Nu după mult timp, am început să le vorbesc limba.

Credeam că aveam să-l găesc ușor pe cel pe care-l căutam, de îndată ce ajunsesem în mijlocul celor ca el. Dar, într-o zi, coborând pe țărm, după ce ancorasem într-un port, m-am plimbat ore în șir printre corăbii care semănau toate cu cea cu care fusese răpită Unga. Și erau mai multe decât degetele mele de la cele două mâini!

Corăbiile stăteau trase lângă țărm, pe o lungime de mai multe mile, înghesuite una într-alta, ca niște pești. Am trecut pe la fiecare, întrebând despre un bărbat uriaș cu o coamă de păr auriu. Au început să râdă și mi-au răspuns în diferite limbi. Am descoperit astfel că oamenii aceia veneau din locuri și mai îndepărtate decât mine.

Am mers în oraș și am cercetat cu atenție pe fiecare om întâlnit, în speranța că aveam să dau peste cel căutat. Dar era ca și cum ai căuta un pește prin miile de pești dintr-un banc. Nici măcar nu puteam să-i număr, așa de mulți erau!

Zgomotul din oraș aproape că mă asurzise... Am plecat mai departe spre Sud, prin ținuturi arse de soare, unde câmpiile sunt acoperite de recolte bogate, unde orașele sunt locuite de bărbați grași ca niște femei, care mint mereu și n-au în suflet decât dragostea pentru aur. Și, în vremea asta, neamul meu din Akatan continua să pescuiască, să vâneze, să trăiască fericit, gândindu-se că lumea e atât de mică!

Niciodată nu am putut uita privirea iubitei mele Unga atunci când se întorcea de la pescuit... Știam că

POVESTIRI

---

aveam să o regălesc, când va fi timpul să fac asta. Mi-o închipuiam alături de mine, mergând fără grabă pe potecile liniștite, la căderea nopții, sau însoțindu-mă la vânătoare, peste câmpul luminat de razele roșiatice ale soarelui ce răsărea. Întotdeauna, în ochii ei exista o promisiune pe care doar o femeie ca Unga putea să o facă...

Rătăceam astfel prin sute de orașe. Într-unele găseam oameni buni, care-mi dădeau mâncare. Alții, răi, își băteau joc de mine, mă goneau sau mă blestemau. Eu însă mă stăpâneam și mergeam mai departe, fără să spun un cuvânt... Ajungeam prin cele mai ciudate locuri, unde am văzut lucruri și mai ciudate. Uneori, chiar eu, șef de trib și fiu de șef de trib, munceam din greu pentru niște neisprăviți care-mi vorbeau urât și se purtau urât cu mine. Ei smulgeau aurul din pământ prin truda și suferința semenilor lor.

În ciuda eforturilor mele, n-am reușit să aflu nimic despre cei pe ale căror urme mă aflam, până ce m-am întors la țărmul mării, ca o focă la culcușul ei. Nimerisem într-un port dintr-un ținut nordic. Acolo am auzit povestiri extraordinare despre un uriaș cu părul auriu, care rătăcea pe mări și am aflat că era un mare vânător de foci... Chiar de curând, plecase într-o nouă expediție.

Aflând acele lucruri, m-am îmbarcat alături de niște indieni siwash, barbari din Nordul înghețat, care plecau și ei să vâneze foci. În perioada aceea se puteau doborî ușor multe animale de acest fel. Expediția noastră a durat mai multe luni, care mi s-au părut nesfârșite.

Deseori i-am auzit pe marinari vorbind despre cel pe care-l urmăream și povestindu-i isprăvile, dar nu l-am întâlnit niciodată...

Am ajuns departe, în Nordul înghețat, până în Insulele Pribyloff. Am ucis cete întregi de foci pe plajele acelea și le-am dus, calde încă, la bordul navei, grăsimea și sângele lor curgând peste tot. Am fost atacați de un vapor cu aburi, care ne-a urmărit și a tras cu tunul după noi. Am ridicat însă toate pânzele și vântul puternic ne-a îndepărtat cu repeziciune de dușmanii noștri, dar marea a măturat puntea și o mare parte din prada noastră a dispărut în valuri...

Am scăpat deci ca prin minune, ajutați și de ceața care ne-a înconjurat, astfel că nu ne-au putut urmări mai departe.

Pe când fugeam de dușmani, cu sufletul la gură, tocmai aflasem că un navigator rătăcitor, cu păr auriu, se oprise pe Insulele Pribyloff, la neguțătorii de piei și, în vreme ce oamenii lui îi amenințau cu armele pe aceștia, a furat zece mii de piei proaspete din magazii unde erau puse la sare și le-a dus pe nava lui. În timpul numeroaselor mele călătorii pe mări, aflasem că trei popoare puternice, care stăpâneau nenumărate pământuri și vapoare, își trimiseseră navele pe urmele uriașului cu părul auriu, ale cărui isprăvi îndrăznețe erau pe buzele tuturor marinarilor.

Se vorbea și despre Unga, care-l întovărășea peste tot. Căpitanii îl laudau... Cât despre ea, se povestea că îi luase obiceiurile și că era fericită cu viața pe care o

ducea. Dar eu știam că ea suspina, fără îndoială, după viața pe care o avusese alături de tribul ei, pe plaja aurie din Akatan.

A trecut multă vreme de când plecasem din Insulele Pribyloff până când am ajuns într-un port care se afla pe țărmurile unei mări imense și acolo am aflat că bărbatul cu părul auriu înconjurase întinsul ocean pentru a vâna foci, la Răsărit, în apele rusești... Eu, care devenisem un adevărat marinar, m-am îmbarcat alături de oamenii albi care mergeau, și ei, la vânătoare de foci în aceleași locuri. În portul acela, nou pentru mine, se găseau doar câteva nave. Curând, am început să urmărim o ceată de foci și am pornit spre Nord, mergând după ele în timpul lunilor de primăvară. Când femelele cu puii au intrat în apele rusești, oamenii noștri au început să murmure. Le era teamă, din pricina cețurilor în care dispăruseră multe vase pescărești. Marinarii au refuzat să muncească și căpitanul a fost nevoit să se întoarcă în locul de unde plecasem.

Eu știam însă că bărbatul cu părul auriu nu cunoștea frica și că, în mod cert, avea să urmărească focile până în insulele rusești, unde puțini marinari îndrăznesc să ajungă. Astfel, am furat o barcă în timpul nopții, când marinarul de cart ațipise, și m-am îndreptat spre Sud, spre ținuturile călduroase și întinse de acolo pentru a găsi, în golful Yeddo, oameni hotărâți și care nu se temeau de nimic. Fetele din Yoshiwara erau micuțe de statură și slăbuțe, dar plăcute privirii.

Eu însă nu puteam să mă opresc din drum, căci știam că Unga călătorea fără voia ei către Nord, spre culcușurile focilor.

Cei pe care i-am întâlnit în Golful Yeddo veneau din toate colțurile lumii. N-aveau nici credință, nici patrie și navigau sub pavilionul împăratului. Cu ei, am ajuns până pe țărmurile atât de bogate ale Insulei-de-Aramă, unde foarte multe piei de foci s-au îngrămădit lângă cele pe care le aveam deja. N-am întâlnit niciun om pe acolo, până în momentul plecării noastre.

În ziua aceea, ceața s-a risipit dintr-odată. De noi s-a apropiat o corabie, urmărită de un vas de război rusesc, scoțând nori groși de fum prin toate coșurile. A trebuit să fugim imediat, deși vântul ținea cu noi de această dată. Corabia aceea se apropia tot mai mult de noi, dar și nava noastră lua viteză. Atunci l-am văzut în picioare, pe punte la pupa, pe omul cu părul auriu! Străbătea marea cu toate pânzele întinse în vânt, iar el era mândru de forța și de vigoarea sa!

Unga era acolo și am recunoscut-o de îndată. Bărbatul cu părul auriu a trimis-o însă la cabine, căci tunurile rusești începuseră să tragă. După cum v-am spus, corabia lor mergea mai repede ca a noastră și, în timp ce noi traversam două valuri, ei traversau trei... Turbat de furie, am alergat repede la cârmă, fără să iau în seamă gloanțele rușilor, căci ghicisem că omul cu păr auriu voia să ne depășească și să scape de vasul de război, căruia urma să-i cădem noi pradă.

POVESTIRI

În clipa când au trecut pe lângă noi, cei de pe vasul rusesc au tras cu tunurile pe care le aveau la bord și ne-au doborât arborele mare. Vântul a început atunci să ne târască pe apă ca pe un pescăruș rănit. Ei însă au mers drept înainte și curând au dispărut în zare, așa că iar am pierdut-o pe Unga...

Vasul nostru a fost capturat de ruși. Ce putem face? Pieile proaspete ne dădeau de gol... Am fost duși într-un port rusesc. De acolo, am fost trimiși într-un ținut aproape pustiu, unde am muncit la minele de sare. Mulți dintre noi au murit, căci munca era grea și mâncarea puțină, dar câțiva am supraviețuit!

Naass își descoperi umerii, arătându-le multe cicatrice pe care le căpătase în urma loviturilor primite atunci. Impresionat, Prince îl rugă să se acopere, căci nu era o priveliște plăcută...

- Am trecut prin momente foarte grele, continuă șeful de trib. Uneori, mai fugeau câțiva spre Sud, dar nu scăpau și erau aduși înapoi... Am reușit totuși ca, într-o noapte, să ne răsculăm, să punem mâna pe armele paznicilor noștri și să fugim spre Nord. Țara aceea era imensă. Nu întâlneam decât câmpii fără de sfârșit, mlăștinoase, și păduri care țineau cât vedeai cu ochii. Când s-a făcut frig și a început să cadă zăpada, ne-am rătăcit. Am mers astfel luni întregi prin păduri de unde nu puteam ieși...

Nu mai țin minte cât timp am mers prin ținutul acela... Hrana era greu de găsit și, de multe ori, ne culcam seara cu gândul că în cursul nopții aveam să

murim, de foame și de frig. În cele din urmă, când am ajuns pe țărmul mării, eram doar trei supraviețuitori. Unul dintre noi, care fusese odinioară căpitan, și plecase din golful Yeddo, din Japonia, cunoștea locurile pe unde puteam trece pe gheață, spre Alaska...

Sub conducerea lui, am mers astfel un timp înde lungat, nici nu mai știu cât. Apoi am rămas doar doi, el și cu mine... Dar reușisem să ajungem în nordul celuilalt continent! Acolo am dat peste cinci oameni străini, care locuiau în regiunea aceea. Ei aveau câini și blănuri, noi n-aveam nimic... Ne-am bătut cu ei, în zăpadă, și i-am ucis, apoi le-am luat blănurile și câinii. Căpitanul a murit însă din cauza rănilor căpătate în luptă, iar eu am rămas singur.

Astfel, am pornit pe gheața care se topea și, la un moment dat, am ajuns pe un sloi care plutea în derivă. Am călătorit pe sloi până când o furtună, venită din spre larg, m-a împins pe un țărm. Am recunoscut golful Golwin. La Pastilik l-am întâlnit pe preotul Roubeau, care mi-a dat provizii. După aceea, am mers spre Sud, către ținutul ars de soare unde mai poposisem o dată.

Câștigul expedițiilor pe mare scăzuse foarte mult. Cei care vânau foci câștigau puțin și riscau mult, astfel că echipajele s-au risipit, unul după altul. Nu mai puteam afla nimic despre cei pe care-i căutam, căci puținii căpitani și marinari care se mai îndeletniceau cu vânatoarea de foci nu-i mai văzuseră. M-am îndepărtat atunci de marea care nu se odihnește niciodată și am pătruns în interiorul continentului,

POVESTIRI

---

unde copacii, casele și munții nu se mișcă și le găsești mereu în același loc. Am călătorit departe, foarte departe. Am învățat multe lucruri, chiar să citesc și să scriu, ceea ce mă bucura, căci mă gândeam că și Unga învățase, fără îndoială. Și, când aveam să ne întâlnim, când avea să vină ziua aceea... mă înțelegeți, nu voiam să fiu mai prejos...

Mergeam la întâmplare, dintr-un loc în altul, ca peștișorii care se lasă duși de curent fără a încerca să lupte împotriva lui. Aveam mereu ochii larg deschiși și urechile la pândă și mă întâlneam cu oameni care călătoreau mult, știind că ei mă puteau îndrepta pe urmele celor căutați de mine. În cele din urmă, am întâlnit un bărbat care venea din munți și aducea pietre care conțineau aur curat. Bărbatul acela îi cunoștea, căci îi întâlneam mai de mult. Mi-a spus că erau bogați și că trăiau într-un loc unde scoteau aur din pământ. Mi-a mai pomenit de un ținut sălbatic și îndepărtat.

Am reușit să ajung acolo, în ținutul acela ascuns între munți, unde muncitorii trudeau zi și noapte, departe de lumina soarelui. Dar timpul întâlnirii mele cu Unga nu venise încă! Am tras cu urechea la ceea ce vorbeau oamenii între ei. Bărbatul cu părul auriu și Unga plecaseră de acolo foarte departe, tocmai în Anglia, pentru a atrage niște oameni cu mulți bani ca să facă o companie. Am văzut casa în care locuiseră și care părea mai curând un palat. Într-o noapte, m-am furișat înăuntru printr-o fereastră. Am vrut să văd cum trăiau ei acolo. Am mers din cameră în cameră,

gândindu-mă că doar regii și reginele o duceau ca ei... Totul era așa de frumos! Mi se spusese că avea grijă de Unga, deși albiu nu manifestau o considerație deosebită pentru indieni. Totuși, era diferită de celelalte femei din Akatan căci - la fel ca și mine - avea și ea sânge străin în vene. Da, poate că el o ținea ca pe o regină, dar eu sunt șef de trib, fiu de trib și plătisem un preț enorm pentru ea, acoperit în piei, blănuri, mărgelile și bărci.

Ce să vă mai spun? Am plecat din nou pe urmele lor, în Anglia și în mai multe locuri. Uneori, auzeam câte ceva despre ei. Alteori, aflam din ziare ce făceau... În ciuda eforturilor mele, n-am reușit însă ca să-i întâlnesc vreodată, căci aveau mulți bani și călătoreau repede, în vreme ce eu eram sărac... Dar au săracit și ei, la rândul lor. Într-o zi, brusc, averea lor a zburat și a dispărut ca un nor de fum. Toate ziarele scriau despre acest lucru. Apoi n-am mai auzit nimic despre ei. Eram însă sigur că aveau să se întoarcă în ținutul în care găsiseră aur.

Deoarece deveniseră săraci, lumea nu-i mai băgă în seamă și nu mai știam nimic despre ei. De aceea, m-am întors în Alaska și am început să rătăcesc din tabără în tabără; ajungând până în Nordul îndepărtat, în ținutul Kootenay, le-am regăsit urmele. Veniseră și plecaseră de acolo. Unii îmi spuneau că porniseră spre Apus, alții că spre Răsărit, dar eu am mers către Yukon. Călătoream neîncetat, când spre Nord, când spre Sud. Ar fi trebuit să fiu obosit, alergând prin întreaga lume.

POVESTIRI

În ținutul Kootenay, am parcurs un drum lung și dificil împreună cu un localnic, care a găsit că era bine să moară atunci când foamea s-a făcut simțită. Acel om fusese în nordul Yukonului, pe un drum neștiut de ceilalți, traversând munții. Când a simțit că-i sună ceasul, mi-a jurat că se găsea mult, mult aur...

În vremea aceea, începuseră să vină mulți căutători de aur în Nord. Eram sărac, așa că m-am angajat să conduc săniile cu câini ori să fiu curier. În rest, știți despre ce este vorba. I-am întâlnit pe cei doi la Dawson... Ea nu m-a recunoscut, căci trecuse multă vreme de când nu ne mai văzusem; în acest timp, eu mă maturizasem, mă schimbasem foarte mult, iar viața ei fusese atât de plină de evenimente, încât îl uitase complet pe cel care plătise un preț uriaș pentru a o avea de soție...

Cu ajutorul lui Malemute Kid, m-am răscumpărat din serviciul de curier în care mă angajasem. M-am întors la Dawson ca să aranjez lucrurile după gândul meu. După ce așteptasem atâția ani, nu mă mai gândeam în clipele în care-l aveam pe cel urmărit în viața mea! Cum v-am mai spus, avem planurile mele... Re-trăindu-mi în minte viața, îmi aminteam câte văzusem și de câte ori suferisem de foame, de frig, cât mă chinuisem prin nesfârșitele păduri rusești. După cum știți, i-am condus, pe el și pe Unga, către Răsărit, către Răsăritul spre care pleacă atât de mulți oameni și de unde se întorc atât de puțini...

I-am dus deci în locul unde oasele și blestemele nefericiților care voiau să se îmbogățescă sunt amestecate cu aurul pe care nu-l vor mai vedea vreodată.

Drumul era lung și nu-l știam decât eu. Plecasem cu mulți câini, care mâncau mult, și, cum săniile noastre nu puteau să meargă în orice condiții, trebuia să ne întoarcem înainte de venirea dezghețului. De aceea, din când în când, ne făceam câte o ascunzătoare în care lăsam hrana, ca să ne ușurăm săniile și să avem mâncare la întoarcere.

La Mac Question se aflau trei oameni. Ne-am făcut o ascunzătoare lângă tabăra unor vânători - vreo douăzeci la număr - veniți din ținuturile sudice. După aceea, înaintând către Răsărit, n-am mai întâlnit pe nimeni. Doar fluviul acoperit de gheață, pădurea nemișcată și marea liniște albă a Nordului... Drumul era lung. Uneori nu reușeam să parcurgem mai mult de opt sau zece mile și seara dormeam neîntorși. Niciodată nu le-a trecut prin minte că eu sunt Naass, șeful din Akatan, care căutam să mă răzbun.

Începuserăm să ne facem ascunzători mai mici și, în timpul nopții, îmi venea ușor să mă strecur pe drumul pe care îl străbăteam ziua, ca să schimb locul ascunzătorii, în așa fel încât ei să creadă că hoți înfomețați o prădaseră... În anumite locuri, cascadele se prăbușeau în fluviu și gheața de la suprafață era mai slabă și roasă de apele neliniștite. Într-o asemenea zonă, sania pe care o conduceam a spart gheața și a fost înghițită de apele involburate, cu câini cu tot! El

POVESTIRI

și Unga și-au zis că fusese vorba de ghinion și nu de altceva, dar eu știam adevărul. Sania aceea ducea multe provizii și era trasă de câinii cei mai puternici. El, plin de vigoare, a început să râdă și era gata să înfrunte cele mai mari greutateți. A început să dea, din zi în zi, tot mai puțină mâncare câinilor, care au slăbit în așa hal, încât au ajuns să se mănânce între ei... „La întoarcere vom călători mai repede“ spunea uriașul cu păr auriu, „fără sănii, fără câini și vom găsi de mâncare în ascunzătorile pe care le-am făcut“. În parte, avea dreptate... Proviziile s-au terminat, iar cel din urmă câine a murit în ziua în care am ajuns acolo unde se găsea aurul, alături de osemintele și blestemele oamenilor.

Pentru a ajunge la peștera situată între doi munți înalți – după cum ne arăta harta, care se dovedise foarte exactă –, a trebuit să tăiem trepte în gheață, la fel cum tai într-un zid de piatră. Dincolo de munți se afla o vale, dar aceasta nu se vedea când am ajuns noi acolo, căci era acoperită de zăpadă. Părea că, înaintea noastră, se găsea o câmpie întinsă, netedă. Din loc în loc, munții uriași, cu crestele înzăpezite, păreau că ating stelele... Brusc, în mijlocul acelei ciudate câmpii, care ar fi trebuit să fie o vale, zăpada s-a prăbușit în adânc. Pe niște oameni mai puțin căliți și neobișnuiți cu primejdiile Nordului un asemenea lucru i-ar fi îngrozit peste măsură! Am privit în adâncul prăpastiei care se căscase la picioarele noastre și am căutat o cale pe unde să coborâm. Doar într-un singur loc,

peretele abrupt permitea coborârea, dar cu mare greutate... „Parcă ar fi gura iadului“ a spus bărbatul cu păr auriu și am pornit spre fundul prăpastiei.

Pe o ridicătură, aflată tocmai în adâncul văii, fusese construită o cabană. Probabil că omul care o făcuse aruncase grinzile tocmai de sus, de pe muntele pe care îl coboram noi. Cabana aceea era foarte veche. Mulți oameni muriseră acolo, în epoci diferite, iar pe bucăți de scoarță de mestecăn scrijeliseră cu cuțitul ultimele lor cuvinte și blesteme. Unul murise de scorb; altuia, tovarășul de drum îi furase praful de pușcă și proviziile, după care fugise pe ascuns; al treilea fusese atacat de un urs și rănit; altul murise de foame, încercând zadarnic să vâneze ceva. Mai existaseră mulți alții care, nevrând să-și părăsească aurul găsit acolo, muriseră într-un fel sau altul, unul lângă celălalt. Iar aurul acela inutil, pe care-l strânsese cu lăcomie, acoperirea dușumeaua cabanei ca o pătură strălucitoare, încât părea un vis!

Bărbatul acela, pe care-l călăuzisem la cabană, era un om cu capul pe umeri. A hotărât ca doar să aruncăm o privire asupra bogățiilor din valea aceea, să ne dăm seama de valoarea metalului prețios și de bogăția filonului respectiv, după care să ne întoarcem de îndată, înainte de a ne pierde puterile. După ce aveam să ne aprovizionăm și să revenim cu forțe noi, urma să ne ocupăm cu adevărat de comoară.

Am cercetat deci filonul care cobora pe tot perețele muntelui. L-am măsurat de sus până jos, apoi

am pus jaloane și am însemnat scoarța copacilor ca să arătăm că lotul acela era proprietatea noastră. Clătinându-ne pe picioare, slăbiți de foame, am urcat înaltul perete stâncos și am pornit pe drumul de întoarcere.

Până la capăt, Unga a mers între noi doi. O trăgeam cu toate puterile și cădeam deseori în zăpadă. Plini de speranță, ajungeam la ascunzătorile cu provizii, dar constatam că nu mai găseam nimic... Eu le ascusesem bine și ei credeau că hoții, înfomețați, dăduseră peste mâncare. Degeaba îi înjura bărbatul cu păr auriu! Unga se dovedea foarte curajoasă. Ea îmi zâmbea și mă prindea de mână. „Ne vom odihni lângă foc“ îmi spunea ea. „Ne vom scoate mocasinii, îi vom fierbe în timpul nopții, îi vom tăia bucăți și îi vom mânca.“ Ceea ce eram forțați să și facem. Bucățică cu bucățică, ne devoram încălțăminte, noapte de noapte! Când se lumina de ziuă, ne strângeam la sfat și plănuiam ce aveam să facem mai departe. Următoarea ascunzătoare se găsea la cinci zile de mers. Trebuia deci să vânăm ceva, ca să putem supraviețui. Unga rămânea lângă foc, iar noi plecam la vânătoare... Mergeam deci să pândim o căprioară, dar eu căutam ascunzătoarea cu provizii și mă îndestulam, după care reveneam, odată cu el, lângă foc. Seara, slăbit de puteri, bărbatul cu păr auriu se prăbușea în zăpadă și se ridica tot mai greu. Eu, prefăcându-mă, la rândul meu, slăbit de foame, mă clătinam la fiecare pas, ca și cum ar fi fost ultimul. Astfel că noaptea trebuia să mai

tăiem câte o fâșie din mocasini, ca să prindem puteri. Bărbatul cu păr auriu era totuși un viteaz. Sufletul lui, plin de energie, l-a susținut până în ultimele clipe. Nu se plângea cu glas tare, decât pentru soarta soției lui, minunata Unga.

Nu-l slăbeam din ochi și mă țineam după ei, căci îi simțeam sfârșitul aproape... Se așeza pe zăpadă tot mai des, ca să se odihnească. Într-o noapte am crezut că avea să moară! Dar în dimineața următoare, deși se clătina cumplit, a reușit să se ridice în picioare. Ai fi zis că era beat și îl așteptam, din clipă în clipă, să se prăbușească. Mai avea însă destulă putere, iar sufletul îi era tare. Voința îl susținu și în aceea zi deosebit de grea pentru el...

În ziua aceea a reușit să ucidă două păsări destul de mari, dar nu a vrut să le mănânce. Nu-i trebuia foc pentru a le prăji. Cu toate că pentru el era o problemă de viață și de moarte să mănânce ceva, nu se gândea decât la Unga și a pornit spre tabără cu vânatul. Nu mai mergea, ci se târa pur și simplu prin zăpadă, cu ajutorul mâinilor sale puternice. Dar chiar și în clipa aceea, dacă ar fi mâncat o pasăre, s-ar fi refăcut. Bărbatul cu păr auriu își aruncase pușca și ducea păsările în gură, ca un câine!

Eu mergeam în picioare, pe lângă el. M-a privit o clipă, în vreme ce se odihnea, și s-a mirat de rezistența mea. Am ghicit aceste lucruri, căci el nu mai putea să vorbească și, buzele i se mișcă, nu reuși să scoată niciun sunet. Într-adevăr era un viteaz! Am simțit că

inima mi se înmuia... Dar amintirile din trecut mi-au revenit în minte. Mi-am rețrăit suferințele, chinurile produse de frig, de foame, am revăzut pădurile nesfârșite din ținuturile rusești... În plus, Unga era a mea. Plătisem pentru ea un preț uriaș în piei, blănuri și mărgele...

Astfel, am mers mai departe prin pădurea înghețată, într-o tăcere adâncă. Fantomele trecutului pluteau prin aer, în jurul nostru. Am revăzut plaja aurie din Akatan, întrecerea caiacelor la întoarcerea de la pescuit, colibe de la marginea mării. Bărbații care se făcuseră singuri șefi, înaintașii mei și ai Ungăi, care dăduseră legi noi tribului nostru, al căror sânge curgea prin venele mele și pe care voiam să-l unesc cu cel al femeii Unga, din tribul meu, nu mă lăsau singur. Alături de mine mergea Yash-Noosh, cu părul plin de nisip, ținându-și încă sulița în mână, ca atunci când îl omorâseră... Știam că venise timpul ca bărbatul cu păr auriu să plătească pentru toate crimele sale... Și vedeam promisiunea din ochii iubitei mele Unga...

Am mers astfel prin pădurea înghețată și, curând, am simțit în nări fumul de la focul din tabăra unde se afla Unga. Atunci m-am aplecat asupra lui și i-am smuls păsările din dinți. S-a întors către mine, foarte mirat, și s-a oprit. Căuta cu mâna, încet, cuțitul pe care-l purta la brâu, dar eu i l-am luat și mi-am apropiat, zâmbind, chipul de ochii lui. Dar nici în clipele acelea bărbatul cu păr auriu nu înțelegea!

Atunci, folosindu-mă de gesturi, m-am prefăcut că beam dintr-o sticlă, că aveam stivuită o grămadă de piei și de bogății și i-am amintit astfel tot ce se petrecuse în noaptea nunții mele... N-a spus un cuvânt, dar a înțeles. Nu-i era însă teamă. Un zâmbet disprețuitor i s-a ivit pe buze. Chipul lui exprima o mânie neputincioasă, iar faptul că descoperise cine eram cu adevărat l-a făcut să-și adune, pentru câteva clipe, toate puterile rămase.

Mai avea puțin de mers până în tabără, dar zăpada era groasă și el se târa foarte încet. O dată, a rămas întins pe nea atât de mult timp, că a trebuit să mă uit în ochii lui, să văd dacă mai licărea viața. Apoi s-a străduit să mai înainteze un pic...

În cele din urmă, am zărit focul de tabără. Unga a venit lângă el. Bărbatul cu păr auriu își mișca buzele, dar nu putea scoate niciun sunet. Atunci, m-a arătat cu degetul, ca să o facă pe Unga să înțeleagă, după care s-a prăbușit în zăpadă și a rămas așa vreme îndelungată. Probabil că și acum tot acolo este...

Eu n-am zis nimic, ci m-am apucat să frig păsările. Apoi i-am vorbit femeii în vechiul nostru grai... Nu mai auzise pe nimeni care să-l folosească de atâția ani de zile... S-a ridicat în picioare, a deschis larg ochii, surprinsă, apoi m-a întrebat cine eram și de unde știam limba aceea.

„Sunt Naass“, i-am răspuns eu. „Naass, chiar tu ești, Naass?“ a spus ea, uimită, și s-a apropiat de mine,

ca să mă vadă mai bine. „Da, sunt Naass, șeful tribului Akatan, fiu de șef de trib, din același neam ca și tine.“

Ea a izbucnit în râs. După tot ce am făcut, jur că n-aș mai vrea să aud un asemenea râs! Mi-a înghețat sufletul... M-am așezat jos, în tăcere, alături de mort și de femeia care râdea neconținut.

„Să mergem“, i-am zis, căci mă gândeam că o luase razna. „Să luăm provizii și să plecăm. Avem cale lungă până la Akatan.“

Ea își ascunsese chipul în părul bărbatului înghețat și nu se oprea din râs... Mă gândeam că avea să fie încântată că mă vedea iar și că ar fi vrut să ne amintim de vechile timpuri, dar bucuria ei se manifesta ciudat.

„Să mergem!“ i-am zis, trăgând-o de mână. „Drumul e lung și se face noapte. Să ne grăbim!“

„Unde?“ m-a întrebat ea, oprindu-se brusc din râs. „La Akatan“, i-am răspuns eu. Mă așteptam să i se lumineze chipul de bucurie la acest gând. Dar ei îi apăru un zâmbet amar pe buze. „Cum? Să mergem la Akatan, tu și cu mine, mână în mână, să mergem acolo ca să trăim în colibe murdare și să mâncăm pește și grăsimi și să avem un copil? Un urmaș de care să fim mândri? Vom uita de restul lumii și vom fi fericiți, foarte fericiți! E foarte bine... Să mergem, să ne grăbim spre Akatan!“

O priveam tăcut și înțelegeam că înaintea mea se afla o străină. Îmi aminteam noaptea în care fusese răpită de lângă mine... Atunci strigase din toate puterile, îi smulsese părul bărbatului cu care se luptase...

Nu uitasem nici prețul pe care-l plătisem pentru ea, nici câți ani o așteptasem.

Am prins-o de mână și am vrut să o trag spre mine, cum îi făcuse odinioară uriașul cu părul auriu. Însă ea s-a dat înapoi și s-a pregătit să se lupte, ca o pisică sălbatică care trebuia să-și apere puiul. Am fost nevoit să-i dau drumul.

Ea s-a așezat lângă mort și a căzut pe gânduri. Flăcările tremurătoare ale focului aruncau umbre mișcătoare pe albul zăpezii. Am început să-i povestesc cum fusese viața mea în toți acei ani. I-am descris peregrinările mele pe mări necunoscute, în țări străine, cât o căutasem și cât suferisem de foame și de frig, i-am reamintit promisiunea pe care mi-o făcusem odinioară. Nu i-am ascuns nimic. I-am povestit cum ascusesem rezervele de hrană, cum l-am răpus pe uriașul cu păr auriu, i-am spus tot ce se întâmplase în ultimile zile. Pe măsură ce-i vorbeam, privirea i se aprindea. Tot sufletul i se oglindea pe chip. Întineream iar, căci era privirea ei, a Ungăi, cea care alerga pe plajă râzând, către coliba mamei ei! Neliniștea, foamea, așteptarea chinuitoare, totul se topea în privirea ei și dispărea. Venise timpul să fim iar împreună! Îmi simțeam chemarea inimii. Aș fi vrut să-mi lase capul în poala ei și să uit... Ea deschise brațele, iar eu am vrut să o strâng la piept. Dar, brusc, în ochii ei am văzut un fulger de mânie și am simțit o lovitură puternică în coaste, apoi încă una. Unga mă lovisse cu cuțitul!

„Câine!“ mi-a strigat, cu un rânjet plin de ură pe chip. „Nenorocitul!“

Apoi a continuat să râdă atât de tare, că pădurea răsuna de hohotele ei. După care s-a întors la căpătâiul mortului.

După cum v-am spus, mă lovise de două ori cu cuțitul. Era însă slăbită, fiindcă nu mâncase de mult, și loviturile ei nu fuseseră prea puternice. În afară de asta, nu-mi era scris să mor încă. Aș fi vrut să rămân acolo, să închid ochii și să adorm pentru totdeauna, alături de cei care-mi ieșiseră în drum și îmi schimbaseră viața, trăgându-mă după ei pe drumuri lungi și necunoscute... Dar mai aveam o datorie de plătit și nu puteam să mă odihnesc!

Drumul de întoarcere era lung, gerul cumplit și hrană nu se mai găsea. Celelalte ascunzători pe care le așezasem lângă taberele de vânători, la Mayo și Mac Question, fuseseră descoperite și nu mai era nimic în ele... Dar nici cei care ne mâncaseră proviziile nu scăpaseră cu viață. Gerul nemilos și lipsa vântului îi ucisese... Pe drumul de întoarcere n-am găsit decât cadavre... Apoi am ajuns aici, după multe chinuri. La voi am dat de hrană și de foc. Mult foc...

După ce spuse cuvintele acelea, Naass se apropie de sobă și, în tăcerea care se lasă, lumina tremurătoare a lămpii arunca umbra lui mișcătoare pe pereții cabanei.

- Și Unga? îl întrebă Prince.

- Unga? A refuzat să mănânce din păsări. L-a cuprins în brațe pe cel mort și și-a ascuns fața în părul

lui auriu. Am aprins un alt foc, lângă ea. N-a vrut să mănânce nimic! Probabil că acum zac amândoi sub zăpadă...

- Și tu? Tu ce ai de gând să faci de-acum? îl întrebă Malemute Kid.

- Nu știu. Akatan este o insulă mică și nu am de ce să mă întorc să trăiesc tocmai la marginea lumii. De ce aș mai trăi? Ar trebui să mă duc la poliție, la comandantul Constantin. Mi-ar pune lanțuri la mâini și la picioare. Apoi, într-o zi, mi-ar pune o funie în jurul gâtului și aș dormi liniștit.

- Dar e vorba de o crimă, interveni Prince.

- Liniștel îi zise Malemute Kid. Sunt lucruri care ne depășesc înțelegera și puterea de judecată. Cine a greșit? Cine a avut dreptate în toată povestea asta? Nu-i vom judeca noi!

Naass se apropie și mai mult de foc. În cabană se lăsă o tăcere grea, în vreme ce fiecare om de acolo vedea în fața ochilor imagini ciudate și retrăia un trecut care exista ca ființă vie în mințile lor...

REVEDEREA

John Messner se agăța cu o mână de bara mobilă, ca să țină sania pe direcția cea bună. Cu cealaltă, și ea protejată de mănușă, își freca obrazii și nasul fără încetare. Uneori, când amorțeala se întetea, se freca, s-ar putea spune, cu furie. Fruntea îi era acoperită de viziera căciulii sale de blană, ale cărei margini lăsate îi adăposteau urechile. Ceea ce mai rămânea din chipul lui era protejat de o barbă deasă, castaniu-aurie, aflată sub o crustă subțire de gheață.

În urma lui luneca o sanie de Yukon, încărcată până la refuz, iar înaintea lui se târa un atelaj format din cinci câini. Frânghia saniei se freca de piciorul lui Messner. Când câinii coteau din pricina drumului pe care îl urmau, el trecea peste funie. Cum existau multe cotituri, trebuia să sară deseori peste ea. Uneori se împiedica. Era parcă neîndemânatic și oboseala ce îl cuprinsese îl trăda, astfel că, din când în când, sania îl lovea peste călcâie. Ajuns într-un loc unde traseul pornea în linie dreaptă și sania putea luneca o vreme fără să fie condusă de cineva, eliberă bara și își lovi,

de câteva ori, palma de lemnul tare. Astfel reuși să își restabilească circulația sângelui prin mâna aceea. Dar, în timp ce o scutura, nu încetase să își frece nasul și obrajii cu cealaltă.

- Oricum, zise el, e prea ger pentru a călători.

Vorbea tare, cum fac oamenii care sunt singuri deseori.

- Trebuie să fii nebun să umbli pe o asemenea temperatură, căci, dacă nu sunt 80 de grade sub zero, sunt numai 79.

Își scoase ceasul și abia după câteva încercări reuși să și-l pună iar în buzunarul vestei sale groase din lână. Apoi privi către cer și își plimbă ochii de-a lungul liniei orizontului, până spre sud.

- Ah, e deja prânzul, murmură el, cerul e senin, dar nu există nici urmă de soare...

Continuă să meargă încă zece minute, apoi, cum nu încetase să vorbească, adăugă:

- N-am parcurs prea mult drum. E prea ger pentru a călători.

Brusc, le strigă *uuă* câinilor, apoi se opri. Mâna sa dreaptă părea să-l îngrijoreze. Începu să o lovească, furios, de bară.

- Amărăților! le zise el câinilor, care se lăsaseră jos, greoi, să se odihnească pe gheață.

Cuvântul acela, neașteptat, fusese rostit cu aceeași violență cu care își izbea mâna de lemnul saniei.

POVESTIRI

- Ce rău ați făcut voi de a venit un alt animal, în două picioare, v-a dresat ca să trageți la ham, vă știe toate punctele slabe și a făcut din voi niște sclavi?

Își frecă nasul, nu ușor, ci cu brutalitate, ca să pună sângele în mișcare. Apoi îi forță pe câini să își reia treaba.

Călătorea pe suprafața înghețată a unui fluviu care descria, în urma lui, o cotitură gigantică, de multe mile lungime, pierzându-se în dezordinea fantastică a munților tăcuți, acoperiți de zăpadă. Înaintea lui, apa respectivă se despărțea în numeroase brațe, înainte de a face loc insulelor din mijlocul ei. Insulele acelea erau tăcute și albe.

Niciun animal, nicio insectă nu bâzâiau prin văzduh, ca să spargă liniștea atotstăpânitoare, nicio pasăre nu zbura prin aerul înghețat. Nu se zărea nicio ființă omenească, nicio urmă care să pomenească de trecerea cuiva pe acolo. Lumea era adormită și părea cufundată în somnul morții...

John Messner părea să cadă și el victimă apatiei care-l înconjura. Gerul era gata să-i amorțească gura. Mergea înainte, cu capul plecat, fără să observe ceva din jurul lui, frecându-și parcă automat nasul și obrazii, izbindu-și mâna de bara ce direcționa sania, atunci când pista era dreaptă.

Dar ei, câinii, observau totul. Se opriră brusc, își întoarseră privirile către stăpânul lor și se uitară la el agitați și întrebători. Genele le erau înghețate, ca și boturile. Gerul și oboseala îi sleiseră de puteri.

Bărbatul îi mai împinse înainte până ce se opri, la rândul lui. Cu greu își înălță capul, apoi se uită în jur. Câinii se opriseră lângă o groapă. Nu era o crăpătură, ci o adâncitură făcută de om, rezultat al trudei, al loviturilor de topor, având o înălțime de trei picioare și jumătate în stratul de gheață.

O pojghiță de gheață care se instalase între timp indica faptul că nu fusese folosită de ceva vreme. Messner își ridică privirea: câinii îi arătaseră deja unde trebuia să meargă, fiecare bot alb și neliniștit fiind îndreptat către poteca de-abia trasată prin zăpadă, care păresea pista principală a fluviului și ducea către malul insulei.

- Prea bine, amărăților, zise el, merg până acolo să văd despre ce este vorba. Nici voi n-aveți mai mult chef ca mine ca să plecăm la drum.

Urcă panta insulei și dispăru. Câinii nu se culcară, ci, agitați, îl așteptară să se întoarcă stând în picioare. El reveni, luă o frânghie din partea din față a saniei, apoi și-o puse peste umeri. Se întoarse către câini și le făcu semn să urce colina alergând.

Treaba era destul de dificilă, dar le dispăru toată oboseala în vreme ce-și deschideau pârție prin zăpadă, lătrând de nerăbdare și de bucurie, luptându-se și consumându-și ultimele puteri în acel efort. Când unul dintre ei cădea sau aluneca, cel din urma lui îl mușca de picioarele din spate. Bărbatul îi încuraja ori îi amenința prin strigăte, trăgând cu toate forțele de frânghie.

Urcară dintr-o singură încercare panta aceea dificilă, apoi cotiră în stânga și alergară până la o cabană micuță, ridicată din trunchiuri de copaci, unde se opriră. Era pustie, având o singură încăpere, de opt pe zece picioare. Messner își deshărnă animalele, descărca sania și pătrunse în cabană. Ultimul călător pe care întâmplarea îl adusese pe acolo lăsase o provizie bună de lemne pentru foc.

Messner aranjă puțin soba metalică, apoi aprinse focul. Puse deasupra lui, fără a-i mai dezgheța, cinci somoni uscați la soare, pentru câini, după care își umplu ibricul cu bucăți de gheață. Făcu același lucru cu marmita sa.

Așteptând ca apa să dea în clocot, rămase cu fața deasupra sobei. Umezeala provenită din respirația lui i se depusese în barbă, prefăcându-se în țurțuri ce începeau să se topească. Pe măsură ce se topeau și stropii cădeau pe sobă, aceștia sfârâiau și se evaporau. Grăbi operațiunea cu degetele sale, desprinzând țurțurii micuți, care cădeau, cu zgomot, pe podea.

Lătrăturile sălbatice ale câinilor de afară nu-l opriră din treaba sa. Auzi mârâiturile și urletele scoase de animalele dintr-un alt atelaj, ca și un glas omenesc. Cineva bătu în ușă.

- Intrați, strigă Messner, oarecum sufocat, fiindcă tocmai sugea un țurțur pe care voia să-l îndeprăteze de buza lui de sus.

Ușa se deschise și, prin aburii ce o înconjurau, văzu un bărbat și o femeie care se opriseră în prag.

- Intrați, le zise el hotărât, și închideți ușa.

Nu putea să zică nimic despre ei din felul în care arătau. O căciulă ale cărei margini acopereau nasul și obrajii, un fular lung care înconjura capul nu lăsau să se vadă din femeie decât o pereche de ochi negri.

Și bărbatul avea ochii negri. Era bărbierit, iar mustața sa înghețată îi ascundea gura.

- Am vrea să știm dacă mai există vreo cabană prin împrejurimi, zise el, uitându-se prin încăperea goală. Am crezut că această cabană e pustie.

- Nu-i cabana mea, îi răspunse Messner. Am găsit-o în urmă cu câteva minute. Intrați și instalați-vă. E aici loc pentru toți și nu aveți nevoie de soba pe care ați adus-o cu voi.

Auzindu-i glasul, femeia începu să-l privească mai atentă.

- Adu-ți lucrurile, îi zise tovarășul ei, eu voi dezlega câinii și voi căra apă, ca să ne putem apuca de gătit.

Messner ieși ca să le dea peștii câinilor săi înfomețați, pe care trebui să-i apere de animalele celuilalt atelaj. Când reveni în cabană, bărbatul nou-venit își deshămasse câinii și adusese apă. Lichidul din vasul lui Messner dăduse deja în clocot. Puse cafeaua, coborî zațul cu o jumătate de ceașcă de apă rece și luă băutura de pe sobă. Dezgheță biscuiții în cuptor, alături de fasolea ce o încălzi și pe care o fierse se noaptea trecută.

Își retrase vasele de pe sobă, ca să-i lase pe nou-veniți să își facă mâncare, apoi, așezat pe pat, începu

să-și potolească foamea servindu-se din vasul pus pe cutia lui de provizii. Între înghițituri, vorbea cu bărbatul acela care, cu capul pe deasupra sobei, își dezgheța țurțurii din mustață. După ce isprăvi, își așeză și el patul, într-un colț al încăperii.

- Ne vom culca aici, zise el, dacă nu vreți dumneavoastră acest colțișor. Ați venit primul și aveți dreptul de a alege.

- Nu e nicio problemă, răspuse Messner. E bine oriunde.

Își desfășură patul, apoi se așeză pe marginea lui.

Străinul puse o trusă medicală micuță sub păturile sale, la un capăt, ca să o folosească drept pernă.

- Sunteți doctor? îl întrebă Messner.

- Da, îi răspuse celălalt, dar vă asigur că n-am venit în Klondyke ca să-mi fac clienți.

Femeia se ocupa cu gătitul, în timp ce bărbatul tăia carnea grasă și întreținea focul din sobă. Lumina slabă intra în cabană printr-o ferăstrucă de hârtie unsă cu grăsime, astfel că John Messner nu-i putea distinge prea bine trăsăturile.

Nici nu încercă să o privească mai atent, fiindcă nu-l interesa. Ea însă se uita curioasă la el, din când în când, din colțul întunecat în care se găsea.

- Ah, e o viață frumoasă, zise doctorul cu entuziasm, oprindu-se din ascuțitul cuțitului de burlanul sobei. Îmi place lupta, efortul propriului trup. Realitatea e că trăim ca niște primitivi.

- Realitatea e că afară s-a făcut un ger cumplit, zise Messner râzând.

- Știți ce temperatură e afară? îl întrebă doctorul. Celălalt clătină din cap.

- Vă voi spune eu. Șaptezeci și patru de grade sub zero, cât arată termometrul cu alcool de la sania mea.

- Adică o sută șase grade sub temperatura indicată ca să călătorească un om!

- O adevărată sinucidere, adăugă doctorul. Obosești, respiri din greu, tragi gheață în plămâni și astfel le îngheți țesuturile. Capeți o tuse seacă ce te scutură, în vreme ce țesutul mort se desprinde singur. La vară mori de pneumonie și te întrebi de ce. Voi rămâne în cabana asta cel puțin o săptămână, dacă termometrul nu urcă până la minimum cincizeci de grade sub zero.

Apoi se întoarse către femeie:

- Spune-mi, Tess, nu crezi că a fiert destul cafeaua? Cum auzi numele ei, John Messner ciuli urechea. O privi repede, în vreme ce pe chipul lui trecu umbra unei amintiri care-l obseda, fantoma unui chin ce refuza să moară. Dar, în clipa următoare, alungase fantoma aceea prin efortul voinței sale. Chipul îi era la fel de liniștit ca înainte, chiar dacă era cu ochii în patru și părea nemulțumit de lumina slabă ce-l împiedica să vadă clar fața femeii.

În mod automat, prima ei mișcare fu să ia ibricul de pe foc, apoi se uită la Messner. El se liniștise, astfel că ea nu văzu decât un bărbat stând pe marginea patului, cu privirea ațintită asupra mocasinilor lui.

POVESTIRI

Totuși, când ea se întoarse ca să se ocupe de gătit, el se uită rapid la ea, lucru ce femeii nu-i scăpă. Ochii bărbatului se îndreptară apoi către doctor, pe deasupra ei. Pe buzele lui se schițase un zâmbet care o complimenta pentru felul în care căzuse în capcană.

Femeia scoase o lumânare din cutia de provizii și o aprinse. O singură privire aruncată asupra chipului ei astfel luminat îl lămurii pe Messner. În cabana mică, cel mai îndepărtat ungher se găsea la o distanță de câțiva pași. Într-o clipă, ea ajunsese lângă el. Se grăbi să-i lumineze fața, îl privi fix și, recunoscându-l, ochii i se holbară de teamă. Liniștit, el îi răspunse printr-un zâmbet.

- Ce cauți, Tess? o întrebă doctorul.

- Agrafele pentru păr, zise ea îndepărtându-se de străin și scotocind prin portmantoul pus pe un cadru.

Puseră proviziile în lada lor, se așezară pe cea a lui Messner și se uitară la el. Stătea lungit pe pat, ca și cum ar fi vrut să doarmă, culcat pe o parte, cu capul pe braț. În camera mică, parcă toți trei ar fi stat la masă.

- Din ce parte a Statelor Unite veniți? întrebă Messner.

- Din San Francisco, răspunse doctorul. Totuși, mă aflu în ținutul acesta de doi ani.

- Eu tot din California am venit, zise Messner.

Femeia îl privi rugătoare, dar el zâmbi și continuă:

- Ați auzit de Berkeley ?

Celălalt deveni foarte atent.

- Unde există Universitatea din California? întrebă el.

- Da, promoția '86.

- Am vrut să spun Facultatea, explică doctorul. Îmi amintiți de cei de acolo.

- Îmi pare rău că spuneți asta, zâmbi Messner. Aș fi preferat să trec drept un căutător de aur ori un conducător de sanie.

- Nu pare mai profesor decât pari tu doctor, zise femeia.

- Mulțumesc, spuse Messner. Chiar așa, doctore, cum vă numiți? adăugă el, după ce se întorsese către bărbat.

- Haythorne, dacă vreți să mă credeți. Mi-am încheiat socotelile cu civilizația.

- Și dânsa este doamna Haythorne? întrebă Messner, salutând-o.

Ea îi aruncă o privire mai curând mânioasă decât rugătoare.

Haythorne vru să-l întrebe pe celălalt cum îl cheamă. Deschisese deja gura să o facă, dar Messner îl întrepruse.

- Când mă gândesc, doctore, că mi-ai putea satisface curiozitatea. Acum vreo doi sau trei ani a avut loc un scandal în cercul restrâns ai celor de la facultate. Soția unui profesor englez, scuzați-mă, vă rog, doamnă Haythorne, a dispărut, împreună cu un medic din San Francisco. Cel puțin așa am înțeles eu. Nu-mi

POVESTIRI

---

amintesc exact numele ei, în clipa asta. Știți ceva despre acel incident?

Haythorne făcu un semn din cap:

- S-a făcut mult caz de lucrurile acelea în vremea respectivă. El se numea Womble, Graham Womble. Avea o clientelă pe cinste pe atunci. L-am cunoscut, într-un fel...

- Ei, bine, aș vrea să aflu ce s-a mai întâmplat cu ei. Nu știu dacă cunoașteți acest lucru, dar au dispărut fără urmă.

- El a fost destul de viclean ca să șteargă orice urmă. Se spune că au plecat către Mările Sudului, că s-au pierdut de la bordul unui vapor în timpul unui taifun sau altceva de felul ăsta.

- N-am auzit așa ceva, mărturisi Messner. Dumneavoastră vă amintiți de ei, doamnă Haythorne?

- Bineînțeles, răspunse ea calmă, în contrast cu mânia de care era cuprinsă.

Stătea astfel încât Haythorne să nu-i poată vedea chipul.

Doctorul vru să-l întrebe iar cum îl cheamă, dar Messner vorbi înaintea lui:

- Despre doctorul Womble am auzit spunându-se că era un bărbat tare chipeș, de care femeile se țineau scai.

- Dacă era așa, atunci povestea asta l-a terminat, mormăi Haythorne.

- Iar femeia era o zgripturoaică, cel puțin așa mi s-a zis. Era de notorietate publică la Berkeley că-i făcea soțului ei viața un iad.

- N-am auzit niciodată așa ceva, răspuse Haythorne. La San Francisco se spunea chiar contrariul.

- Un fel de femeie martiră, nu? Crucificată pe altarul căsniciei?

Doctorul făcu semn din cap. Ochii cenușii ai lui Messner erau atât de curioși, că el continuă:

- E de la sine înțeles că orice monedă are două fețe. Trăind la Berkeley, n-am văzut decât una dintre ele. Se pare că se ducea deseori la San Francisco.

- Cafea, te rog, ceru Haythorne.

Femeia îi umplu ceașca, râzând încet.

- Stați la palavre ca doi bătrâni, zise ea în glumă.

- E foarte interesant, îi spuse Messner zâmbind.

Apoi i se adresă doctorului:

- Bărbatul ei nu se bucura de o reputație bună la San Francisco?

- Era cunoscut drept un om cu o înaltă moralitate, răspuse Haythorne ceva mai aprins decât ar fi fost normal. Propovăduia peste tot moralitatea, fiindcă el nu cunoscuse niciodată pasiunea adevărată.

- L-ați cunoscut?

- Nu l-am văzut niciodată, fiindcă nu frecventam cercurile universitare.

- Deci e vorba de cealaltă față a monedei, zise Messner, de parcă ar fi fost un judecător. Chiar dacă din punct de vedere fizic nu reprezenta mare lucru, nu

POVESTIRI

---

era totuși un slăbănog. Se interesa de sporturile practice în colegiu și avea ceva talent. Mai scria și câteva povestiri ce le plăceau celor din anturajul lui. Am auzit că urma să devină rectorul Universității, dar după cele întâmplate din pricina soției sale și-a dat demisia și a plecat. Cred că evenimentul acela i-a distrus cariera. În orice caz, putem considera că l-a făcut knock-out. Probabil că-și iubea mult soția.

Haythorne își termină cafeaua, murmură ceva, ca și cum povestea aceea nu-l mai interesa, apoi își aprinse pipa.

- E bine că n-au avut copii, continuă Messner.

Haythorne, uitându-se la sobă, își puse căciula și mănușile.

- Mă duc să caut niște lemne, zise el. Apoi îmi voi scoate mocasinii și mă voi simți în largul meu.

Ușa se închise în urma lui. Timp de câteva minute se lăsă o liniște grea. Bărbatul de pe pat rămase în aceeași poziție, iar femeia de pe cutia cu provizii se uita fix la el.

- Ce vei face? îl întrebă ea deodată.

Messner îi aruncă o privire nehotărâtă și leneșă.

- Ce crezi că ar trebui să fac? Sper că nimic dramatic. După cum vezi, sunt obosit, dărâmat după drumul ăsta, iar patul e atât de îmbietor.

Ea își mușcă buza inferioară și își stăpâni mânia ce o cuprinsese.

- Dar, începu ea, apoi tăcu.

- Sper că nu vrei să-l omor pe domnul... Haythorne, zise el cu blândețe, aproape rugător. Mi-ar fi tare greu, dar ar fi și inutil.

- Dar trebuie să faci ceva! strigă ea.

- Dimpotrivă, eu cred că nu am ce să fac.

- Vei rămâne cu noi?

El făcu semn că da.

Ea privi, disperată, prin cabană și văzu celălalt pat, într-un ungher.

- Vine noaptea, nu poți rămâne aici. Nu poți, ți-o spun, e imposibil!

- Firește că pot. Îți amintesc faptul că eu am găsit primul cabana asta și că voi îmi sunteți oaspeți. Femeia se uită iar prin încăpere și o apucă groaza când văzu celălalt pat.

- Atunci va trebui să plecăm noi, se hotărî ea.

- Imposibil. Te chinuie acea tuse seacă de care spunea domnul Haythorne. Deja ai răcit la plămâni. El e doctor, știe bine lucrurile astea, așa că nu va permite să plecați de aici.

- Atunci ce vei face? Întrebă ea pe un ton reținut și calm, dar care prevestea furtună.

Messner o privi aproape părintește, fiindcă încercase să dovedească o răbdare și o milă ieșite din comun.

- Draga mea Tereza, așa cum ți-am zis, nu știu, încă nu m-am gândit.

- Ah! Mă înnebunești!

Se ridică brusc, frângându-și mâinile de neputință.

POVESTIRI

- Înainte nu erai așa.

- Eram blând și bun, zise el, clătinând din cap. Din cauza asta m-ai părăsit?

- Ești atât de diferit, așa de liniștit, că mă îngrozești. Simt că vrei să ne faci ceva cumplit. Dar, orice vei face, să nu fie ceva nebunesc! Nu te aprinde prea tare!

- Nu mă aprind deloc. Cel puțin nu mă mai aprind de când ai plecat.

- Ai câștigat... ceva remarcabil, reluă ea.

El îi zâmbi ca pentru a-i mulțumi.

- În vreme ce eu mă gândesc la ceea ce voi face, iată ce vei face tu. Îi vei spune domnului... Haythorne cine sunt. Asta va face ca șederea noastră în cabana asta să devină mai... sociabilă, nu?

- De ce m-ai urmărit prin țara asta îngrozitoare? îl întrebă ea, foarte curioasă.

- Nu te gândi că am venit prin locurile astea din pricina ta, Tereza. Nu mai fi așa de vanitoasă. E o iluzie. Ne-am întâlnit, pur și simplu din întâmplare. Am rupt-o cu viața universitară și trebuia să mă duc undeva. Trebuie să spun, ca să fiu cinstit, că am venit în Klondyke pentru că era ultimul loc din lume unde aș fi sperat să dau de tine.

Se auzi un zgomot la ușă, aceasta se deschise, iar în cabană pătrunse Haythorne, cu un braț de lemne. De cum auzi zgomotul, Tereza începu să strângă farfuriile. Haythorne ieși ca să mai aducă lemne.

- De ce n-ai făcut prezentările? o întrebă Messner.

- Îi voi spune, vorbi ea. Să nu crezi că mi-e frică.

- Niciodată nu ți-a fost frică de ceva.

- Nu mă tem nici să-i mărturisesc tot, continuă ea, îndulcindu-și tonul și trăsăturile feței.

- În cazul tău, cred că mărturisirea este un fel de minciună, un șiretlic, o autoglorificare.

- Nu mai fi atât de pedant, îi zise ea, schimbând tonul și devenind mai tandră. Niciodată nu mi-au plăcut discuțiile astea. Nu mi-e teamă să îți cer iertare.

- Nu am de ce să te iert, Tereza. De fapt, îți sunt recunoscător. E drept, am suferit la început, apoi, din pricina primăverii, mi-am dat seama că eram fericit, foarte fericit. A fost o descoperire uimitoare.

- Dacă m-aș întoarce la tine? îl întrebă ea.

- M-ai deranja destul de mult, îi răspunse el, privind-o ciudat.

- Sunt soția ta! Știi doar că divorțul nu s-a pronunțat încă.

- Înțeleg că am neglijat aspectul acesta. Va fi primul lucru de care voi avea grijă.

Ea se apropie de el și îi puse mâna pe braț.

- Nu mă mai vrei, John?

Vocea îi era blândă și mângâietoare, mâna ei îl ademenea.

- Dacă ți-aș spune că am greșit? Dacă ți-aș mărturisi că sunt nefericită? Sunt. Și m-am înșelat.

Lui Messner începu să i se facă frică. Simți cum îl trec fiorii din pricina mâinii ei mângâietoare. Nu mai era stăpân pe situație, calmul lui pierise. Ea îl privea cu ochii ei pătrunzători și îl cucerea iar. Se simțea la

marginea prăpastiei, incapabil să reziste forței ce l-ar fi împins mai încolo.

- Mă întorc la tine, John. Mă întorc la tine azi... acum.

El se zbătea sub atingerea acelei mâini ca într-un coșmar. În vreme ce ea îi vorbea, credea că aude cântecul dulce al sirenelor. Ca și cum cineva cânta undeva la pian, iar sunetele se loveau de timpanul lui...

Brusc, se ridică în picioare. O împinse, atunci când ea vru să-l îmbrățișeze, apoi se dădu înapoi, către ușă. Era îngrozit.

- Voi face o nebunie! strigă el.

- Ți-am zis să nu te aprinzi.

Ea începu să râdă de el, apoi se apucă de spălat farfuriile.

- Nimeni nu te vrea, eu doar mă jucam cu tine. Sunt mai fericită cu el.

Dar Messner nu o crezu. Își amintea de rezezițiunea cu care ea își schimba atitudinea. Chiar în clipe acelea se folosise de farmecele ei. Nu era fericită cu bărbatul celălalt, descoperise că greșise. Mândria lui masculină se înflăcăra când pricepu asta. Ea voia să se întoarcă la el, dar el nu dorea așa ceva. Fără să-și dea seama, mâna lui trase zăvorul.

- Nu fugi, îi zise ea râzând, nu te mușc.

- Nu fug, îi spuse el ca un copil, în vreme ce își punea mânușile. Mă duc doar să aduc apă.

Luă gălețile goale, marmitele, apoi deschise ușa. Se întoarse ca să o privească încă o dată.

- Nu uita să-i spui domnului... Haythorne cine sunt eu.

Messner sfărâmă pojghița de gheață care se formase la puț. Timp de un sfert de oră umplu gălețile. Pe drum merse foarte repede, ca să nu cadă pradă gerului cumplit. Brusc, sprâncenele lui încruntate se destinseră. Chipul lui nehotărât deveni decis. Înțelese ce trebuia să facă. Buzele și obrajii lui se destinseră într-un rânjet. Gălețile prinseseră deja pojghița de gheață atunci când reveni la cabană.

Intrând, dădu peste celălalt bărbat, care-l aștepta, în picioare, lângă sobă. Poziția lui era rigidă. I se părea puțin jenat de ceva anume. Messner lăsă jos gălețile cu apă.

- Încântat să vă întâlnesc, domnule Graham Womble, zise el ceremonios, ca și cum ar fi răspuns unei prezentări.

Messner nu-i întinse mâna. Womble nu putea să ascundă ura pe care o resimțea pentru cel pe care-l ofensase.

- Deci dumneata ești tinerelul, zise Messner, parcă mirat. Ei, bine, iată că sunt chiar fericit că te-am întâlnit. Eram curios să văd ce a găsit Tereza la dumneata. Adică prin ce ai sedus-o. Ia te uită!

Îl înconjură pe celălalt, uitându-se la el, ca și cum ar fi fost un cal scos la vânzare.

- Știu ce trebuie să credeți acum despre mine, începu Womble.

POVESTIRI

- Să nu mai vorbim despre asta, îl întrerupse Messner, exagerând, prin glasul său, cordialitatea. N-are niciun rost. Vreau să știi doar ce crezi despre ea. A corespuns așteptărilor? Te-a satisfăcut? Viața dumitale a devenit un vis fericit de atunci?

- Nu fi prost, îl întrerupse Tereza.

- Nu mă pot împiedica să fiu firesc, mărturisii repede Messner.

- Ați putea fi, în același timp, constructiv și expeditiv, zise repede Womble. Vrem să știm ce veți face.

Messner schiță un gest de neputință.

- Chiar că nu știi. Este o situație imposibilă, pe care nimeni n-ar fi prevăzut-o.

- Dar nu putem sta toți trei sub același acoperiș.

Messner îl aprobă printr-un semn din cap.

- Înseamnă că trebuie să plece cineva.

- Acest lucru este indiscutabil, zise Messner. Când trei oameni nu pot sta în același loc, în același moment, trebuie ca unul dintre ei să plece.

- Și omul acela sunteți dumneavoastră, îi spuse Womble cu răceală. Aveți de parcurs zece mile până la cea mai apropiată tabără, dar le puteți face ușor.

- Acesta este primul punct slab din raționamentul dumitale, obiectă celălalt. De ce trebuie să plec eu? Doar am găsit primul cabana.

- Dar Tess nu poate ieși, îi explică Womble, fiindcă plămâniile ei au fost deja atinși de ger.

- Sunt de acord cu asta. Nu poate risca să meargă zece mile pe un asemenea ger. Trebuie să rămână aici, neîndoielnic.

- Atunci, vom face cum am zis, vru să termine Womble.

Messner îi vorbi:

- Dar plămânii dumitale sunt buni, nu?

- Și ce-i cu asta?

Celălalt tuși puțin, apoi vorbi fără să se grăbească.

- Nu mare lucru, doar că, după raționamentul dumitale, nu te oprește nimic să te lupți cu gerul ca să străbați cele zece mile. O vei face cu ușurință.

Womble se uită repede la Tereza, bănuitor, ghicind în ochii femeii o scânteie de mulțumire.

- Ce spui de asta? o întrebă el.

Ea ezită să răspundă și chipul i se întunecă de furie.

Womble se întoarse către Messner.

- Destul! Nu puteți rămâne aici.

- Ba da, pot.

- Nu voi permite așa ceva.

Messner ridică din umeri.

- Eu sunt stăpân aici.

- În orice caz, eu rămân aici, insistă celălalt.

- Te voi da afară.

- Mă voi întoarce.

Womble se opri puțin, ca să se liniștească și să se controleze. După aceea vorbi hotărât, cu glas gros:

- Ascultați, domnule, dacă refuzați să ieșiți, vă voi bate. Aici nu e California. Vă voi pocni cu ambii pumni.

POVESTIRI

Messner ridică din umeri.

- Dacă faci asta, voi aduna minerii care te vor spânzura de primul copac. Cum ai spus, aici nu e California. Minerii ăștia sunt oameni simpli. Nu am decât să le arăt urmele loviturilor tale, să le mărturisesc adevărul și să le cer să-mi înapoieze soția.

Femeia vru să vorbească, dar Womble, furios, se întoarce la ea și strigă:

- Nu te amesteca!

- Te rog, Tereza, lasă-ne să discutăm, adăugă Messner pe un ton ce contrasta cu al celuiilalt.

Furia femeii și sentimentele ce o animau îi iritară plămânii, provocându-i o tuse seacă ce o scutură. Cu chipul înroșit și cu mâna la piept, așteptă să treacă accesul.

Womble o privi cu tristețe și îi observă tusea.

- Trebuie să terminăm odată! zise el. Plămânii ei nu pot fi expuși la frig. Nu poate călători câtă vreme temperatura nu crește.

Messner tuși din nou, ca și cum s-ar fi scuzat, și spuse:

- Vreau bani.

Disprețul se citi imediat pe chipul lui Womble. Celălalt decăzuse deci mai mult decât el!

- Aveți un sac mare cu pulbere auriferă, continuă Messner, v-am văzut când l-ați coborât din sanie.

- Cât vă trebuie? întrebă Womble cu dispreț în glas și pe chip.

- Am calculat că, la ceea ce aveți în sac, aș cere... patru mii de dolari, adică în jur de douăzeci de livre...

- Dar e tot ce am, strigă Womble.

- O ai pe Tereza, zise celălalt cu blândețe. Ea face mai mult de atât. Gândește-te la ce am renunțat eu. Sigur că e un preț rezonabil.

- În regulă!

Womble se duse la sacul cu aur.

- Vreau să termin mai repede treaba asta, vierme!

- Aici greșești, îi răspunse, zâmbind, Messner. Din punct de vedere moral, omul care dă un vas cu vin valorează mai mult decât cel care-l primește. Tăinuitorul de obiecte furate nu e mai breaz decât hoțul, știi asta, de aceea nu ai nevoie să te consolezi cu o falsă superioritate morală în privința acestui târg.

- Nu mă interesează morala dumneavoastră! strigă celălalt. Veniți aici să supravegheați cântărirea pulberii, v-aș putea înșela.

Femeia, aplecată peste pat, neputincioasă și palidă de furie, văzu cum se cântăreau praful aurifer și pepite în balanțele puse pe lada cu provizii. Fiind micuțe, balanțele trebuiau umplute de multe ori. Messner verifica fiecare cântărire cu multă atenție.

- E prea mult aur aici, înăuntru, zise el, legându-și sacul la gură. Nu cred că valorează nici măcar șaisprezece dolari uncia. Tot tu, Womble, faci o afacere mai bună.

Manevră sacul cu grijă și îl duse afară, pe sania lui, cu toată precauția ce se cuvenea unei asemenea comori. Reveni în cameră, își strânse ustensilele, își luă lada cu provizii, apoi își împachetă patul. Când

POVESTIRI

---

totul fu urcat și fixat pe sania lui, iar câinii supărați înhămați, intră iar în cabană, să își ia mânușile.

- Adio, Tess, zise el, de lângă ușa deschisă.

Ea se întoarse către el, încercând să îi vorbească, dar fiind prea furioasă ca să exprime pasiunea ce o ardea.

- Adio, Tess! repetă el cu blândețe.

- Animalule! reuși ea să pronunțe.

Apoi se întoarse, își ascunse chipul printre pături și suspină.

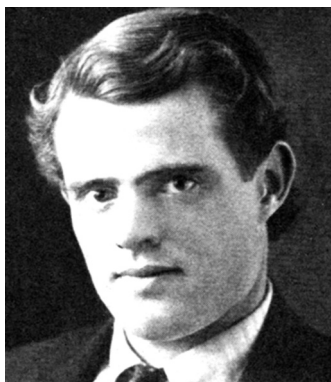
- Animalelor! Animale ce sunteți!

John Messner închise ușa după el. Porni câinii, apoi se uită către cabană. Chipul lui arăta o mare ușurare. Coborî panta și se opri jos, lângă puț. Desfăcu frânghia ce ținea legat sacul cu aur și îl duse lângă gaură. Se formase deja un strat nou de gheață la suprafața apei. Îl sparse cu un pumn. Desfăcu nodul cu dinții și descărcă întregul conținut al sacului. Râul nu era prea adânc în locul acela. La două picioare sub apă îi putu vedea fundul, de un galben mat în lumina ce pierea. Scuiă în gaura aceea.

Își mână câinii pe pista Yukonului. Aceștia, lipsiți de puteri, se plângeau și trăgeau fără vlagă. Ținând bara cu mâna dreaptă, frecându-și nasul și obrajii, se împiedică de frânghie când câinii virară la un cot al drumului.

- Înainte, animalelor cu blană! strigă el. Tot înainte!

CRONOLOGIA VIETII ȘI A OPEREI

1876

La 12 ianuarie, se naște, la San Francisco, California, romancierul american și jurnalistul Jack London (John Griffith Chaney).

1893

Începe să scrie. Avea 17 ani când mama sa l-a îndemnat să se apuce de scris și să participe la un concurs de povestiri scurte. London câștigă cu povestioara lui premiul întâi de 25 de dolari, surclasând elevi de la colegiile din Berkeley și din Stanford.

1895

Este admis la Universitatea California, din Berkley.

1898

Începe să publice pentru a-și câștiga existența, dar nu are succes, așa că se alătură goanei după aur, în nordul Canadei, în speranța că va aduna o mică avere.

1899

Publică primele sale nuvele în publicațiile „Overland Monthly“ și „Atlantic Monthly“.

1900

Îi apare primul roman, *The Son of the Wolf*, dar este și anul în care se căsătorește cu Elisabeth Madden, cu care are două fice, și de care divorțează în 1905, pentru a se recăsători cu Charmian Kittredge, cu care rămâne până la sfârșitul vieții.

1905

Apare romanul *Chemarea străbunilor*, care îi și aduce celebritatea la vârsta de 27 de ani.

1906

A publicat *The War Of The Classes*, colecție care includea lucrări despre socialism, și romanul *Colț Alb*.

1909

A publicat și un roman semiautobiografic *Martin Eden*.

1910

Cumpără un teren la Glen Ellen, în ținutul Sonoma, unde construiește o fermă, investind aproape toți banii lui.

1913

Ferma arde până în temelii și tot acum încep și problemele de sănătate.

1916

Se stinge din viață la 22 noiembrie, la ferma lui din California, oficial din cauza unor probleme gastrointestinale, deși există speculații că, din cauza durerilor, și-ar fi administrat o doză prea mare de morfină.

REPERE ISTORICO-LITERARE

„Niciun alt scriitor american n-a avut o carieră mai reprezentativă pentru epoca sa. A-i citi opera e ca și cum ai trăi propria-i biografie.“

Fred Lawis Pattee, 1922

„Jack London a fost acela care, mai mult decât toți ceilalți scriitori din vremea sa, a spart gheața ce congela literele americane și a creat o legătură plină de semnificație între viață și literatură. Puterea lui de înțelegere a fost atât de mare, încât s-a ridicat deasupra oamenilor instruiți în ceea ce privește capacitatea și forța de a prezenta, în operele lui, problemele fundamentale ale vremii noastre.“

Philip S. Foner, 1947

„Există însă în viața scriitorului două evenimente deosebit de importante pentru formarea personalității sale și pentru viitoarea orientare și structurare a operei. Cel dintâi este călătoria de la San Francisco până la New York și Niagara Falls, deci din apusul până la răsăritul Americii, apoi de la Niagara Falls la Vancouver, și de aici îndărăt la San Francisco. Al doilea este călătoria făcută în Alaska o dată cu puhoiul de oameni porniți în goana după aur către regiunea Klondike.

(...) Chiar după ce va izbuti să publice aproape cizzeci de cărți, după ce scena operelor sale de imaginație va coborî către California și mai departe, către mărilor Sudului, forța scrierilor lui London nu va reuși niciodată să depășească și rareori va izbuti să egaleze forța și autenticitatea celor inspirate de viața și peisajul din Alaska. O recunoaște el

Jack London

---

singur - sub aspectul importanței inițiale - și o spune limpede cu aproape 20 de ani mai târziu, în proiectata autobiografie pe care ar fi vrut să o intituleze *Marinarul călăreț*: «Klondike este locul în care m-am aflat pe mine însumi. Acolo nimeni nu vorbește. Toți gândesc. Capetei adevărata perspectivă, cea care ți-e proprie. Și eu am căpătat-o pe a mea.»

Dan Mazilu, 1966

„Lupta, plină de dramatism, a celui venit din ținuturi cu clima blândă, împotriva factorilor deprimanți, demoralizatori și neurastenizați ai nordului, înscrie zi de zi pe pagina albă a naturii un capitol al tragediei umane. Frigului inexorabil i se alătură tăcerea profundă, solitudinea, pustiul. Iar frigul și tăcerea zămislesc spaima care strânge inima cu degetele ei de gheață. Ea foarfecă nervii, îi macină, duce până la nebunie.“

Venera Antonescu, 1966

„Nu împărtășesc opinia celor care susțin că în biografia unui artist se află cheia tuturor înțeleșurilor operei sale. Cred însă că nu putem ignora sau subestima rolul împrejurărilor care înrăuresc destine și modelează caractere. London n-ar fi acumulat o zestre existențială atât de amplă și de diversă, dacă sărăcia cronică în care se zbătea familia sa nu l-ar fi obligat să muncească din greu, de la o vârstă la care alți copii și adolescenți au doar grija școlii. Ceea ce căuta el era o filozofie a vieții, care să încorporeze tot ceea ce îi revelase gândirea contemporană despre natură, om și societate. O filozofie menită să-i înlesnească dobândirea succesului literar, văzut în primul rând ca un mijloc de a evada din mizeria și mediocritatea care-i fuseseră hărăzite prin naștere.“

Ion Hobana, 2006

CUPRINS

Chemarea străbunilor.....	3
Povestiri	117
Bărbatul de pe drum	119
Cei de la Forty Mile	133
Legea pistei	149
Povestea lui Naass.....	163
Revederea	219
Cronologia vieții și a operei	243
Repere istorico-literare	245

